

У ИМЕ НАРОДА

ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ-Веће за ратне злочине, у већу састављеном од судија мр Гордане Божиловић-Петровић, председника већа, Веска Крстајића и Винке Бераха-Никићевић, чланова већа, са записничарем Наташом Арсић, у кривичном предмету против опт. Медић Слободана, чији је бранилац адв. Перковић Мирослав, опт. Петрашевић Пере, чији је бранилац адв. Левајац Зоран, опт. Медић Александра, чији је бранилац адв. Фајфрић Жељко, опт. Вуков Александар, чији је бранилац адв. Левајац Зоран и опт. Медић Бранислава, чији је бранилац адв. Јеврић Зоран, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст. 1 КЗСРЈ, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине РС КТРЗ бр. 3/05 од 07.10.2005.године, измењеној дана 09.10.2006.године, након одржаног главног и јавног претреса дана 05.04.2007.године донео је, а дана 10.04.2007.године у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Небојше Марковића, оптужених и њихових бранилаца, те пуномоћника оштећених адв. Тодоровић Драгољуба и Наташе Кандић, јавно објавио следећу:

П Р Е С У Д У

Оптужени,

МЕДИЋ СЛОБОДАН,

ПЕТРАШЕВИЋ ПЕРО,

МЕДИЋ АЛЕКСАНДАР, [REDACTED]

МЕДИЋ БРАНИСЛАВ, [REDACTED]

К Р И В И С У

Што су:

Неутврђеног дана током Јула месеца 1995.год., за време грађанског рата у тадашњој Републици БиХ, вођеног између припадника оружаних снага српске, хрватске и муслиманске националности, на месту званом Годишке Баре, у близини Трнова, као припадници паравојне формације под називом “Шкорпиони”, коју је формирало предузеће “Нафтна индустрија Републике Српске Крајине” ради чувања нафтних бушотина у селу Ђелетовци и околини, а војно деловала у саставу “Војске Републике Српске Крајине”, кршећи правила међународног права и то:

члан 3 став 1, тач. 1-А, IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата, од 12. 08.1949.године, ратификоване од Народне скупштине ФНРЈ /Сл. лист ФНРЈ бр. 24/50 и противно члану 4 став 2-А и члану 13 II Допунског протокола уз ову конвенцију,

заједно са више НН припадника јединице од којих су неки познати под надимцима “Миша Турчин” и “Боле Шиптар”, лишили живота шест заробљених лица муслиманске националности и то [REDACTED]

тако што је опт. Медић Слободан, командант поменуте јединице, наредио опт. Петрашевић Пери, Медић Александру, Медић Браниславу, те [REDACTED], према којима је поступак раздвојен, да у близини борбеног [REDACTED]

положаја, на месту где је било борбених дејстава, стрељају заробљена лица, представљајући да су у тим дејствима погинули, након чега су заробљена лица превезена камионом из Трнова у правцу положаја јединице и на договореном месту искрцана из возила, лежећи лицем окренути земљи, окружени оптуженима Петрашевић Пером, Медић Александром и Медић Браниславом, те [REDACTED] који су у рукама имали аутоматске пушке, након чега су сви спровели заробљена лица која су ишла путем према положају, опкољена наоружаним припадницима јединице, са ког пута су скренули према спаљеним викендицама, и код објекта [REDACTED], док су оптужени Медић Александар и остали неидентификовани припадници јединице помагали осталим оптуженима да изврше стрељање, чувајући стражу да заробљеници не побегну, опт. Петрашевић Пера, Медић Бранислав, [REDACTED] стрељали четири заробљена лица пуцајући им у леђа, те након што су преостала два заробљена лица пренела лешеве стрељаних до куће и њих стрељали, док су лежали лицем према земљи у унутрашњости спаљене викендице, пуцајући им у леђа и главу, након чега су лешеве побијених, од стране НН лица, касније, поливени бензином и спаљени,

-чиме су оптужени Медић Слободан, Медић Бранислав и Петрашевић Перо извршили кривично дело ратног злочина против цивилног становништва из члана 142 став 1, у вези члана 22 КЗ СРЈ, као саизвршиоци, а опт. Медић Александар кривично дело ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1 у вези члана 24 КЗ СРЈ, у помагању,

Па их суд применом напред наведених законских одредаба и чланова 4, 42, 44, 45 и 54 КЗ, и чл.356 ЗКП-а,

О С У Ћ У Ј Е

I опт. МЕДИЋ СЛОБОДАНА на казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година,

II опт. ПЕТРАШЕВИЋ ПЕРУ на казну затвора у трајању од 13 (тринаест) година,

III опт. МЕДИЋ АЛЕКСАНДРА на казну затвора у трајању од 5 (пет) година,

IV опт. МЕДИЋ БРАНИСЛАВА на казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година.

У смислу одредаба члана 63 КЗ, у изречене казне затвора оптуженима Медић Слободану, Петрашевић Пери, и Медић Браниславу се урачунава време проведено у притвору и то од дана лишења слободе, па до правноснажности ове пресуде, а најдуже до истека рокова прописаних у ставу 3 и 4 члана 146 ЗКП-а.

Оптуженом Медић Александру у изречену казну затвора урачунава се време проведено у притвору од дана лишења слободе, па до 10.04.2007.године.

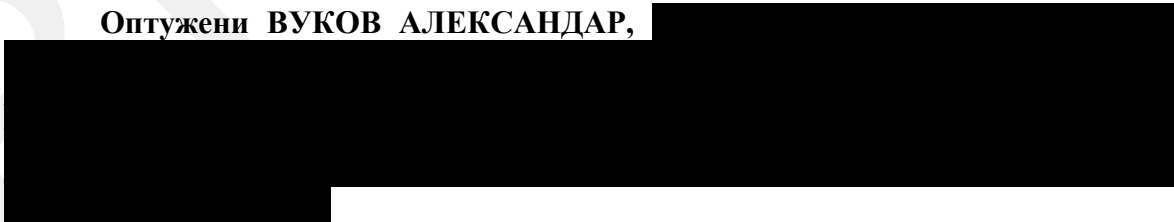
На основу одредаба члана 196 ст.1 у вези члана 193 ст.2 ЗКП-а, **ОБАВЕЗУЈУ СЕ** оптужени да на име паушала исплате износе од по 50.000,00 (педесетхиљада) динара, те сви оптужени солидарно на име трошкова овог кривичног поступка исплате износ од 914.609,90 динара, а све у року од 30 дана од дана правоснажности пресуде под претњом принудног извршења.

На основу члана 206 ст.3 ЗКП-а, породице оштећених се за остваривање имовинско-правног захтева упућују на парницу.

II

На основу члана 355 став 1 тачка 3 ЗКП-а,

Оптужени **ВУКОВ АЛЕКСАНДАР**,



ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

да је:

са умишљајем помогао оптуженима Медић Слободану, Петрашевић Пери, Медић Александру, Медић Браниславу, на тај начин што га је опт. Медић Слободан, командант поменуте јединице, који је наредио осталим оптуженима да стрељају шест заробљених лица муслиманске националности и то [REDACTED]

[REDACTED] о томе обавестио радио везом, док се налазио на положају, да би га остали оптужени сачекали, те након што се после извесног времена појавио у пратњи више неидентификованих припадника јединице, међу којима су били и они са надимцима [REDACTED] као једини од оптужених који је знао терен у близини борбеног положаја, рекао опт. Петрашевић Пери где да изврше стрељање заробљених лица, а затим наредио припадницима јединице који су дошли са њим да им помогну у томе,

-чиме би извршио крив. дело ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1 у вези члана 24 КЗ СРЈ, у помагању.

Трошкови кривичног поступка у овом делу падају на терет буџетских средстава суда.

О б р а з л о ж е њ е

1.ОПТУЖНИЦА

Оптужницом Тужилаштва за ратне злочине РС КТРЗ бр. 3/05 од 07.10.2005. године, која је измењена поднеском Тужилаштва од 09.10.2006.године, опт. Медић Слободану, опт. Петрашевић Пери и опт. Медић Браниславу стављено је на терет извршење кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст.1 у вези члана 22 КЗСРЈ, у саизвршилаштву, а опт. Медић Александру и опт.

Вуков Александру кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст.1 у вези члана 24 КЗСРЈ, у помагању.

У својој завршној речи, заступник јавне тужбе је закључио да је, имајући у виду одбране оптужених, као и велики број изведених доказа, кривица сваког од оптужених на несумњив начин доказана, и предложио да суд оптужене огласи кривим и осуди по закону, узимајући у обзир све околности и појединачне улоге и доприносе у извршењу конкретног кривичног дела, сматрајући да се сврха кажњавања може постићи само уколико суд свим оптуженима изрекне максималне казне за кривично дело из члана 142 ст.1 КЗСРЈ. Посебно је нагласио чињеницу да су критичном приликом лишени живота млади људи, па чак и деца, јер су тројица оштећених имали мање од 18 година, као и то да су оптужени приликом извршења дела поступали крајње нељудски према жртвама, а са друге стране истакао постојање олакшавајућих околности на страни оптуженог Петрашевића, који је признао извршење дела и изразио своје најдубље кајање, те својим држањем у току кривичног поступка допринео да се утврди истина, као и оптуженог Медић Александра, који иако није признао извршење кривичног дела, својим искреним држањем и несумњивим кајањем јасно манифестовао свој однос према предметном догађају, док је од олакшавајућих околности на страни Вуков Александра истакао његово здравствено стање и постојање високог степена инвалидитета.

У завршној речи, пуномоћник оштећеног адв. Драгољуб Тодоровић, изјавио је да сматра да је изведеним доказима током поступка, а пре свега изведеним доказом у виду снимка злочина, те признањем оптуженог Пере Петрашевића и Александра Медића, као и делимичним признањем оптуженог Бранислава Медића кривица оптужених несумњиво доказана. Пуномоћник оштећених се посебно осврнуо на вештачење ВХС касете са снимком егзекуције, које је показало да на овом снимку није било интервенција, те да се без икакве сумње ради о аутентичном снимку, без могућности да се предметни догађај није догодио онако како се то види на снимку. Пуномоћник је, између осталог, указао и на безобзирност и безосећајност оптужених који, по његовим речима, нису показали ни мало људскости ни сажалење према оштећенима, што је по њему отежавајућа околност, која тражи најстрожу казну за све оптужене.

Пуномоћник оштећених, Наташа Кандић, у завршној речи највише пажње посветила је статусу јединице «Шкорпиони», истичући нелогичност и неубедљивост објашњења да се ради о паравојној формацији, како је то наведено у оптужници, износећи своје мишљење да је ова јединица део МУП Србије и да је као таква узела учешће на трновском ратишту, што је по њеном мишљењу потврђено документацијом која је прибављена од Хашког тужилаштва, у којој се јединица «Шкорпиони» помиње као јединица МУП Србије односно јединица Органа унутрашњих послова Републике Србије.

Оштећени су се придружили кривичном гоњењу против оптужених и истакли имовинско-правни захтев.

2. ИЗЈАШЊАВАЊЕ ОПТУЖЕНИХ ПО ОПТУЖБИ

-Оптужени Медић Слободан је изјавио да не признаје извршење кривичног дела које му се оптужницом ставља на терет и да не признаје своју кривичну одговорност.

-Оптужени Петрашевић Пера је изјавио да признаје извршење кривичног дела које му се оптужницом ставља на терет, а изјашњавајући се о својој кривичној одговорности, да је у конкретном случају извршавао наређење претпостављеног.

-Оптужени Медић Александар је изјавио да не признаје извршење кривичног дела које му је оптужницом стављено на терет и да се не осећа кривим.

-Оптужени Вуков Александар је изјавио да не признаје извршење кривичног дела које му је оптужницом стављено на терет и да не признаје своју кривичну одговорност.

-Оптужени Медић Бранислав је изјавио да не признаје извршење кривичног дела које му је оптужницом стављено на терет, као и да не признаје своју кривичну одговорност.

3. ИЗВЕДЕНИ ДОКАЗИ

Суд је у доказном поступку извео следеће доказе:

3.1 Саслушао у својству сведока оштећене:

-дана 25.01.2006. оштећену [REDACTED]

-дана 26.01.2006.године оштећену [REDACTED]

-дана 22.07.2006.године, оштећене [REDACTED]

3.2. Саслушао сведоке:

- [REDACTED]

3.3 Уз сагласност странака прочитана је:

-изјава сведока-оштећеног [REDACTED] дата пред Међународним кривичним трибуналом за гоњење лица одговорих за озбиљне повреде међународног права, почињене на територији бивше Југославије од 1991.године, од 22.07.2005.године

3.4. Саслушао путем видео линка сведоке:

- [REDACTED]

3.5. Саслушао судске вештаке:

[REDACTED]

3.6. Писмени докази:

На сагласан предлог странака суд је прочитао писмена која се налазе у списима предмета и то:

3.6.1. Записнике

- записник о претресању стана и других просторија Министарства унутрашњих послова број 1906/05-2 од 02.06.2005.године, [REDACTED], за Александра Медића,

-записник о претресању стана и других просторија Министарства унутрашњих послова број 1906/05-3 од 02.06.2005.године, на име Вуков Александра, [REDACTED]

-записник о претресању стана и других просторија МУП-а 05/3 – 1905/05-1-2 од 02-06.2005.године, на име Петрашевић Пере,

-записник о претресању стана и других просторија Министарства унутрашњих послова Ку.31/05 од 06.06.2005.године, на име [REDACTED]

-записник о претресању стана и других просторија Министарства унутрашњих послова Ку.31/05 од 06.06.2005.године на име [REDACTED],

-потврду о привремено одузетим предметима МУП-а Ку.31/05 од 06.06.2005.године, на име [REDACTED]

3.6.2. Документацију која се односи на идентитет жртава:

- фотодокументација која се односи на есхумацију лешева од 18.05.1999.године,

- извештај-документација о есхумираним жртвама Федералне комисије за нестале особе Босне и Херцеговине број 01-41-844/2003 од 16.04.2003.године
- извештај Института за нестале особе Босна и Херцеговина број 1-40-49/2007, од 14.03.2007.године,
- извештај Института за нестале особе број 01-40-15/07 од 02.02.2007.године,
- ДНК извештај на име [REDACTED]
- ДНК извештај на име [REDACTED]
- ДНК извештај на име [REDACTED]
- извештај Института за нестале особе од 14.03.2007.године,
- извештај Института за нестале особе од 14.03.2007. 01-40-37/2007,
- решење Кантоналног суда у Сарајеву број Кри. 83/98 од 25.03.1999.године,
- записник о ексумацији и обдукцији Кантоналног суда у Сарајеву Кри.бр. 83/98 од 28.04.1999.године,
- извештај о криминалистичко-техничкој претрази лица места број 1037/99 од 18.05.1999.године,
- записник о саслушању сведока-вештака пред Кантоналним судом у Сарајеву од 28.09.1999.године,
- вештачење трагова ватреног оружја Сектора криминалистичке полиције-одељења криминалистичке технике од 09.08.1999.године-Министарства унутрашњих послова Сарајева, са мишљењем
- предлог доказа на околности утврђивања идентитета шесте жртве од дана 24.10.2006.године
- дана 12.03.2007.године, извршио радњу препознавања преко фотографија жртава,
- извршио увид у фотографије оштећених из фотодокументације у списима означених бројевима од 03639681 до броја 03639721,

3.6.3.Писмену документацију која се односи на јединицу «Шкорпиони»:

- извештај Министарства унутрашњих послова Ресор јавне безбедности специјалне антитерористичке јединице број 228/06 од 13.02.2006.године
- извештај Безбедносно информативне агенције број 02-2143 од 20.02.2006.године,
- извештај Министарства унутрашњих послова Републике Србије, број 1519/06-2 од 20.02.2006.године,
- допис Министарства одбране Војно безбедносне агенције Београд од 02.03.2006.године,
- допис Министарства одбране Војно историјски институт-војни архив од 02.03.2006.године,
- извештај Министарства одбране-Сектора за људске ресурсе-управе за организацију од 24.02.2006.године,
- допис Министарства одбране војноисторијског института-Војни архив од 19.04.2006.године,

- извештај Министарства одбране-Управе за организацију од 12.04.2006.године,
- допис Министарства за људска и мањинска права од 11.05.2006.године,
- извештај Министарства правде Босне и Херцеговине од 21.04.2006.године,
- извештај Министарства одбране Босне и Херцеговине од 17.04.2006.године,
- извештај Министарства правосуђа Републике Хрватске од 6.марта 2006.године,
- допис Министарства правосуђа Републике Хрватске-Казнени одел од дана 14.марта 2006.године,
- допис Министарства правде Босне и Херцеговине од 08.05.2006.године,
- допис Министарства унутрашњих послова дирекција полиције од 23.06.2006.године,
- допис Министарства правде Републике Србије број 326/1-205-01 од 18.07.2006.године
- извештај Министарства одбране Републике Хрватске, од 18. августа 2006.године
- допис Министарства унутрашњих послова од 06.02.2007.године,
- службена белешка са главног претреса од 23.01.2006.године коју је сачинио опт. Медић Слободан, из два дела
- наредба Нафтне индустрије Крајина од 08.11.2004.године,
- извештај Нафтне индустрије Крајина од 10.09.1994.године,
- опис догађаја Нафтне индустрије Крајина, од 05.09.1994.године,
- извештај Војне поште 9189 Ђелетовци- дежурни у касарни,
- извештај Војне поште 9189 Ђелетовци- дневне заповести, службена белешка,
- скица кампа и положај линија сачињен од стране опт. Вуков Александра дана 13.04.2006.године,
- службена белешка сачињена на главном претресу дана 24.01.2006.године од стране опт.Вуков Александра

3.6.4. Писмену документацију која се односи на оптужене:

- решење о распореду на радно место Нафтне индустрије Крајина број 963 од 30.05.1994.године на име Вуков Александра,
- извештај Министарства унутрашњих послова Ку.31/05 од 24.06.2005.године, о провери држављанског статуса за оптуженог Медић Слободана, и остале оптужене,
- допис Војног одсека Сремска Митровица, Пов.број 3-1 од 04.01.2006.године,
- допис Војног одсека Нови Сад Инт.1-11 од 18.01.2006.године на име Вуков Александра,
- допис Војног одсека Нови Сад-Војни одељак Бачка Паланка број 1-12 од 12.01.2006.године,
- извештај Општине Бачка Паланка Општинске управе- одељења за друштвене делатности бр.IV-04-580-сл/06 од 20.01.2006.године на име Вуков Александра,
- петиција насловљена на име Вуков Александра 569/362,
- статут шаранске федерације Србије и Црне горе,

- решење Министарства за људска и мањинска права од 19.03.2004.године, на име шаранске федерације,
- оцена Војне поште број 549-Битољ,
- извод из одредаба Закона о војној обавези,
- Правилник о вршењу војне обавезе,
- закључак Српске области Славонија-Барања и Западни Срем број 02-5-5/1-1992од 21.01.1992.године,
- поднесак браниоца опт. Вуков Александра адв.Зорана Левајца од 20.06.2006.године са прилозима и то:

- 1.Упут на стационарно лечење од 12.12.2000.године, на име Вуков Александра,
- 2.Извештај специјалисте ортопеда Дома здравља Бачка Паланка од 13.12.2004.године, на име Вуков Александра,
- 3.Отпусна листа Клинике за пластичку хирургију и ортопедију ВМА на име Вуков Александра од 18.03.1996.године,
- 4.Отпусна листа Клинике за трауматологију и ортопедију ВМА од 20.10.2005.године, на име Вуков Александра,
- 5.Отпусница здравственог центра «Свети Сава» од дана 26.08.1995.године, на име Вуков Александра,
- 6.Упут за стационарно лечење Клиничког центра «Свети Сава» Вуковар од 13.03.1996.године, на име Вуков Александра,
- 7.Налаз Дома здравља др.Младен Стојановић-Бачка Паланка од 13.12.2001.године, на име Вуков Александра,
- 8.Налаз истог Дома здравља од 19.01.2001.године, на име Вуков Александра,
- 9.Консултације из урологије Ортопедско хируршке клинике од 13.05.2005.године са упутом,
- отпусна листа са епикризом КПД болнице Београд од дана 07.06.2005.године на име Вуков Александра,
- фотокопија здравственог картона притвореника на име Вуков Александра, Окружног затвора у Београду,
- војна књижица број 121927 на име Петрашевић Пере,
- службена легитимација на име Петрашевић Пере број 0578,
- војна легитимација на име Петрашевић Пере број 002415,

3.6.5. Извештаје из КЕ за оптужене:

- извештај Републике Хрватске-Министарства правосуђа-Управе за казнено право-Оделења за казнену евиденцију из Загреба од 09.02.2006.године на име Медић Слободана,
- извештај Републике Хрватске Министарства правосуђа-Управе за казнено право-Оделења за казнене евиденције од 09.02.2006.године на име Вуков Александра,
- извештај Републике Хрватске-Министарства правосуђа од 09.02.2006.године на име Медић Александра,

- извештај Републике Хрватске Министарства правосуђа од 09.02.2006.године на име Медић Бранислава,
- извештај Републике Хрватске Министарства правосуђа од 09.02.2006.године на име Петрашевић Пере,
- допис Жупанијског суда у Вуковару-Казнени одел од 13.марта 2006.године
- извештај из казнене и прекршајне евиденције СУП-а Сремска Митровица од 08.08.2005.године, на име Медић Александра,
- извештај из казнене и прекршајне евиденције СУП-а Сремска Митровица од 08.08.2005.године, на име Петрашевић Пере,
- извештај из казнене и прекршајне евиденције СУП-а Сремска Митровица од 08.08.2005.године, на име Медић Бранислава,
- извештај из казнене и прекршајне евиденције СУП-а Бачка Паланка од 09.08.2005.године на име Вуков Александра,
- извештај из казнене и прекршајне евиденције СУП-а Нови Сад од 09.08.2005.године, на име Медић Слободана

3.6.6. Налазе и мишљења судских вештака:

- налаз и мишљење вештака неуропсихијатра др. [REDACTED], на име Медић Слободана од дана 20.07.2005.године,
- налаз и мишљење вештака неуропсихијатра др. [REDACTED], на име Медић Бранислава од дана 20.07.2005.године,
- налаз и мишљење вештака неуропсихијатра др. [REDACTED], на име оптуженог Вуков Александра од дана 19.07.2005.године,
- налаз и мишљење вештака неуропсихијатра др. [REDACTED], на име Петрашевић Пере од дана 19.07.2005.године,
- налаз и мишљење лекара неуропсихијатра др. [REDACTED], на име Медић Александра од дана 20.08.2005.године,
- извештај Института за судску медицину Медицинског факултета у Београду од дана 29.06.2006.године на име Вуков Александра са мишљењем од стране комисије судских вештака,
- извештај о вештачењу ЦД-а, проф.др. [REDACTED] од 29.08.2006.године,
- налаз и мишљење вештака [REDACTED] у вези вештачења ВХС касете од 24.11.2006.године

3.6.7. Осталу документацију:

- допис Фонда за хуманитарно право од дана 13.06.2006.године,
- пресуда на име [REDACTED] Жупанијског суда у Загребу-казнени одјел првог ступња
- топографска карта 1:25000 Сарајево 4-2-Иловица 525-2-4 Сарајево,
- захтев за помоћ Тужилаштва међународног кривичног суда за бившу Југославију број СРМ 1117-а,
- допис заменика шефа истражног одељења Трибунала број 20060426-02 од 14.07.2006.године,
- фотографије припадника јединице «Шкорпиони» из фотодокументације у списима предмета

3.6.8.Писмену документацију Хашког трибунала, која је прегледана приказивањем преко монитора а која се налази у посебном додатку у списима предмета и која је таксативно набројана:

- Допис заменика министра МУП Републике Српске [REDACTED] упућен министру Унутрашњих послова Републике Србије и министру Унутрашњих послова Републике Црне Горе бр.К/П-1-278/95 од 12.06.1995.године,
- Допис заменика министра МУП Републике Српске [REDACTED] упућен министру МУП-а Србије и министру МУП-а Црне Горе бр.К/П-1-299/95 од 17.06.1995.године,
- Допис заменика министра МУП Републике Српске [REDACTED] упућен Председнику Републике Српске, бр.К/П-764/95 од 23.06.1995.године,
- Преглед сазнања са и око ратишта од 26.06.1995.године,
- Преглед сазнања са и око ратишта од 30.06.1995.године,
- Депеша заменика команданта СБП [REDACTED], бр.113/95 од 30.06.1995.године,
- Депеша заменика команданта СБП [REDACTED], бр.118/95 од 01.07.1995.године,
- Извештај СЈБ Србиње, В.Д начелника центра [REDACTED], бр.16-162/95 од 05.07.1995.године,
- Извештај СЈБ Србиње, В.Д начелника центра [REDACTED], бр.16-166/95 од 06.07.1995.године,
- Извештај Команданта штаба [REDACTED], бр.56/95 од 06.07.1995.године,
- Извештај СЈБ Србиње, В.Д.начелника центра [REDACTED], бр.16-175/95 од 08.07.1995.године,

-Наредба Команданта штаба [REDACTED], бр.64/95 од 10.07.1995.године,
 -Обавештење Командант-пуковника [REDACTED], бр.50/95 од 19.07.1995.године,
 -Извештај СЈБ Србиње В.Д.начелника центра [REDACTED], бр.16-01-411/95 од 21.07.1995.године,
 -Рапорт Команданта штаба ИКМ [REDACTED], бр.150/95 од 24.07.1995.године,
 -Депеша В.Д.начелника центра [REDACTED], бр.16-01-178/95 од 24.07.1995.године,
 -Рапорт В.Д.начелника центра [REDACTED], бр.16-01-183/95 од 28.07.1995.године,
 -Допис Заменика министра [REDACTED], бр.К/бл-85 од 30.09.1995.године,
 -Наредба Председника Републике и Врховног команданта ОС РС [REDACTED], бр.01-1775/95 од 30.09.1995.године,
 -Решење-наредба о ексхумацији и обдукцији тела, бр. Кри-83/98 од 25.03.1999.године,
 -Записник о ексхумацији и обдукцији бр.Кри-83/98 од 28.04.1999.године,
 -Извештај и криминалистичко-техничкој претрази лица места, бр.1037/99 од 18.05.1999.године,
 -Записник о саслушању сведока-вештака Кри.83/98 од 28.09.1999.године,
 -Вештачење трагова ватреног оружја бр.01/2.8-04-03-4558 од 09.08.1999.године МУП Сарајево-Кантон Сарајево-Федерација БиХ,
 -Списак несталих лица,
 -Допис Федералне комисије на нестале особе, бр.01-41-844/2003, од 16.04.2003.године,
 -ДНК извештај за [REDACTED]
 -ДНК извештај за [REDACTED]
 -Дозвола за сахрану умрлог бр.178/2003, на име [REDACTED]
 -Дозвола за сахрану умрлог бр.117/2003, на име [REDACTED].

3.7. Видео снимак

- приказ ЦД са снимком егзекуције
- преглед аудио и видео ВХС касете која се односи на догађај на Трнову

4.ОДБИЈЕНИ ПРЕДЛОЗИ:

Суд је:

-одбио предлог да се у доказном поступку саслушају сведоци [REDACTED]
 [REDACTED]

-одбио предлог да се у својству сведока саслуша сведок [REDACTED]

- одбио предлог да се у својству сведока саслуша сведок [REDACTED]
- одбио предлог да се од Хашког трибунала прибави изјава сведока [REDACTED]
- одбио предлог да се од Хашког трибунала прибаве искази сведока [REDACTED], изјава Генерала [REDACTED], изјава сведока из предмета [REDACTED]
- одбио предлог да се у својству сведока саслуша [REDACTED],
- одбио предлог да се у својству сведока поново саслуша сведок [REDACTED]
- одбио предлог да се у својству сведока непосредно саслуша сведок [REDACTED]
- одбио предлог да се у својству сведока саслуша [REDACTED]
- одбио предлог да се у својству сведока саслушају [REDACTED]
- одбио предлог да се у допуну доказном поступка поново саслуша сведок [REDACTED]
- одбио предлог да се прибави извештај из казнене и прекршајне евиденције за сведока [REDACTED]
- одбио предлог да се од МУП-а Србије затраже подаци о лицима који су као болесници наведени у дописима а која су била лечена у болници у Фочи,
- одбио предлог да се прибави од Хашког трибунала изјава оптуженог Медић Слободана коју је дао пред овим трибуналом,
- одбио предлог да се поново прибави налаз из Сребренице, из разлога што је суд у више наврата тражио прибављање овог налаза од надлежних органа а од истих то није добио до сада,
- одбио предлог за поновним вештачењем од стране тима вештака оптужених у овом кривичном предмету,
- одбио предлог да се у својству сведока саслуша Наташа Кандић,
- одбио предлог браниоца адв.Зорана Јеврића да се у допуну доказног поступак саслуша у својству сведока [REDACTED], као сувишан,
- одбио предлог за непосредним саслушањем оштећене [REDACTED]

5.ЗАКЉУЧАК

На основу изведених доказа, ценећи сваки доказ појединачно и у вези са осталим доказима, имајући у виду и одбране оптужених, а све у смислу члана 352 ЗКП, утврђено је чињенично стање као у изреци пресуде.

6.ОДБРАНЕ ОПТУЖЕНИХ

6.1.Оптужени Медић Слободан

Оптужени Медић Слободан је у својој одбрани, изнетој на главном претресу, негирао своју одговорност и улогу у извршењу кривичног дела, које му је оптужницом стављено на терет. Изјавио је да никада није пренео или издао наредбу неком од својих војника да изврше стрељање заробљеника. Сматра да је спорни догађај био инцидент који се догодио без његовог знања и учешћа.

Оптужени је објаснио да је године 1991. живео у селу које се зове Ђелетовци, на чијој територији су се од раније налазиле нафтне бушотине, али су објекти Нафтне индустрије остали празни, порушени, опљачкани и ван употребе. Када је током 1992. године формирана Нафтна индустрија Крајине оптужени са петнаестак до двадесет људи организује интерно обезбеђење НИК, имајући у виду да су се неке од бушотина налазиле и на самој граници са Хрватском. Обезбеђење је функционисало 24 часа, у сменама. Он је био шеф обезбеђења, а његов заменик био је [REDACTED]. Припадници обезбеђења имали су униформе које су дужили још из 1991. године, зелене, маскирне, носили су аутоматско оружје и пиштоље. Потребу за ангажовањем већег броја људи у обезбеђењу иницирала је ситуација да је велики део територије био на самој линији раздвајања са Хрватском, а та територија износила је отприлике 15 до 20 километара и у дубини око 30 до 40 километара. У почетку је јединица носила назив «Одред Боца», у лето године 1993. оптужени добија статус команданта и тада јединица добија назив «Шкорпиони», те једно време ова два назива паралелно егзистирају. Оба назива јединици дао је он, као командант јединице.

Оптужени је даље објаснио да године 1993. «Шкорпиони» као интерно обезбеђење Нафтне индустрије Крајине долазе под команду Војске Републике Српске Крајине, од које добијају оружје, а као батаљон формацијски су припадали вуковарском корпусу Војске Републике Српске Крајине, тако да су имали и своју војну пошту. Од команде Корпуса примали су наређења. Командант Корпуса је прво био пуковник [REDACTED], а затим генерал [REDACTED]. У то време, бројчано стање је 200 – 300 људи. Јединица је имала две чете, командир једне чете био је [REDACTED] (брат првооптуженог), а његов заменик [REDACTED], а командир друге чете био је [REDACTED], звани [REDACTED] његов заменик био је [REDACTED]. Такође је формиран и извиђачки вод, чији командир је једно време био Вуков Александар. У јединици је постојала и кухиња, радни вод и набавна служба. Кухињу је водио [REDACTED]

Даље у одбрани наводи да је он био командант јединице, а да је поред њега постојала и команда која је бројала 15 -20 људи, коју су сачињавали командири одељења, командири водова, командири чета, као и његов заменик Вуков Александар. Одлуке су доношене заједно од стране њега и команде, на тај начин што би се, по пријему наређења од стране команде Војске Републике Српске Крајине, састајао са својом командом и договарао о спровођењу тих одлука у дело. Одлука

која је донета и пренета од стране команде Војске Републике Српске Крајине се морала спроводити, а они су, команда и он као командант, вршили конкретизацију начина извршења те одлуке.

О свим лицима који су радили у обезбеђењу водила се картотека, где су се бележили лични подаци лица која су запошљавали. Картотека је била фирми у Винковцима, односно у Дирекцији НИК (Нафтна индустрија Крајине), која је касније изгорела заједно са целом картотеком. Сви запослени су имали радне књижице у које се уписивало време које су провели у јединици, односно у фирми и те радне књижице налазиле су се код запослених. Такође, закључиван је и уговор о радном односу са лицима која су се запошљавала. На нивоу команде доношена је одлука о постављању одређених лица на одређена руководећа места, за командире чета, за њихове заменике и сл. Он, као командант, достављао је предлог у вези ових делатности, а командант корпуса је то верификовао. Људи који су ступали у јединицу добијали су комплетну гардеробу, што значи чизме, чарапе, опасач и униформу. Униформе нису биле уједначене, биле су различите, од црних до зелених, маскирних и сл, а свако је имао три до четири пара. На главама су носили беретке, црне и црвене. Набавка гардеробе вршена је преко фирме која је то набављала и плаћала, а гардероба се шила у Србији. Све то је финансирала Нафтна индустрија Крајине. Оптужени је објаснио да је он, као командант, издавао наређења, а у његовом одсуству, могао је да командује његов заменик или командири чета. Оптужени је имао своје обезбеђење, у ком су били [REDACTED] другооптужени Петрашевић Пера, трећеоптужени Медић Александар и [REDACTED] Петооптужени Медић Бранислав је радио техничке ствари, у смислу поправљања камиона и машина и управљања камионом. Што се тиче возног парка, имали су камионе и ципове. Дисциплина у јединици била је добра, поштовала се хијерархија. Иначе, јединица «Шкорпиони» престала је да постоји 14.05.1996. године, после Дејтонског споразума, када долази до примопредаје оружја.

Први терен, на који је јединица послата, био је према Бихаћу, и то планина Пљешевица, у новембру месецу 1994. године. Оптужени је добио позив од команде Републике Српске Крајине и наредбу да се оде на терен и да организује муслиманско становништво које је било расељено. У то време председник Републике Српске Крајине је био [REDACTED], а командант Војске РСК је био извесни [REDACTED]. Када су завршили задатак, вратили су се у Ћелетовце и ту су остали све до априла месеца 1995. године.

На други терен-Велика Кладуша крећу у априлу месецу 1995. године. Задатак им је био да се на положају замене јединице, које су такође дошле из Републике Српске Крајине. Наређење је стигло од стране команданта корпуса, а то је био [REDACTED]. На састанку у команди корпуса у Вуковару добија наређење да се иде на терен, где остају петнаестак дана, јер су имали тровање водом. После тога се враћају у Ћелетовце. За време терена у Кладуши, у контакту су са Војском Републике Српске Крајине. Оптужени често контактира са генералом [REDACTED].

Оптужени је објаснио да је по наређењима која је добијао морао да поступа, око тих наређења није било договора. Он добијену наредбу прослеђује својим људима и то командирима чета и заменику на редовним састанцима, који се организују у току дана. За време док је оптужени био командир у јединици «Шкорпиони», није му познато да је неко други, сем њега, примио наредбу, а да му

је није саопштио, пре или после извршене радње, а додао је да: «и ако је било ја не знам, али мислим да је било без последица»¹. Оптужени је изјавио да је Вуков Александар био у могућности да доноси одређене одлуке у тренутним ситуацијама, с тим што је после тога имао обавезу да обавести првооптуженог о оном што је предузео, и то о суштинским стварима, али не и о детаљима. Није се дешавала да нека одлука буде донета, а да он као командант о томе није обавештен. У одређеним конкретним ситуацијама на терену, Вуков Александар могао је самостално да процењује и доноси одлуке. Објаснио је да је било могуће и да неко промени одлуку коју је он као командант доносио и додао да је доста ствари вероватно прошло без његовог знања. Даље наводи да је било могуће да на терену он нешто нареди војницима неке друге јединице или, пак, да неко од виших чинова из друге јединице нареди нешто његовим војницима, с обзиром да се поштовала хијерархија, тако да је обичан војник морао да поштује чин. Он је по чину потпуковник а Вуков Александар је био капетан.

Наредбу да се крене на трећи терен - Трново добија од команданта корпуса, односно заменика министра одбране тадашње Републике Српске Крајине, [REDACTED]. На Трново креће 100-115 људи, а са њима камиони и ципови. Долазе на Јахорину, где су преспавали једну ноћ у хотелу «Шатор». Аутобуси, којима су довежени припадници јединице, остају на Јахорини, а камионима сутрадан крећу ка Трнову. Јео део људи, са делом наоружања остао је на Јахорини. У току ноћу спустили су се до Трнова и оптужени своју јединицу смешта у викенд насеље, у близини Трнова. После тога, одлази на састанак у команду која је била смештена у самом месту Трново и тамо добија одређена наређења и упутства, информације о локацији непријатеља, положајима, квалитету самог терена, као и ситуацији која влада у осталим јединицама које функционишу на терену. Командант Сарајевско-романијског корпуса био је генерал [REDACTED]. Иначе, на овом терену било је и полицијских снага које су довођене из Зворника, Бијељине и других делова Републике Српске, и они су хијерархијски били подређени војсци.

На Трнову су имали импровизовано командно место у једној кући. Остатак јединице био је раштркан по околним кућама. Борбени положај јединице био је удаљен од командног места отприлике три до пет километара. До борбених редова углавном се морало ићи пешице, због конфигурације терена, а један део су савлађивали и камиони, па чак и коњи који су носили храну. На овом терену Вуков Александар је командир извиђачког вода и заменик првооптуженог. Вуков је такође био смештен у једној од викендица, али је углавном био на линији, а до командног места долазио је неколико пута, када се за то указала потреба. Оптужени се на овом терену налазио са Вуков Александром да би се договарали о безбедносној ситуацији, о проценама, о распореду јединице и о свим другим питањима. Такође је са њим комуницирао и путем радио станице, радио везе. На овом терену остају месец дана, а после тога враћају се у Ђелетовце.

У јединици је камеру носио [REDACTED] који је снимао дешавања на терену, али му оптужени никада није наређивао шта да снима, већ је овај то радио по свом нахођењу. Осим [REDACTED] сведок [REDACTED] звани [REDACTED] такође је снимао камером.

¹ транскрипт аудио записа са главног претреса од 20.12.2005.године, стр.37/79

У току 1995. године оптужени није имао никаквих сазнања о критичном догађају. Спорни снимак са егзекуцијом је видео на телевизији Б-92, као део са суђења [REDACTED]. У вези са тим каже: «конкретно да сам знао, мислим, ја сам искрен човек и јако добро разумем ову ситуацију сада. Верујте да се тај, да се то снимало, леба не би најео. Убио бих га ја као зеца што је то снимао. Значи, ово сада одговорно ја кажем пред Вама, ја бих га као зеца убио».²

О својим активностима спорног дана каже да је рано устао и ишао да организује све редовне делатности. Са њим је кренуо возач и [REDACTED]. Ишао је до команде, како би преузео материјално-техничка средства. Он и [REDACTED] су били у ципу, а треће лице је возило камион «110». Тамо су извршили дислокацију једне хаубице, па су се на том послу задржали неко време.

О самом догађају детаље је сазнао је од петооптуженог Медић Бранислава, који му је испричао о догађају, два сата после приказивања филма у Хагу. Медић Бранислав је испричао првооптуженом Медић Слободану да је критичног дана кренуо у редовну набавку хлеба и на путу био заустављен од стране официра Републике Српске, који су се интересовали где су лоциране јединице [REDACTED] и «Шкорпиона», а када им је Медић Бранислав рекао да је он из «Шкорпиона», рекли су му да их прати камионом и тако су заједно дошли до краја неког пута где су се зауставили и том приликом је, по речима Медић Бранислава, из возила-пинцгауера изашло шест људи, за које су му поменути официри рекли да су ти људи ту у циљу размене, даље му је рекао да размена није обављена, већ су људи побијени и то ватреним оружјем, али Медић Бранислав првооптуженом није пренео никакве детаље у вези са тим.

Оптужени тврди да није добио никакву наредбу у вези стрељања Муслимана, нити је било какву наредбу спроводио, нити је било шта знао о овом стрељању. Претпоставља да је неко други могао да прими овакву наредбу и да је, евентуално, спроведе без обавезе да њега обавести, било пре или после догађаја, у случају ако он није био присутан. Гледајући филм, препознао је људе из јединице «Шкорпиони», између осталих Медић Бранислава, [REDACTED]

Оптужени даље у својој одбрани наводи да су Вуков Александар и Петрашевић Пера били доследни и достојни у вези са свим што су радили. Ни једну озбиљну одлуку или акцију нису предузели без знања команданта, до овог критичног догађаја, барем оптужени за нешто озбиљније није знао. На њих никада није имао примедбе, сматрао их је dobrим момцима, Вуков Александар био је пожртвован, завршио је војне школе, био је поштен и без икакве «мрље», он је специфичан, самоиницијативан лик – то значи да је знао да процени ситуацију и да одговори на ситуацију, знао је да функционише.

Што се тиче Медић Бранислава, са њим није контактирао никада после овог догађаја, што значи од распада јединице 1996. године, па све до 2005. године, када је сазнао за догађај и видео снимак егзекуције на телевизији. Медић Бранислав је одржавао техничка средства у јединици, возио је камион, био је добар и послушан војник и увек је поштовао наређења старијих. За [REDACTED] оптужени је рекао да је одрастао са њим и познаје га од детињства. Медић Александар му је кум и одрасли су заједно. Петрашевић Перу је 1994. године довео Вуков Александар и он

² транскрипт аудио записа са главног претреса од 20.12.2005. године, стр. 49/79

га је прихватио и имао је добро мишљење о њему. [REDACTED] је старији од њега десет година, али му је био одан.

Када му је предочено да је оптужени Вуков Александар рекао да је оптужени, као командант, искључиво доносио одлуке и да није постојала команда, оптужени је одговорио да он није могао да зна за сваки детаљ који се дешава у јединици. На даље предочавање одбране опт. Вукова, који је изјавио да је о озбиљним стварима, о крупним стварима, искључиво одлучивао Медић Слободан и да је за такве ствари морао да зна, оптужени је одговорио да је нормално да је за такве ствари знао. На тврдњу Вуков Александра да му је спорног дана Слободан Медић наредио да сиђе доле да преузме пакете оптужени је одговорио да је тог јутра контактирао са Вуков Александром, као и обично, да се не сећа у које време се чуо са њим, да не може да гарантује да му је рекао да сиђе по «пакете», али да му сигурно није рекао да сачека заробљенике, већ је требало да сачека неке «маљутке», које на крају није дочекао из техничких разлога, јер је пошилика закаснила.

Суд је потом првооптуженом предочио део његове одбране где наводи да је он оптуженог Вуков Александра поставио за заменика команданта односно да га је поставила команда тј. он заједно са командом, док је оптужени Вуков Александар изјавио да он није био званично постављен за заменика команданта већ да се тако причало, а оптужени Медић Слободан је одговорио да је на то место морао да стави човека у кога има поверење и да га именује, јер тај човек аутоматски преузима одговорност, а то је именом и презименом био Вуков Александар. За њега је знао командни кадар Вуковарског корпуса односно његов ужи кадар. На питање да ли је Вуков Александар могао да не зна да га је оптужени именовао за свог заменика, оптужени Медић Слободан је одговорио да је Вуков Александар суштински обављао функцију заменика, иако формално можда није добио некакву одлуку за то.

Коментаришући одбрану трећеоптуженог Медић Александра првооптужени Медић Слободана је рекао да опт. Медић Александар зна да је он, медић Слободан, прек човек и да је увек радио онако како је требало да се ради, и да он, Медић Александар, зна шта би му следовало када би се вратио а да није урадио то што је требало да уради, односно како је то рекао својим речима: «У цивилству се то кажњавало на један начин, а у рату се знало шта значи не урадити оно што му се нареди».³

У својој завршној речи, бранилац оптуженог Медић Слободана, изјавио је да нема доказа да је његов браћеник починио кривично дело које му је оптужницом стављено на терет, нарочито након преквалификације оптужнице, односно прихватањем од стране тужилаштва да Медић Александар и Вуков Александар нису имали сазнања шта ће се десити са заробљеницима, а у ситуацији када је Александар Медић само видео Медић Слободана критичног дана у близини камиона са заробљеницима, али није чуо да је командант неке издао наредбу у вези поступања са заробљеницима. По мишљењу овог браниоца, истину је испричао оптужени Медић Бранислав, који једини објашњава како су заробљеници доспели до јединице «Шкорпиони». Такође, по његовом мишљењу у конкретном случају се оптуженом Медић Слободану не може судити за командну одговорност, већ искључиво за издавање наредбе, а у том смислу постоји само изјава оптуженог Петрашевић Пере, док нико од саслушаних сведока-бивших припадника

³ транскрипт аудио записа са главног претреса од 22.12.2005. године, стр. 74/81

«Шкорпиона», није чуо, ни видео, да је Медић Слободан наредио да се изврши егзекуција. С обзиром на изнето, предложио је да суд ослободи његовог браћеника и укине му притвор.

Изnoseћи своју завршну реч, оптужени Медић Слободан се придружио завршној речи свог браниоца, нагласивши да он о критичном догађају има мишљење, које ће задржати за себе, а да ће време показати ко је био у праву.

6.2.Оптужени Петрашевић Перо

У својој одбрани изнетој пред истражним судијом и на главном претресу, оптужени Петрашевић Перо је признао извршење кривичног дела које му је оптужницом стављено на терет и детаљно описао цео догађај. Оптужени је изјавио да је у јединицу «Шкорпиони» ступио 1995.године, крајем марта месеца, пошто је остао без посла, односно пошто је јединица којој је припадао расформирана. У међувремену је сазнао да је у «Шкорпионима» и Вуков Александар кога познаје од 1993.године, јер су били у истом воду у Српској добровољачкој гарди, значи [REDACTED]. Вуков Александар га је упутио на Медић Слободана који му је рекао да за неколико дана иду на терен на Велику Кладушу и да може да пође са њима. Прво сазнање за оптуженог Медић Слободана има од '92.године. Наиме, у то време је био припадник I Специјалне јединице, која је била смештена на подручју Нафтне индустрије Крајине, и у њиховим просторијама је први пут имао прилику да види Слободана Медића, који је тада био командир одреда «Боца», који је бројао око 20-30 људи. Када је дошао у јединицу одмах је постављен у вод извиђача и са водом извиђача је и отишао за Велику Кладушу. Не сећа се да је приликом ступања у јединицу било шта потписао, сем кад су добијали плате, у радној књижици му није уписан стаж а у војној књижици му је уписан чин поручника. Иначе, чинове је у војну књижицу уписивао [REDACTED] с тим што је Слободан Медић као командант одлучивао о томе ко ће који чин добити. Аутоматску пушку је задужио дан пре или на сам дан поласка на терен у Велику Кладушу. Када је ступио у обезбеђење Слободана Медића, добио је од оружја још и Шкорпион (пиштољ), и то из разлога што су често ишли у Србију, где није могао да носи аутоматску пушку. Касније је уместо «шкорпиона» добио пиштољ ЦЗ 99. Оптужени је на терену у Трнову од оружја имао аутоматску пушку и «шкорпион». Александар Медић је имао свој приватни пиштољ, док је [REDACTED] имао магнум 357, а [REDACTED] пиштољ калибра 7,65мм, с тим што су сви имали и аутоматску пушку. Иначе оружје које су поседовали износили су из једног магацина, а претпоставља да је оружје у тај магацин стизало из гарнизона из Вуковара. Када је ступио у јединицу имао је своју униформу, као припадник јединице «Шкорпиони» добио је црни и маскирни комбинезон, такође су добили црне и црвене беретке, али оптужени је носио црни качкет који је добио у претходној јединици, а на униформама су носили ознаке шкорпиона. Мисли да је изнад мача и шкорпиона постојала тробојка у склопу њиховог грба. На капама су такође носили металне шкорпионе. Оптужени је имао и легитимацију-интерну, са фотографијом, именом и презименом, чином, ознаком војне поште и потписом команданта. На смеђим корицама је писало «Службена

легитимација», а носио ју је свакодневно, била му је потребна када би одлазио у Шид без команданта, приликом преласка пункта. Такође, јединица «Шкорпиони» је имала своју ратну заставу, која је црне боје, на којој је шкорпион, и изнад ње натпис «Шкорпиони». Плата у јединици му је била 250 марака. Осим плате, командант је припадницима јединице одобрио по 40 литара нафте или бензина недељно, за личне потребе.

На челу јединице «Шкорпиони» био је Слободан Медић и «Одред Боца» је буквално он организовао од неколицине људи. У командни кадар поред напред споменутих могао се убројати и [REDACTED], који није имао конкретан распоред већ је буквално радио све што би му рекли. Вуков Александар је био командир извиђача а једно време се провлачила прича да је он заменик команданта. Међутим, по сазнању оптуженог Петрашевића он није имао већу плату од њих нити је њему и осталима могао било шта да нареди, али су га људи поштовали, што је заслужио својим поступцима. Јединица «Шкорпиони» била под командом Вуковарског корпуса, односно под командом генерала [REDACTED]. Претпоставља да су и оружје добијали из команде Вуковарског корпуса. Овај утисак да припадају Вуковарском корпусу стекао је између осталог због тога што су често ишли на састанке код генерала [REDACTED] или је он долазио код њих, а такође је командант Медић ишао на састанке са [REDACTED] у Вуковарску касарну. На ове састанке командант Слободан Медић ишао је увек са обезбеђењем.

Јединица «Шкорпиони» имала је две чете, вод извиђача, кухињу и радни вод. Две чете су држале линију, и редовно се мењале на положају, мисли да је у њиховој зони одговорности било око 12 километара, та линија иначе води према Босуту, према територији Хрватске. Свака чета имала је око 120-130 људи, извиђачи су бројали 30-так људи а радни вод је био доста бројан, пошто је нон-стоп било нешто у изградњи. Извиђачи су постављали mine по линији, контролисали да ли је било неких упада на њихову територију, излазили су чак до Босута, значи до зоне где стража није била постављена. Радни вод бројао је око стотину људи, углавном је изводио грађевинске радове. Вуков Александар био је командир извиђача, командир прве чете био је [REDACTED], његов заменик је био [REDACTED], командант друге чете [REDACTED] и његов заменик [REDACTED]. Набавку и кухињу водио је [REDACTED] а његов заменик био је [REDACTED]. Не зна ко је водио радни вод. Вуков је на терену у Трнову био командир извиђача али не и заменик команданта, што оптужени закључује из чињенице да он није имао никаква посебна овлашћења ни привилегије. Све активности јединице «Шкорпиони» финансирала је Нафтна индустрија Крајине. Слободан Медић је завео јаку дисциплину у јединици. Он је био добар командант али јако строг тако да се та дисциплина у јединици заснивала на неком страхопоштовању према њему. Све одлуке везане за јединицу доносио је Слободан Медић. Други су могли да износе предлоге и да понешто сугеришу али он то није често уважавао. Дакле крајње одлуке је увек доносио сам, односно искључиво је он доносио сам одлуке. Одлуку ко ће бити командири, команданти чета или уопште ко ће имати коју функцију у јединици такође је доносио сам Слободан Медић.

Оптужени је даље у својој одбрани изјавио да није постојала могућност да неко нешто уради а да не добије наређење од Слободана Медића, односно да му није познато да је ико икада донео неку важну одлуку уместо њега. Уколико командант није тренутно био у јединици, можда је и постојала могућност да неко нешто одлучи

али би га у најкраћем могућем времену обавестио о томе, тако да би та одлука ипак била донета уз његову сагласност. Дакле није било могуће да неко донесе неку одлуку а да не обавести команданта о спровођењу те одлуке, дакле он нема сазнање да је таква одлука донета. Према његовом сазнању командант чете као и Вук као командир извиђача нису могли донети неке озбиљније одлуке на терену, а да командант не буде обавештен о томе.

После три дана од његовог доласка у јединицу кренули су на терен у Велику Кладушу, тачније место Подзвизд. Били су стационарани у једној школи и тамо су боравили између 10 и 15 дана, када је дошло до великог тровања водом, због чега су се вратили у Ђелетовце. На овај терен су отишли као испомоћ [REDACTED], односно његовим јединицама. Наредбу да се крене на овај терен донео је Слободан Медић. По повратку са терена у Великој Кладуши, Слободан Медић му је саопштио да је од тог тренутка његов једини задатак да буде стално уз њега, односно да води бригу о њему, значи постао је члан његовог обезбеђења.

У обезбеђењу Слободана Медића су већ били [REDACTED] и Медић Александар. То је била стандардна постава обезбеђења, једино им се на теренима прикључивао [REDACTED]. Од када је постао члан обезбеђења Медић Слободана речено му је да нико други не може да му наређује осим команданта и он је слушао и извршавао без поговора његова наређења, никада није одбио ни једно наређење. Командант је у свом возилу имао радио-станицу преко које је могао да ступи у контакт са својим људима било у бази било на терену, када је одсутан, или би пак преко телефона, када је то било могуће ступао у контакт с људима из јединице, дакле никада јединицу није остављао без контакта са њим. Веза је је одржавана и путем моторола а комуницирало се путем шифара, а оптуженом нису биле познате шифре које су се користиле приликом комуникације.

Одлуку о кретању на терен у Трново, он и остали чланови обезбеђења, чули су од команданта. Колико се он сећа одлука је била донета у Ердуту, где је командант ишао на састанак. На овом терену требало је да буду 30 или 40 дана. Претпоставља да је одлуку о поласку командант прво саопштио командирима а командири својим људима, јер је цела јединица пред полазак постројена и речено им је у почетку да иду на Сарајево. На овај терен кренула је појачана чета, са 150-170 људи, смештена у два или три аутобуса. Аутобуси су били цивилни. Поред аутобуса кренула су и два камиона ТАМ 110 или 150, а командант и његово обезбеђење ишли су кратким ципом-пајером, а касније им је довежен и други цип. Такође је ишла и хладњача са храном а ишао је шлепер који је превозио, наоружање и муницију. Ишли су преко Шида, на Маровић и на село Вишњићево. Тада су скренули и један део пута ишли кроз неку шуму, неким пртеним путем и из те шуме су једноставно изашли пред мост. Прешли су мост, ушли у Босну, дошли до Бијељине и неким њему непознатим путем отишли до Пала. На Палама су се задржали око пола сата а онда наставили пут и стигли на Јахорину, где су били стационарани у хотелу Шатор. На Јахорини остају два или три дана, за то време Слободан Медић је имао пар састанака, између осталог ишли су до неког хотела у коме су били [REDACTED]. На Јахорини је било доста војске, између осталог једна јединица из Ердута.

Када су са Јахорине кренули у Трново била је ноћ, путовали су око четири сата, ишли су неким пртеним путем. Сећа се да су имали проблема у путу, јер су им се пар пута камиони заглављивали, ишли су под угашеним светлима. Он и остали

чланови обезбеђења до Трнова су дошли ципом са командантом, а људи који су аутобусима стигли до Јахорине у Трново су пребачени камионима, с обзиром да су аутобуси остали на Јахорини. Иначе, на Јахорини су добили и додатне камионе, како би превезли свих 150 људи до Трнова. Дакле, сви људи из јединице који су кренули на терен били су смештени у те камионе, хладњачу и цип. Такође су кренули камиони са оружјем који су кренули још из Ђелетоваца.

Када су стигли до Трнова, Слободан Медић се одлучио за смештај у овом викенд насељу, што се касније показало као добра варијанта, јер су избегли могућност гранатирања. Ове викендице биле су удаљене од команде у Трнову два до три километра. У викендици која је изабрана за њихову команду, дакле команду «Шкорпиона», осим команданта били су смештени, поред оптуженог Петрашевића још и Александар Медић, [REDACTED] и неки конобар [REDACTED]. Не зна где је био смештен Медић Бранислав, а иза њихове викендице били су смештени [REDACTED]. Удаљеност између куће, односно викендице у којој је био смештен Вуков Александар од викендице у којој су се налазили командант и његово обезбеђење била је између 50 и 80 метара. Команда у Трнову била је у једној згради, односно кући на спрат, у којој је била канцеларија главнокомандујућег за ту акцију у Трнову. Видео је тог човека али не зна његово име. За време боравка на овом терену командант свакодневно, некад и по два пута дневно одлази на састанке у команду у самом Трнову, са комплетним обезбеђењем. Односно, могао је евентуално да изостане неко из обезбеђења, али командант никада није ишао на терен без некога од њих. Конкретно, никада није отишао негде да са њим није био оптужени Петрашевић. Када су ишли на састанке у Трново, оптужени је у возилу увек седео иза команданта а док је трајао састанак команданта је чекао испред врата.

За снимање у јединици био је задужен [REDACTED], камера је присутна у јединици када су кренули за Трново, а не може да се сети да ли је била присутна и на терену у Великој Кладуши. [REDACTED] је снимао буквално све, где иду, шта раде, уопште читав њихов боравак на терену. Иначе, Косановић је камеру узео од свог пријатеља из Шида, [REDACTED] је дозволу за снимање добио директно од команданта Слободана Медића, односно није могао снимати ништа без његове дозволе. Сам Слободан Медић одредио је да уместо [REDACTED] за камеру буде задужен [REDACTED], када је [REDACTED] враћен у Ђелетовце. Сећа се да је спорног јутра Слободан Медић рекао [REDACTED] да иде по камеру и да сними егзекуцију.

По доласку у Трново најпре су држали једну линију, која је била удаљена неких 500 метара до километар од асфалтног пута. Он и остали чланови обезбеђења посетили су једном ову линију, са командантом. Вуков Александар био је углавном на линији, оптужени га је виђао два, три пута када је долазио по наређењу, како би му била саопштена нека информација која није могла бити пренета путем везе или због батерије. За све време док су држали ту другу линију командант никада није отишао до ње, вероватно јер је имао велико поверење у командира чете као и у самог Вукова. За снабдевање јединица на линији храном, користила су се разна средства, између осталог и људи са коњима, који су носили ову храну. Снабдевање муницијом и војним средствима функционисало је на исти начин. Вуков Александар или командири чета су били једини компетентни у јединици «Шкорпиони» да кажу да ли је до једног одређеног места безбедно, односно да после тога више није безбедно за кретање, а возачима би се рекло које је то место или би у том моменту неко сачекао

возаче баш на том месту, онда би се касније знало да се долази тачно до тог места, односно да се не иде даље. Међутим, оптужени није чуо да је тог спорног јутра неко рекао возачима докле треба да иду, њему је речено само да уђе у возило, он је ушао у кош камиона и сео кроз до краја.

Тога јутра (пре него што ће кренути на извршење задатка), неко га је пробудио и рекао му: «Силази доле, треба те Боца». Устао је, погледао низ степенице и видео Слободана Медића који му се обратио речима: «Сиђи доле, имам задатак за вас».⁴ Оптужени је схватио да има задатак за чланове обезбеђења, што значи за њега, [REDACTED], Александра Медића и [REDACTED]. Сишао је доле и видео је неких десетак, петнаест људи који су стајали око камиона. Између осталих, сећа се да је [REDACTED] стајао на ћошку викендице. Тада се оптуженом Петрашевићу Слободан Медић обратио речима: «Идите и побијте ове људе»⁵. У том тренутку никога није било у његовој близини, али је сигуран да је ове речи могао да чује [REDACTED]. Оптужени није чуо да је командант још неком члану обезбеђења издао овакво наређење. У тренутку када је сишао испред викендица командант Слободан Медић је био на неколико метара од камиона и у том моменту му је наредио да уђе у камион и испратио је тај његов улазак унутра. Не може да се сети имена свих људи који су спорног јутра стајали у близини камиона, када су они кретали на извршење овог задатка. Сећа се само [REDACTED], Медић Александра, [REDACTED] и Бранислава Медића.

Што се тиче наредбе коју је добио од команданта он је схватио да треба да уђе у возило и једноставно изврши ту наредбу, и тако је и одреаговао, јер није ни обучен да поставља нека сувишна питања или уопште да доводи у питање извршавање наређења. Међутим, признаје да је био на неки начин затечен, јер није могао да верује да ће икада добити такву наредбу због чега је био у некој врсти шока, али је ипак преовладало то што је васпитан да извршава наређења односно да не поставља питања када му се изда наређење.

Још једном је поновио да није сигуран, односно да није чуо да је командант издао наређење било коме осим њему, али по логици ствари остали оптужени нису могли бити ту без његовог наређења. Такође, не може да објасни због чега је он преузео улогу неког ко руководи овом акцијом, претпоставља због тога што је њему командант издао ту наредбу, једноставно је осећао да он треба да изврши тај задатак. На питање да објасни зашто је баш њима (људима из свог обезбеђења) поверио задатак такве врсте, оптужени је објаснио да је вероватно такав задатак требало да изврше најоданији људи и да то буде у тајности па је зато командант њих одабрао. Иначе, то је била једина ситуација када је командант остао без свог обезбеђења, барем ту на терену у Трнову.

Оптуженом није познато када је довежен камион са заробљеницима, ни да да ли је овај камион припадао њиховој јединици или можда војсци Републике Српске. Они су у јединици имали војне камионе тзв. 110-ке, или 150-ке, односно два камиона који су били у близини викендица. Објаснио је да су та два камиона које је поседовала јединица и тај цип увек били на истом месту односно у неком шљивику пре уласка у двориште викендице. Када је питао Слободана Медића ко су људи у камиону, он му је одговорио да су то заробљени муслимански војници. Када је погледао у кош камиона видео је људе који леже на поду. Заробљеници су били у

⁴ транскрипт аудио записа са главног претреса од 21.02.2006. године, стр. 39/67

⁵ транскрипт аудио записа са главног претреса од 21.02.2006. године, стр. 40/67

цивилу, односно ни један од њих није имао униформу. Један од заробљеника имао је разбијен нос, био је крвав, али се видело да то није свежа повреда. Када су изашли из камиона приметио је да су неки имали мало дуже ногавице, неки мало краће, неки су имали зимске чарапе, а изјашњавајући се у вези са тим да ли су били цивили или војници, наводи да је то у овом случају било дискутабилно, с обзиром да су знали да муслимански војници не иду у напад само у униформи, већ и у цивилу, на тај начин што узму неке лонце и лупају са штаповима по лонцима и тако стварају буку.

Пут до места егзекуције трајао је десетак, петнаест минута. Не сећа се ко је био са њим у кошу камиона осим [REDACTED], а претпоставља да су у кабини били и Александар Медић и [REDACTED], пошто се не сећа да су били у кошу са њим, као и возач, с тим што не зна ко је возио камион. Када су изашли, око камиона су били [REDACTED], Медић Александар и [REDACTED], као и [REDACTED] Бранислав Медић је такође ту. Око камиона нема, њему, непознатих лица. Заробљеници су изашли из камиона и легли поред пута, с тим што не може да се сети ко им је наредио да легну. У тренутку када су изашли из камиона, није могао да определи колико је од њих било удаљена муслиманска линија, па чак ни колико је била удаљена њихова јединица на линији, а касније из контакта са Вуковим сазнаје да је та удаљеност од линије где су били њихови људи, 200-300 метара. Док су заробљеници лежали, Александар Медић је разговарао са њима, све док [REDACTED] није испалио један рафал изнад њихових глава како би престали са причом. За то време [REDACTED] је стално инсистирао да се разговора са заробљеницима, како би се сазнало ко су, одакле су, због чега је и он сам чучнуо и поразговарао са њима, и тада први пут сазнаје да су из Сребренице, да је најстарији од њих '59. годиште а најмлађи '79.годиште.

Након овог разговора са заробљеницима дошао је Вуков Александар, и то из правца за који је накнадно сазнао да је линија. Вуков је дошао са још двојицом или тројицом војника, с тим што су се кретали формацијски, што значи да су један од другог били на удаљености од 15 до 20 метара. Војници, који су дошли са Вуков Александром критичном приликом, су му познати али не зна њихова имена. Када је пришао Вукову, он му се обратио питањем да ли је стигао пакет за њих. Иначе, «пакет» је била шифра за муницију, храну и слично, и када неко добије наређење да сиђе по «пакет» то значи да треба да сиђе до места докле возила могу да иду и покупи оно што је стигло за њих. Рекао је Вукову да није упознат да ли у кабини камиона има пакет за њега, а када га је Вуков питао ко су ови, мислећи на заробљенике објаснио је да су то неки заробљеници, да су ту због неког задатка и то је била сва њихова конверзација. Вуков је још додао да је без потребе силазио, да слути напад и да мора да се хитно врати на линију, због чега се окренуо и отишао. Оптужени је касније сазнао да је оптужени Вуков добио наређење од самог Слободана Медића да сиђе доле по пакет, а што је значило да је он требао да сиђе до места докле иначе иду возила и да покупи оно што му је послато. Вуков је, пре него што се окренуо и отишао на линију, нешто рекао једном од својих извиђача, претпоставља да му је рекао да треба да остану и сачекају тај пакет, а да он мора да иде јер је потребнији горе на линији.

Скоро је сигуран да Вуков Александар није знао за њихов задатак. Оптужени није знао да Вуков треба да сиђе и управо му је зато и пришао кад га је видео. Колико он познаје Вукова, то је човек који није волео да се петља у такве ствари. Такође, он Вукову конкретном приликом није рекао шта ће урадити са заробљеницима, јер се то по његовом мишљењу Вукова и није тицало, с обзиром да

Вуков Александар њему није могао ништа да нареди, њему је надређени био само Слободан Медић и оно што он каже то је неприкосновено.

Коментаришући околност да се на снимку чује, односно води разговор између војника да треба да сиђе Вуков Александар односно стиче се утисак да се он чека, оптужени је одговорио да мисли да је тај разговор био у том контексту где се налази линија где су њихови људи, јер је ипак Вуков Александар најодговорнији на том делу њихове линије, без обзира што је постојала и чета. Дакле, када се поставља питање где је Вук, заправо се мисли на то где је линија коју држе његови извиђачи. По његовом сећању Вуков Александар је стигао у тренутку када се камион са батеријом још увек није вратио, и ту проналази разлог због чега су Вукови људи остали, дакле да сачекају камион и да провере да ли је стигао неки пакет за њега.

Оптужени је објаснио да је кренуо на обилазак терена тек пошто је Вуков Александар отишао, јер је у међувремену дошла батерија за камеру, а схватио је и да што пре треба да обаве тај задатак а како је раније регистровао неке ствари у околини, сада је само изабрао најбоље место на коме ће се извршити та егзекуција. Пре тога није осматрао терен, односно ништа се није дешавало због тога јер су чекали батерију, односно знао је да не сме ништа да се ради а да се то не сними. Након обиласка терена и након доласка Зекана одн. Бранислава Медића са батеријом, формира се колона заробљеника и људи из јединице и долази се до једне ливаде, у коју улазе десетак до петнаест метара. У том тренутку су удаљени од викендица неких десетак метара. Поред њега ту су још [REDACTED], Александар Медић, Бранислав Медић, ту је сниматељ и извиђачи, који су дошли са Вуков Александром. Објаснио је да је за место егзекуције изабрао ливаду, а не викендицу, јер је у викендици постојала могућност рикошета. После тога је неко одредио двојицу да се одвоје и легну са стране и у том моменту он је рекао првом заробљенику да искорачи, када је он искорачио он је опалио први рафал, а после тога су почели да пуцају са леве и са десне стране. Не може са сигурношћу да тврди ко је све пуцао с обзиром да је био у шоку, тако да би све остало било нагађање. Даље је објаснио да је пре пуцања у првог заробљеника рекао истоме да искорачи, да се одвоји од осталих и тек онда пуцао. Значи, заробљеници нису били један до другог. Такође, мисли да је изабрао тог једног, јер је био први у колони, без икаквог другог разлога. Не може бити сигуран да ли га је тим пучњем он лишио живота, или га је живота лишио неко ко га је касније оверавао, јер у том смеру никада није ни размишљао, зна само да је пуцао у тог човека, а да ли је смрт наступила одмах или касније то не зна. У тренутку када је он пуцао у овог првог заробљеника, сећа се да су двојица доле легли а остали су остали ту где су заустављени и тада је почела пучњава. Мисли да су сви држали уперене пушке према заробљеницима, осим Александра Медића, који је држао цев подигнуту према горе.

Када су убијена прва четворица заробљеника неко је одвезао осталу двојицу и рекао им да пренесу тела убијених у викендицу и тада је чуо нечије речи: «ту двојицу остави мени». Не сећа се ко преосталој двојици заробљеника наређује да пренесу тела четворице убијених, али када су пришли викендици и кад су ова двојица заробљеника била унутра, опет су се чули пучњи и после тога када је ушао у викендицу видео је да су и ова двојица мртви. Тело једног од двојице преосталих заробљеника било је на осталој четворици, док је друго тело било на вратима у другу просторију. Није сигуран, односно не може да се сети да ли су они убијени са врата викендице или је неко ушао унутра, нити зна ко би то био. Само зна да он није пуцао. Такође, не може са сигурношћу да тврди да ли су сви војници дошли до

викендице, односно да ли је неко до њих можда остао на ливади. Након што је ушао у викендицу и видео да су преостала двојица заробљеника мртви, прокоментарисао је нешто у смислу да је готово и да треба да крену назад.

Тек на снимку оптужени је видео да је Зекан (Бранислав Медић) рекао да му је остало још три метка и да је испалио та три метка на удаљености од метар или два од врата викендице, дакле није улазио унутра, с тим што још једном наглашава да је он то видео на снимку а није могао да се сети сам те ситуације. Оптужени је објаснио да је од тренутка када је примио наређење осећао неку узнемиреност односно нелагодност и да је сигуран да су се тако и остали осећали, без обзира што су глумили да је све у реду, да је све под контролом, да су навикли на те ствари, али управо по начину на који су се шалили и по њиховим коментарима било је очигледно да покушавају да сакрију страх и узнемиреност. Што се тиче оверавања, на снимку се такође види да је [REDACTED] «оверавао» ону четворицу на ливади, а за даље не зна. Након што су извршили задатак вратили су се у команду, тамо их је дочекао командант, коме је овај оптужени саопштио да је наређење извршено, односно да су заробљеници побијени. У том тренутку у његовој близини су и [REDACTED], Медић Александар, пошто сви иду да чисте оружје. Сећа се да је том приликом Медић Александар био предмет шале, с обзиром да је тврдио да није пуцао и у том изругивању је најгласнији био [REDACTED]. Због тога је оптужени следећег дана када су чистили оружје, обратио пажњу на пушку Медић Александра и видео да је канап који је провукао кроз пушку чист. Иначе, Медић Александар није одговарао на ове прозивке да је кукавица и слично, што није пуцао, већ је само ћутао. Објашњавајући зашто командант Слободан Медић није казнио Медић Александра ако овај није пуцао, односно није извршио његову наредбу, оптужени је рекао да он и не зна да ли је командант Медић Александру уопште издао било какво наређење у смислу да иде и убије ове људе или му је само рекао да иде са њима. Ако му није дао наредбу, онда није било разлога да га кажњава што није пуцао.

Што се тиче приче да су заробљеници након што су стрељани, запаљени, изјавио је да не зна ништа о томе. Сећа се једног момента после егzekуције, када су са командантом били у возилу, да је Вуков Александар преко мотороле тражио гориво, мислећи на муницију, а командант је прокоментарисао има времена, због чега је оптужени претпоставио да је командант мислио да Вуков тражи бензин за спаљивање лешева. Вуков је био упоран за то гориво, рекао је да ће послати неког доле и инсистирао да погледају боље шифре, објаснивши на крају да им не треба буквално бензин, већ да су остали без муниције.

Када су тог истог дана кренули на Јахорину, идући кроз неки пут кроз шуму, сусрели су се са возилом у коме је био командант читаве те акције, не зна како се зове, зна га само из виђења, и када су стали возилима једни поред других чуо је како је овај командант упитао Слободан Медића да ли су побили «оне», а Медић Слободан је рекао да јесу, а на питање је ли то сигурно показао је на њих који су седели с њим у возилу и рекао «одрадили су моји људи».⁶ На Јахорини су преноћили и вратили се у Трново тек ујутру. Том приликом, на Јахорину је ишао командант, [REDACTED], Медић Александар и оптужени. Не може да се сети да ли је са њима тада био и [REDACTED]

⁶ транскрипт аудио записа са главног претреса од 21.02.2006. године, стр. 56/76

Са Медић Слободаном је причао у вези са спорним догађајем, у том смислу што га је питао чему снимање свега тога, а он му је рекао да се не брине, да ће тај снимак бити обрисан. Међутим, када су се вратили у Ђелетовце чуо је од људи који нису били на терену да коментаришу то стрељање и када је Слободану Медићу то споменуо и питао шта ће бити са тим, он му је рекао да се ништа не секира, и да је чак досадан што му то стално спомиње. Њему је било јасно да је то све готово, односно да над тиме више немају контролу када је видео колико је људи то гледало. На питање како је знао да су ти људи коментарисали стрељање на основу касете а не из неке приче, оптужени је одговорио да су они дословце рекли да су то видели на касети. Наиме, људи су касету узимали у видеотеци «Ласер», што значи да је тамо преснимавано и то доста касета и то је била јавна тајна о постојању те касете. Преснимавање су вероватно вршили радници који раде у том клубу. Касету са овим стрељањем он је добио по повратку са терена и то лично од [REDACTED] и када је видео поново цео догађај на касети схватио је да се ту превише ствари види и да ће га то пратити читав живот. Када је погледао касету имао је утисак да није све снимано, односно да није нон-стоп снимано, да има прекида, али оно што се види то се заиста и десило. На питање да још једанпут упореди снимак егзекуције који је видео у Ђелетовцима, први пут након егзекуције, као и онај део који је видео код истражног судије, оптужени је објаснио да је сигуран да све није снимано. Значи, ако је целокупан догађај трајао негде 45 минута на снимку је 10, 15, или 20 минута. Оно што је видео у Дневнику и што је видео код истражног судије то су само делићи који одговарају том комплетном снимку, односно пред истражним судијом није видео комплетан снимак и не може да процени да ли је то то. Не може да тврди да је било шта брисано са касете, односно да је изостављено.

Оптужени је изјавио је да му појам Женевске конвенције није скроз непознат али да никада није знао шта она обухвата, односно да није имао прилике да се упозна са њеним одредбама у вези поступања са ратним заробљеницима, са цивилним становништвом и рањеницима. Даље наводи да, док је био у војсци или у свим тим јединицама у којима је боравио за време ратних дејстава, никада није чуо да постоје наређења која се не морају извршити.

Изnoseћи своје мишљење о осталим оптуженима, изјавио је да је Медић Бранислав био изузетан мајстор, изузетан механичар, да није постојао квар који он није умео да отклони. На терену у Трнову возио је један од камиона. Иначе његова рођена сестра удата је за Слободана Медића. Он је један смирен и пристојан човек, ретко ко је могао да се наљути на њега. Поштовао је и извршавао сва наређења свог команданта. За Медић Александра наводи да је коректан, поштен, частан човек и пре свега морална особа. Он је био у обезбеђењу Слободана Медића јер је његов кум и Слободан Медић је волео да буде у његовом друштву јер је Александар био узуретно духовит и уопште је зрачио позитивном енергијом. И он је поштовао и извршавао све наредбе свог команданта. Није му познато да је икада могао нешто сам да одлучи, да донесе одлуку без знања Слободана Медића. За Вуков Александра рекао је да је прилично затворен човек, неприступачан, односно дозвољава приступ само посебним људима, води рачуна када се шали и са ким се шали. Он је један карактеран, честит, поштен човек, који поседује изузетне војне способности. Све наредбе које је добијао од Слободана Медића је и извршавао. Чак и када је имао нешто другачије мишљење морао је на крају да испоштује оно што му је командант наредио. Није постојала ни најмања могућност да он нешто уради када командант није присутан, односно да нешто нареди а да овај то не сазна.

Оптужени је објаснио да је његово поступање и учествовању у спорном догађају било последица тога да је он васпитаван да извршава наређења, односно да зна да је добар војник управо онај ко без поговора извршава наређења претпостављеног, а да је наређење које је добио спорног дана било нешто са чим се први пут сусрео, односно ни једног момента није ни помишљао да може икада добити такво наређење, што је изазвало једну врсту страха код њега за сопствени живот јер када види како Слободан Медић после десет година у судници тврди да би «убио некога ко зеца» пита се шта би му тек учинио пре десет година да није извршио то наређење. Оптужени је објаснио да су у рату обучавани за разне варијанте и да подносе све и свашта, али никада нису били обучавани како да живе са тим када учине нешто тако као што су учинили. То је њему пало јако тешко и дан данас није успео да то савлада. Он би можда временом и потиснуо из свог сећања тај догађај али с обзиром да постоји снимак, то ће вероватно гледати и његова деца и унучад и то је оно што га боли и прати све време. Разлог зашто се раније није сам пријавио је тај да не би угрозио и остале учеснике овог догађаја. Иначе, сам он се осећао све време лоше имао је неку врсту психозе, често је губио контролу над својим поступцима. Међутим, свом команданту би био захвалан да буде онакав какав је био и да једноставно изађе испред свих и каже да им је наредио да ураде то што су урадили. Такође би волео да он каже да Вуков Александар нема везе са тим, јер он то добро зна, такође и да зна да Медић Александар није пуцао, јер се и он сам шалио на његов рачун, а сада ћути. Једноставно, има утисак да то није онај командант какав је некад био, да га он памти као доброг команданта који је бринуо о њима, који је одговарао за своје поступке, а сада се не понаша у складу са тим.

Приликом суочење са оптуженим Медић Слободаном, опт.Петрашевић Пера је изјавио да стоји иза свега што је изјавио односно да је све што је изјавио истина а да се опт. Медић Слободан скрива иза гнусних лажи. Остао је при тврдњи да је Слободан Медић лично њему наредио да се заробљеници стрељају. Коментаришући одбрану петооптуженог Медић Бранислава изјавио је да мисли да је овај лоше научен шта треба да изјави.

У својој завршној речи, бранилац оптуженог Петрашевић Пере је изјавио да је његов брањеник, као један од учесника егзекуције над шесторицом заробљеника, повлачећи обарач, само извршавао наређење свог команданта, о чему говоре и изведени докази током овог кривичног поступка. Бранилац је додао да, по његовом мишљењу, нема довољно доказа да се у конкретном случају ради о жртвама-цивилинама, јер поједини делови одеће, који су оштећени имали на себи, говоре у прилог тези да би се могло радити о војницима. Такође, по мишљењу овог браниоца, нема довољно доказа да су шесторица заробљеника, критичном приликом, довежена из Сребренице, нити да је оптуженом Слободану Медићу, команданту јединице «Шкорпиони» наређено од НН претпостављеног старешине из Војске Републике Српске, да лиши живота заробљенике. Бранилац оптуженог Петрашевића сматра да нема довољно доказа да је јединица «Шкорпиони» деловала као паравојна формација, већ да се ради о специјалној јединици Војске Републике Српска Крајина, непосредно подређеној команди Вуковарског корпуса, која је имала и своју војну пошту, што потврђују изведени докази, а најпре сведочење високих војних и полицијских функционера Републике Српске Крајине и Републике Српске. По мишљењу браниоца оптуженог Петрашевића видео касета о догађају са Трнова не може се користити као доказ, на основу кога би се утврдило правно релевантне чињенице за овај кривични поступак, јер се по његовом мишљењу ради о неоригиналном документу односно касети која је настала преснимавањем са

оригиналне касете, што, по овом браниоцу, дефинитивно значи да се ради о неоригиналном примерку, тим пре што је и сам вештак утврдио у свом налазу да су мањкавости на аудио материјалу настале управо преснимавањем. Поред тога, сведок [REDACTED], који је снимао догађај и имао прилику да види снимљени материјал, сматра да се овај снимак који је презентираан пред судом не слаже са снимком који је видео непосредно по повратку са Трнова. Када говори о свом брањенику, бранилац истиче да се ради о човеку који је критичном приликом поступао по наређењу, у ратним условима, где владају други закони, када се плашио за сопствени живот, а да је у ситуацији када је он могао да одлучује, заробљенике послао на размену, о чему је детаљно казивао сведок [REDACTED]. Даље од олакшавајућих околности наводи признање његовог брањеника, чињеницу да је својим признањем дао пун допринос правилном и потпуном утврђивању чињеничног стања, његово искрено покајање, као и извињење породицама оштећених.

Изnoseћи своју завршну реч, оптужени Пера Петрашевић, је изјавио да у целости прихвата реч свог браниоца. Затим је још једном поновио да је током овог кривичног поступка говорио истину, да ништа није прећутао, да је поступао по наређењу свог претпостављеног, јер је обучаван да поштује наређења, да се ништа од свега не би десило да је којим случајем он могао да доноси одлуку о томе. Нагласио је да осећа дубоко кајање због онога што је урадио и да ће га то осећање пратити до краја живота.

6.3.Оптужени Медић Александар

У својој одбрани изнетој у истражном поступку и на главном претресу, трећеоптужени Медић Александар изјавио је да се не осећа кривим и да није извршио кривично дело које му је оптужницом стављено на терет. Даље је објаснио да током 1993-94. - долази у јединицу «Шкорпиони», преко опт. Медић Слободана, кога познаје од детињства и венчани су кумови. Од стране првооптуженог распоређен је на линију и уз команданта. Основни задатак јединице био је чување нафтних поља. Линија раздвајања између Републике Српске Крајине и Републике Хрватске била је река Босут, где се налазило 84-85 бушотина које су они обезбеђивали и експлоатисали. У моменту када он приступа јединици она већ носи назив «Шкорпиони». Приступањем у јединицу добијали су два-три комплета униформи, између осталих и маскирну униформу, на главама су носили беретке, црне и црвене, а ознаку Шкорпиона носили су на капама или на рукаву, с тим што су са десне или са леве стране униформе имали и мач са четири оцила. Оптужени је био обичан војник и није носио никакав чин. Првооптужени је имао чин потпуковника. Од оружја су имали аутоматске пушке М70, снајперско наоружање, троцевке, артиљеријско оружје, минобацаче, а неки су носили и пиштоље. Приликом сваког одласка на терен добијали су потпуно нове пушке и ново оружје. Оружје су узимали из магацина у Ђелетовцима. Од возила ту су били војни камиони 150-ке и цип, а била је и једна хладњача. Јединица се састојала од две чете, радног вода, интендантске службе и извиђача. Вуков Александар је био заменик командира и

командир извиђача, имао је две функције. Не зна коме су «Шкорпиони» припадали, причало се МУП-у Србије – државној безбедности, као и вуковарском корпусу – корпусу Војске Републике Српске Крајине. Оптужени Медић Слободан редовно је одлазио на састанке у Илок, Пајзош и Вуковар, у корпус, а оптуженом није познато са ким се тамо састајао.

Први терен на који је ишао била је Велика Кладуша, априла 1994. године. Долазе у место Подзвизд и смештају се у једну напуштену школу. Остају од 14 до 19 дана, јер тада долази до тровања храном. На овом терену имао такође је имао задужење да буде уз команданта. На овом терену уз команданта су Петрашевић, [REDACTED] и он. Сем [REDACTED] њих тројица су били командантова стална пратња. Они су ишли са командантом на састанке, али истима нису присуствовали. По мишљењу оптуженог Пера Петрашевић је био на неки начин први човек у обезбеђењу, био је најспособнији, он је увек седео иза команданта у ципу, а док је командант био на састанку, остајао је испред врата.

Пред одлазак у Трново командант им је саопштио да се иде у Сарајево, по наредби Војске Републике Српске, као испомоћ истој. Креће се са два или три аутобуса, крећу и камиони 110-ке и 150-ке и ципови, војска је у аутобусима, цивилним. Док су боравили у Трнову, један цип био је стално на Јахорини а један на терену са командантом. У Трнову није видео никад никакве аутобусе. Долазе до Јахорине и смештају се у Хотел «Шатор». Камиони 110-ке су такође дошле с њима на Јахорину. На Јахорини је било војске, али он не зна које. Објашњава да их је једном приликом обишао сада пок. [REDACTED]. Мисли да је Влада Републике Српске била смештена у оближњи хотел «Бистрица» где је прво-оптужени често одлазио. Са Јахорине за Трново оптужени креће ципом, са командантом. Са њима крећу и војни камиони и затим се спуштају до Трнова и бивају смештени у неке викендице. Он се сместио у викендици са прво-оптуженим. То је била њихова привремена команда. У истој викендици били су [REDACTED] и Петрашевић, за остале није сигуран. У Трнову је била виша команда Војске Републике Српске и ту је прво-оптужени примао задатке, претпоставља од њихових старешина. На састанке прво-оптужени је увек ишао сам. На овом терену, по његовом мишљењу, било је између 150 и 200 људи. Прву линију примају од војске Републике Српске јер мењају неку њихову јединицу, ту остају пар дана пошто је у међувремену дошло до напада муслиманских снага на положаје. После пар дана се чета размењује, једни одлазе у базу на одмор, привремено, а други остају на линији. Храну носе са собом у ранцима. Прво-оптужени је заједно са њима на линији. Вуков Александар је нон-стоп на линији и са једном и са другом четом. Он није силазио до викендица. Командант био је строг, војнички, али не насилан, водио је рачуна о дисциплини, није се могла донети одлука, а да командант то не зна. Њему није познато да се десила ситуација да је командант одсутан, па да неко у међувремену донесе неку значајну одлуку. Не верује да је неко од командира чета могао донети неку значајну одлуку, па ни Александар Вуков, јер би морао извести команданта о томе. Не зна да се некада десило да је требало донети неку важну одлуку а да командант није био присутан. У случају да се и донела таква одлука командант је морао бити обавештен. Значи, све одлуке доносио је командант а командант је био строг: «командантова је била и прва и последња».⁷ На питање суда да ли је неко стрељан због неког неизвршења неке наредбе, оптужени објашњава да није било одбијања наређења.

⁷ транскрипт аудио записа са главног претреса од 22.12.2005. године, стр. 8/81

Комуникација на терену обављала се преко радио везе између штаба и линије. Радио станицу имао је командант и командири чета и водова и они су држали мотороле са собом. Када су се требале пренети неке важне одлуке у смислу неке акције да се крене или да се врати или да се повуче или да се напредује, то се такође преносило радио везом али шифровано. Командири су знали шифре, оптужени није. Још једном је објаснио да је главна команда била у Трнову где је прво-оптужени одлазио на састанке, али било каква врста уже команде у њиховој јединици није постојала. Ту је била само нека врста привремене команде где су се командири обраћали команданту.

Објаснио је да су њихове борбене линије биле далеко од командног места односно од базе око пет километара, да су до тамо један део пута ишли возилима а потом коњима или пешке, а камион са заробљеницима зауставио се око километар и по од борбене линије, али тачно место где су се они налазили са камионом не може да лоцира, зна само да је то у правцу борбених линија.

_____ био је задужен за камеру коју је донео од свог пријатеља из Шида. Он је снимао покрете јединице, одлазак на терен, боравак на терену и остало. Оптужени мисли да он није могао нешто да сними, а да команданта не обавести о томе. Када је _____ отишао са терена у Трнову, _____ је преузео камеру, тако да командант има сазнање да је камера са њима и да иде на терен од самог покрета из Ђелетоваца. _____ му је рекао да му је командант наредио да преузме камеру од _____. По његовом мишљењу _____ су бележили и снимали све у договору са командантом, али није био присутан када је командант издавао наредбу да се нешто сними.

Спорног јутра између 6 и 7 сати лежао је у кревету у викендици у соби. Чује командантов глас који каже: «нека иде и Жара, идите по Жару, да иде са вама».⁸ Његов надимак је био и Жара и Аца. Објаснио је да је био будан када је чуо овај глас, да је лежао у кревету, да долази неко од војника и преноси му да је командант наредио да иде на задатак. Узима пушку, облачи се и силази. Ништа не пита о каквом задатку се ради, јер је то командантово наређење, а он је обичан војник. Без икаквог двоумљења, сигуран је да је чуо командантов глас. Наредбе је увек извршавао, и као војник у ЈНА и у рату, а што се тиче одбијања наредбе, сматра да се у рату на то не може ни помислити, јер мисли да неком ко не би испоштовао наредбу следи преки војни суд и стрељање, јер наредба је наредба, а његово није да коментарише, већ да је извршава. Тога јутрао обучен је као и обично у црном комбинезону, а када је сишао видео је команданта где седи под неким шљивиком, удаљен око 15 до 20 метара, а камион са заробљеницима се налази на путу, на удаљености од можда 50-ак метара.

Оптужени затим прилази камиону, пење се у сандук камиона и види заробљенике који леже, број војника у сандуку не може да определи. Камион је имао цираду, која је била спуштена. Напред се налази возач Медић Бранислав и мисли да су два лица била поред њега. У сандуку камиона био је он и био је Петрашевић, био је _____ мисли да је био напред у кабини. За _____ мисли да је био у кабини, када су кренули камионом са заробљеницима.

⁸ транскрипт аудио записа са главног претреса од 22.12.2005. године, стр. 20/81

Сигуран је да су прошли кроз Трново јер се тим путем иде према линији. Што се тиче заробљеника један од њих је имао дебеле зимске чарапе, један војничке чизме, један је можда имао маскирну униформу, али није сигуран. Нису били обучени у униформе, лежали су на леђима, на страни или на стомаку, он ништа у вези тих лица није питао, добио је наредбу да иде на задатак, «а неко је обавештен шта треба да ради». Када је чуо командантов глас који говори да се иде по њега и да се он спреми да иде на задатак, то је за њега било довољно. Претпоставља да су у камиону били муслимани. Возе се 15 до 20 минута и за то време заробљеници ћуте, а они међусобно контактирају. Када су се зауставили из кабине излази [REDACTED] као и Медић Бранислав, који је возио камион, ту је и [REDACTED], дакле комплетно обезбеђење првооптуженог је присутно, као и човек са камером. Затим из камиона излазе заробљеници, њих шесторица, и лежу на земљу поред пута. Припадници јединице стоје и чекају, оптужени не зна шта се чека, то траје неких 10 до 15 минута, за које време причају између себе. У једном моменту он је почео да прича са заробљеником, а [REDACTED] му је наредио да прекине да прича и испалио један метак преко рамена треће-оптуженог и рекао му да не прича са заробљеницима, после чега је он престао да прича. У једном моменту се појављује Вуков Александар, долази из грмља, вероватно са линије, пешке, са тројицом или четворицом војника, Петрашевић му прилази и нешто причају, он није чуо садржај приче и Вуков Александар се окреће и одлази у непознатом правцу, а заробљеници се дижу и крећу. Разговор са Петрашевићем обављен је на удаљености од 10 до 15 метара од њега и са те удаљености није чуо шта су разговарали, јер они нису ни гласно разговарали, а ни дуго, њиховом разговору нико није био присутан осим њих двојице.

После тога Вук одлази, а Петрашевић продужава у правцу викендица. Војници који су дошли са Вуковим остају са њима. Након што Вуков одлази, неко је наредио покрет и убрзо крећу и они. Војници који су дошли са Вуком су ту, ту је присутан и Медић Бранислав. Када су кренули, заробљеници су у средини, а они иду са стране, опт. Медић Александар иде са леве стране, а [REDACTED] иде с десне стране, и то паралелно са заробљеницима, док [REDACTED] од напред снима.

Када су кренули према викендицама, помислио је да ће заробљенике затворити у њих, међутим, када су скренули са асфалтног пута и дошли до средине пољане, оптужени је на тренутак застао и чуо пуцањ, а када се окренуо видео је [REDACTED] како пуца рафалном паљбом, а да пре тога није чуо да је неко наредио да се стреља или да се стане.

Оптужени је објаснио да је пуцњава почела појединачно, после и рафално, да је он подигао главу и видео у том моменту [REDACTED] где пуца рафално на заробљенике, а на снимку је видео и опт. Петрашевића и опт. Медић Бранислава да пуцају. Када је подигао главу видео је пушке напред наведених лица које су биле усмерене у правцу заробљеника, а његова пушка била је скроз горе окренута, није била репетирана, окренута је увис, држао ју је у руци с обзиром да нису имали ременике и нису је могли носити на рамену. То како је његова пушка била подигнута у ваздух то значи да не желиш никог да повредиш.

Даље наводи да су сви заробљеници после пуцњаве лежали на земљи, да би у следећем моменту видео двојицу који се дижу и устају, те му у том моменту није било јасно шта се дешава, одакле се они дижу, јер је мислио да су мртви, објашњава да је био шокиран, да се све десило у тренутку. Када су се ова двојица подигли пренели су тела остале четворице у правцу викендице, али се не сећа да ли је то неко

наредио. Преносе их тако што их држе за ноге и руке, а затим их остављају унутра у викендици, која је удаљена око 50 метара, док он за то време стоји са осталим војницима и не прича ни са ким, јер је био шокиран. Петрашевић и Медић Бранислав стоје и причају. Затим се сећа да је [REDACTED] рекао да њему оставе ту двојицу заробљеника и [REDACTED] је тада пуцао у ту двојицу, тако што је стајао испред викендице и пуцао кроз отвор прозора, док су ова двојица заробљеника били у викендици.

Објашњава да на ЦД-у нема дела где [REDACTED] пуца у заробљенике. Затим, колико се сећа мисли да онда унутар викендице улазе Медић Бранислав и [REDACTED] и да они пуцају у већ мртве заробљенике. За себе каже да он није пуцао и да га касније прозива [REDACTED] «пиздо једна немаш муда, зашто нису пуцао, зашто ниси извршио наређење». Он ништа не одговара, враћају се камионом у базу. Он види цело време и у викендици и испред викендице [REDACTED] који снима од доласка до одласка.

Када су се вратили у базу, излазе из камиона, улазе у команду и ту у дворишту где су викендице Пера Петрашевић се обраћа команданту Слободану Медићу речима: «команданте, наређење је извршено, пакети су ликвидирани».⁹ Он лично то чује. После тога прво-оптужени се обраћа и њему речима: »Жара, јел си се прекалио»¹⁰, а он само пролази јер му није било ни до чега. Објашњава да је један од заробљеника којег су убили лично на његовог рођеног брата и да је због тога био још више погођен. Када је Петрашевић Пера рекао команданту да су они извршили задатак, командант на то ништа није одговорио. После тога су чистили наоружање, а он није то радио зато што је његова пушка била чиста. Он се вратио у собу и легао, јер га је страшно погодио тај догађај.

Објаснио је да ни са ким није коментарисао спорни догађај, па ни са осталим оптуженима. Знао је да постоји касета, била је по видео клубовима, то је била јавна тајна. Оптужени је касету гледао по доласку са терена, на касети је снимљено све ово што је оптужени испричао, а било је још неких ствари којих се сећа а које није видео када му је касету приказивао истражни судија. Наиме, видео је да је [REDACTED] на крају у тој кући оверавао оштећене. Због тога му је [REDACTED], који је у родбинским односима са Момићем и то на тај начин што су [REDACTED] мајка рођени брат и сестра, рекао да не може да да ову касету Наташи Кандић, с обзиром да је [REDACTED] на том снимку. Претпоставља да је [REDACTED] обрисао део касете где [REDACTED] пуца, да би ту касету предао или продао Наташи Кандић, а то закључује из чињенице што му је [REDACTED] рекао да не може касету да прода пошто се на снимку види да [REDACTED] пуца, а до продаје касете ипак долази, а на касети нема дела где [REDACTED] пуца. Значи, [REDACTED] пуца из аутоматске пушке, [REDACTED] одан пуца из пиштоља, и тако «оверавају» заробљенике. Иначе, касета се налазила у видеотеци «Ласер», била је преснимавана и ко год је хтео могао је касету да види. [REDACTED] држи фотографску радњу и он је власник камере коју су носили на терен.

За сведока [REDACTED] оптужени каже да он иде редом и нуди људима из Републике Српске Крајине «Наташине папире» за неке информације или неке фотографије, да је ову информацију сазнао од лица званог [REDACTED] коме је лично [REDACTED] то нудио, да му је једном приликом, када га је оптужени срео,

⁹ транскрипт аудио записа са главног претреса од 22.12.2005. године, стр 39/81

¹⁰ транскрипт аудио записа са главног претреса од 22.12.2005. године, стр. 39/81

рекао да продају касету и да су му нудили «папире» за било коју информацију, да све што зна треба да каже у канцеларији код Наташе Кандић. Даље је објаснио да је из а оптужени из , да га познаје дуго, да зна да је проблематична особа, да се знају десет година, али се нису дружили, да о њему доста има посредних сазнања, да је он нерадник, да је са њим имао сукоб и он и његов брат, односно да му је напао брата да мисли да је психопата, да је чуо да у својој кући има деташирано представништво Фонда за хуманитарно право. Наводи да он није био у његовој кући и није видео тај центар, није видео ни да долазе новинари нити неке друге људе, да су све то посредна сазнања.

Када је трећеоптуженом предочена одбрана првооптуженог Медић Слободана и у вези делова одбране где се њихови искази разликују, трећеоптужени је остао при свом казивању и још једном нагласио да њему командант директно није наредио ништа у вези са стрељањем заробљеника, али га је чуо док је лежао то јутро у викендици и поновио део који је већ изнео у својој одбрани. Оптужени је поновио да није био присутан када је првооптужени наредио снимање, када је он камерману рекао да снима, али је по његовом мишљењу морао знати за снимање јер је био информисан о свему што се дешава у јединици. Додао је још да осим првооптуженог нико није могао да наређује у јединици и да никад није чуо да је неко други наредио неком нешто, осим првооптуженог

Објашњавајући још једном зашто није пуцао у заробљенике када је добро знао преку нарав првооптуженог, те како се није уплашио у том моменту да ће бити стрељан пошто није извршио наређење, трећеоптужени је изјавио да није имао директну наредбу од команданта у вези стрељања, па се због тога и није уплашио казне. Када му је предочено да је у оквиру своје одбране рекао да није пуцао зато што се «препао», одговорио је: «И препао сам се и нисам имао наредбу».¹¹

У својој завршној речи, бранилац оптуженог Медић Александра, истакао је да његов брањеник није крив, да он критичног дана није никога убио, јер није ни пуцао у заробљенике. При томе је истакао да Медић Александар није пуцао јер није хтео да пуца, не због тога што је закаснио да пуца, што је био спречен да пуца, што се уплашио, већ зато што је одлучио да не пуца. Учешће његовог клијента је минимално, чак случајно, на место стрељања није ишао својевољно, чак није знао где иде, још мање шта ће се тамо догодити. Дакле, код Александра Медића не постоји ни директни, ни евентуални умишљај, јер код њега није било воље да се изврши ово кривично дело, нити га је желео. Његов бранилац сматра да он ничим није допринео да се критични догађај одигра, јер није наредио стрељање, није одредио место стрељања, нити је пуцао, он је на лицу места био по наређењу, он ништа није могао да уради да се догађај заустави, могао је само да не пуца, и то је урадио. Бранилац се осврнуо и на сведочење сведока «А» у овом поступку, са тврдњом да он није могао бити очевидац егзекуције, као и на видео касету са снимком стрељања, која, по његовом мишљењу, није целовита. Бранилац је даље истакао да на аудио запису са поменуте касете није забележено да његов брањеник изговара речи: «и нећеш», које евентуално указују на његов умишљај односно сазнање да ће заробљеници бити лишени живота. Предложио је да суд ослободи његовог брањеника и укине му притвор.

¹¹ транскрипт аудио записа са главног претреса од 22.12.2005. године, стр. 80/81

У својој завршној речи, оптужени Медић Александар се придружио завршној речи свог браниоца, додајући да као војник у ратним условима није могао да уради више од онога што је урадио, дакле да не пуца у заробљенике, још једном поновио да није знао где иде када је добио наређење да се прикључи групи и изразио саосећање са болом и тугом родбине настрадалих.

6.4.Оптужени Вуков Александар

У својој одбрани датој пред истражним судијом и на главном претресу Вуков Александар је негирао извршење кривичног дела које му је оптужницом стављено на терет.

По његовом сазнању јединица «Шкорпиони» постоји од 1992.године, када јој је основна делатност била заштита нафтних поља. Он у јединицу долази 01.априла 1994.године. Сећа се да су фигурирала два назива јединице, «Одред Боца» и «Шкорпиони», с тим што мисли да је званичан назив био «Шкорпиони» у моменту када је он дошао у јединицу. У почетку је био распоређен у чету и проводио време на пословима обезбеђења линије, а затим прелази у извиђачки вод, после извесног времена постаје командир одељења у извиђачком воду, а затим 1995.године, командир извиђачког вода. Објаснио је да никавим формалним актом није постављен за заменика команданта што значи да никакав писмени акт није био донет о томе, такође није му познато да је првооптужени било када јавно свим присутнима у јединици саопштио да је неко добио неку функцију, те му није познато да је то саопштио ни за њега. Ова функција помоћника команданта или заменика искључиво се односила на зону одговорности Ћелетоваца и нафтних поља, а што се тиче терена стриктна функција и задужење био је извиђачки вод и то командир вода, али без обзира на ово и на терену су га у јединици третирали као заменика команданта, с обзиром да је сваки слободан тренутак проводио с војском, обично су му се људи обраћали са надимком «Вук» а понекад и «замениче». У априлу месецу 1995.године, после повратка са терена из Велике Кладуше бива смењен са позиције командира извиђачког вода.

Оптужени је објаснио је да је у време одласка јединице у Цазинску крајину, новембра 1994.године, неформално вршио функцију заменика команданта и у исто време био је командир извиђачког вода. Након повратка из Велике Кладуше бива смењен са функције командира извиђачког вода али су и даље његова задужења и послови били везани за извиђачки вод.

Даље је навео да приликом доласка у јединицу никакав формални акт није потписао, нити је добио било какву потврду или било шта слично о ступању у радни однос. Имали су решења о привременом радном односу са «Нафтном индустријом Крајина» и то на три месеца а касније је то продужавано. Пре «Шкорпиона» био је у Српској добровољачкој гарди и то од 06.09.1993.године па негде до 20.марта 1994.године. Што се тиче униформе, у почетку је носио своју униформу, касније је

добрио комбинезон «Чемпресмашка»- таман дезен и беретке, а након тога добија и дводелну зимску униформу као и комбинезон са НАТО маском. Када је дошао у «Шкорпионе» имао је своје оружје, а од јединице добија аутоматску пушку и пиштољ ЦЗ 9мм. По систематизацији радних места био је капетан, али је имао решење за пешадијског поручника, мисли да је плата била око 250-300 марака. Јединица је била формирана у две чете, постојао је извиђачки вод, после се формира и кухиња као и радни вод, командант јединице је био Медић Слободан.

Као заменик команданта повремено је обављао и ову функцију, и то када првооптужени није присутан у бази. Дисциплина у јединици се строго поштовала, задужења су дељена наниже у хијерархијској пирамиди и тако су се спроводила. Задужење су добијали од команданта Слободана Медића, командант је био «Алфа и Омега» у тој јединици. У глобалу ниједно битније питање није се могло решити без команданта, главне одлуке могао је доносити искључиво командант, за неке мање значајне одлуке, није била потребна консултација са командантом, то је могао да одради и он као заменик, без његовог знања, али чим би се чули, оптужени би га известио какве су промене у питању и евентуално примио нека нова задужења. Никада није дошао у ситуацију да донесе неку значајну одлуку без његове наредбе, а није ни имао могућност да на нивоу целе команде донесе било какву одлуку. Једном приликом дошли су неки официри Војске Републике Српске са захтевом да се преузме одређени положај а командант није био присутан, јер је био на неком састанку на Јахорини те он није могао да донесе никакву одлуку на своју руку без команданта, па је путем радио-везе консултовао команданта. Оптужени је изјавио да му није познато да је донета нека одлука од стране неког другог припадника јединице а да се о томе командант не обавести, то би био у неку руку прекршај дисциплине, и још једном нагласио да су се наређења строго поштовала. Команда није постојала у класичном смислу, све одлуке доношене су од стране команданта, а командни кадар је долазио у канцеларију команданта и у зони одговорности примао задужења и одлазио након тога на извршење. Они су могли само да дају неку сугестију, главну реч је имао командант.

Обезбеђење команданта чинили су Петрашевић Перо, [REDACTED] Медић Александар и [REDACTED]. Они су нон-стоп били у његовој пратњи. Није му познато да су они од команданта добили неко задужење или да су отишли било где без њега, нити верује да је постојала могућност да они оду да нешто ураде без његове сагласности, а дисциплина у јединици је била беспрекорна, командант је био ауторитет за све.

Пред полазак за Трново добили су информацију од команданта да треба да припреме одређен број људи, да се попуне борбени комплети, опрема и да се почне са припремама за полазак. Није му познато од кога је командант добио такву наредбу, а по његовом сазнању он је често био у контактима са командантом Вуковарског корпуса, а тада је командант био генерал [REDACTED]. Када су се припремили за кретање војска је утоварена у аутобусе, опрема се товари у камионе и преко Сремске Раче прелази у Босну, затим иду на Пале и долазе на Јахорину. На Јахорини ноће једну ноћ и сутрадан комплетна војска је натоварена у пет камиона ТАМ-150 и тек пробијеним путем који је инжињерија пробила силазе у реон Трнова. Док су били на Јахорини било је прилично војске разних формација, сећа се да је било припадника Сарајевско-романијског корпуса. Командант је на Јахорини одлазио на неке састанке али му није познато са ким.

Када су стигли до Трнова зауставили су се на периферији и били смештени у викенд насеље. Он се смешта у једну викендицу а командант такође од тих објеката узима једну викендицу за свој смештај, смештај радио везе и неког приручног магацина. Удаљеност између објекта где се оптужени сместио и места где се командант сместио био је око 200 метара, а линија је у односу на викендице где су се сместили била удаљена отприлике четири или пет километара. Он са својим извиђачким водом на тој линији остаје до краја терена, не враћа се до викендица већ је све време на линији, само је у пар наврата силазио до викендице, и то три или четири пута за двадесетак дана колико је био константно на линији, и то углавном у ноћним условима, док за тај цео период док он борави на линији командант ниједанпут није био на линији. Што се тиче комуникације, једна моторола је била код њега, друга код команданта, а имали су је и командири чета и њихови заменици, везе су биле прилично лоше, али су успели да контактирају. Било каква одлука која је била важнија успевала се пренети у оба правца на неки начин. Када су у питању шифре, које су коришћене у јединици приликом комуникације радио везом, оптужени је објаснио да шифра «Ловћен 204»-значи мртав, «Ловћен 304»-значи рањен, «Виски 55» -значи каква је ситуација, «Виски 56»-да је све у реду, «Лабуд 3»-значи посредник а «пакет»-значи храна, муниција. За заробљенике нису имали никакву шифру јер заробљенике нису ни имали.

Спорног дана примио је информацију радио везом да сиђе по «пакете». Ту наредбу да сиђе добио је од команданта лично. Била је врло штура и кратка: «Сиђи доле по пакет».¹² Под шифром «пакет» подразумевало се следовање, а следовање је подразумевало хлеб, муницију, конзерве, батерије за радио везу, пројектиле за минобацаче и слично. Није била пракса да лично силази, углавном је слао људе који нису тренутно били на задужењу, осим када је била у питању нека битна информација. По «пакет» је кренуо са два или три човека, то место где је требало да сиђе било је удаљено 20-30 минута хода, због конфигурације терена. Под тим «Сиђи доле» подразумевало се да сиђе на тачку до које је долазило возило, а то је била крајња тачка до које возило може уопште да дође да не би било изложено директној или индиректној ватри непријатељских страна и увек је силазио до те тачке, а онда до команде ишао пешке. Та тачка се, иначе, налазила око 300 метара испод крајњег левог крила положаја, односно положаја који је чета држала, четири до пет километара од команде. Возачи су добро познавали тај терен и они су увек долазили до те тачке, јер је то било најбезбедније. Командант није тај део терена познавао и није знао где је та крајња тачка али возачи су знали, те су они поступали по наредби команданта и возили до те тачке. Када је добио наредбу, истог момента је кренуо и кад је после 20-30 минута стигао затиче Петрашевића, који му долази у сусрет и види неку групу људи који леже поред пута. Било му је чудно да Петрашевић буде ту, с обзиром да он није радио на доношењу следовања, јер то није било у опису његовог посла, а када га питао одакле он ту, Петрашевић му је одговорио да је ту по другом задатку, а у вези следовања које је требало да стигне за њега рекао му је да не зна да ли је неко нешто гурнуо у камион, да треба да се провери. Оптужени је био прилично револтиран када је установио да је узалуд силазио, јер је имао прилично напету ситуацију на линији. Оставио је своје људе да виде да ли је у камиону та пошиљка за њега, јер камион за време његовог боравка није био ту, с обзиром да Петрашевић није знао да ли је за њега нешто донето, и након тога се вратио на линију. Комуникација са Петрашевићем је кратко трајала, можда минут, од људи

¹² транскрипт аудио записа са главног претреса од 23.12.2005. године, стр. 19/62

који леже на земљи удаљен је 30-40 метара, а људи који су сишли са њим били су иза њега, и у току његовог разговора са Петрашевићем они стижу до њих, али не може да оцени да ли су чули разговор. Оптужени је додао да је питао Петрашевића ко су људи који су лежали поред пута, а Петрашевић је одговорио: «Неки заробљеници»¹³, и то је био крај комуникације. Објаснио је да је морао одмах да се врати на линију с обзиром да не затиче то због чега је дошао, а већ само његово одсуство са линије представља проблем. Објаснио је да људе који су дошли са њим оставља на лицу места, зато што није утврдио да ли је та пошиљка евентуално у камиону, те је потребно да то они провере, а он се враћа на линију, не окрећући се да види шта се даље дешава. Такође је изјавио да је он тип човека који не поставља сувишна питања, да од 14 година носи униформу и прилично се придржава војне организације и дисциплине. Док је одлазио није чуо никакву пуцњаву из правца који је оставио. После тога отишао на други део линије и када се вратио затекао је људе које је оставио доле на путу, који су му рекли да за њих није било ништа, а такође му ништа нису рекли у смислу неког дешавања на месту где их је оставио. Не зна који су људи том приликом ишли са њим, а на фотографијама код истражног судије видео је те људе које познаје по надимцима, [REDACTED]

За егzekуцију је први пут чуо пред крај терена или чак по повратку у Ђелетовце. Познато му је да је [REDACTED] носио камеру и да је снимао на терену Велике Кладуше, као и терен на Трнову, а када је у одређеном периоду био одсутан из Трнова, [REDACTED] је наставио са снимањем. За снимак егzekуције сазнао је у разговору са неким лицима, није знао ко је то урадио, нити се о томе распитивао, с обзиром да се са таквим поступком није слагао. Касету је видео приликом приказивања процеса суђења [REDACTED] и том приликом је препознао војнике из јединице «Шкорпиони». Препознао је оптуженог Петрашевића, [REDACTED], оптуженог Медић Александра и [REDACTED]. Дана 25. августа 1995. године, био је повређен у ширем реону села Ђелетовци у зони одговорности нафтних постројења, после тога је био пребачен на хируршко одељење у Вуковару па затим хеликоптером у Београд. Пензионер је, има статус ратног војног инвалида и тај статус је добио две до три године после рањавања, инвалиднину добија из Републичког буџета.

О Медић Слободану каже да је био ауторитативан, коректан, битан за процену ситуације у позадини, водио је рачуна о људству и био коректан према свима. Петрашевић Пера је озбиљан, одговоран, поштен, познаје га из Српске добровољачке гарде, јер су били у истом воду, као члан обезбеђења првооптуженог био је врло одговоран и без поговора је извршавао задатке првооптуженог. Медић Александра је слабо познавао и за њега зна да је добар момак, да је коректан. О Медић Браниславу каже да је њега најмање познавао, зна да је био механичар, зна га као изузетног мајстора и као шаливцију.

У својој завршној речи, бранилац оптуженог Вуков Александра, истакао је да током поступка није изведен ниједан доказ који би указао на кривицу његовог браћеника, те да је његов једини грех што се нашао на погрешном месту, у погрешно време. Образлажући свој закључак, бранилац је навео да је Вуков Александар негирао у својој одбрани да је од оптуженог Слободана Медића чуо за наредбу да се заробљеници стрељају, а Медић Слободан у својој одбрани негира да

¹³ транскрипт аудио записа са главног претреса од 23.12.2005. године, стр. 24/62

је такву наредбу икада издао. С друге стране, оптужени Вуков Александар је недвосмислено навео какав је разговор водио са оптуженим Медић Слободаном. По мишљењу браниоца, нема ниједног доказа на основу кога би се утврдила чињеница да је оптужени Вуков са умишљајем помогао извршиоцима овог кривичног дела, односно нема доказа, на основу кога се може утврдити да је Вуков Александар рекао оптуженом Петрашевић Пери где да изврши стрељање заробљених лица, нити доказа да је Вуков Александар наредио припадницима јединице који су дошли са њим на лице места, да Петрашевићу и осталим оптуженима који су учествовали у егзекуцији заробљеника, помогну у томе. Бранилац је, такође, указао на део оптужнице, где се наводи да су сви оптужени, дакле и Вуков Александар, спровели заробљенике до спаљених викендица, где је извршена егзекуција, наводећи да се ради о конструкцији која нити је тачна, нити је могућа, с обзиром да је током поступка доказано да се оптужени Вуков вратио на борбени положај пре него што су лица спроведена до места егзекуције. Бранилац оптуженог Вукова се такође осврнуо на наводе оптужнице, који се односе на довођење заробљеника из Сребренице, сматрајући да нема доказа за овакву тврдњу, као ни чврстих доказа да се ради о заробљеницима-цивиљима. Бранилац је даље навео да нема довољно доказа да је јединица «Шкорпиони» деловала као паравојна јединица, већ да се ради о специјалној јединици у оквиру Војске Републике Српска Крајина, под командом Вуковарског корпуса, која је на терен Трнова отишла по наредби претпостављене команде Војске Републике Српске Крајине, а на захтев односно на молбу надлежне команде Републике Српске. По мишљењу браниоца, нема доказа да је Вуков Александар био заменик команданта војне јединице «Шкорпиони», односно никада није био донет формални акт о именовању Вукова на ту функцију. С обзиром да ниједним изведеним доказом није утврђена кривица његовог браћеника, предложио је да суд у односу на оптуженог Вуков Александра донесе ослобађајућу пресуду, те укине притвир према њему.

У завршној речи, оптужени Вуков Александар је изјавио да је сагласан са завршном речи коју је изнео његов бранилац.

6.5.Оптужени Медић Бранислав

У својој одбрани изнетој на главном претресу, опт. Медић Бранислав изјавио је да је у децембру 1993.године као механичар за одржавање возила, ступио у јединицу која је била задужена за обезбеђење Нафтних поља Републике Српске Крајине у Ћелетовцима. Објаснио је да је у родбинским везама са првооптуженим Медић Слободаном, јер је његова сестра удата за Слободана. По његовом личном убеђењу јединица «Шкорпиони» је припадала војсци Републике Српске Крајине. Од њих су добијали оружје и муницију, тако да су у свом магацину у Ћелетовцима имали аутоматске пушке-калашњиков, ПКТ митраљезе, зоље, минобацаче 62, бомбе, пиштоље. За време боравка у овој јединици имао је здравствено осигурање, био је пријављен, имао је редовну плату, имао је годишњи одмор, све редовно као у било којој другој фирми. Приликом доласка у јединицу предао је своју радну

књижицу. Ступањем у јединицу добио је један шарени комбинезон и један црни. Добио је такође и беретку, једну црну и једну црвену, од оружја је добио калашњиков и пиштољ. Никада није учествовао у оружаном дејству док је био у овој јединици. Када је он ступио у јединицу мисли да се звала или «Шкорпиони» или «Одред Боца» или су егзистирала оба назива. Касније добијају грб шкорпиона, који су качили на униформу са леве стране. Плата је била редовна и износила је око 200-250 марака, у противредности у динарима, а добијали су и гориво за своје потребе. Јединицу су сачињавале две чете, радни вод, извиђачи, кухиња, механичар. Првооптужени је био командант јединице, а чете и водови имали су своје командире.

Обезбеђење команданта Слободана Медића чинили су Александар Медић, [REDACTED] и Пера Петрашевић. Командир једне чете је био [REDACTED] а његов заменик био је [REDACTED] док је командир друге чете био Опачић Ђуро звани Чоке а његов заменик [REDACTED], командир извиђачког вода био је Вуков Александар. Јединицом је командовао првооптужени, а уколико је он одсутан неког би овластио да га мења. То се дешавало у случајевима када се иде на терен, док га је на терену, када је одлазио на састанке, мењао највиши по чину после њега, а то су били командири водова.

Слободан Медић је био такав да га сваки војник може пожелети за команданта, био је строг, дисциплина је била добра, а то се постижало угледом и чврстом руком а то значи да није било поговора када нешто нареди. Што се тиче мера кажњавања једино је постојао отказ. Он зна пар људи који нису слушали наређења у погледу страже или су се напили на стражи па су због тога добили отказ. Што се тиче спорног догађаја, износећи своје мишљење да ли се могао десити и без знања команданта, наводи: »Да, ако он није био ту, можда, мислим да је могло«. Затим објашњава да је одлуке које су се тичале померања јединица командант доносио у договору са командирима чета и замеником, а што се тиче озбиљнијих одлука, тврди да их је командант такође доносио у договору са потчињеним. Иначе, обично су се договарали командант и његов заменик. Командант је одлазио на састанке са представницима војске Републике Српске Крајине и када би се вратио у базу онда је делио задатке потчињенима, а он је издавао наредбе. На питање да ли зна да је неко други донео неку важну одлуку сем команданта, одговорио је да не зна. А на питање да ли је било могуће да неко донесе неку одлуку а да се после не саопшти команданту, одговорио је да је било могуће и додао да је могуће да се догоди неки пропуст.

На терен Велика Кладуша 1994. године иде једна чета од око 100 људи, иде се камионима и аутобусима. Командир је сазвао чете и рекао им је да је добио наредбу да се иде на терен, на који терен и колико дана а после сазива командире у свој штаб и обавештава их о томе. Обавештава и њега, да би средио возила. Оптужени мисли да је командант наредбу добио од команде војске Републике Српске Крајине. Циљ овог терена била је испомоћ српском народу у Босни. Оптужени се на терену отровао, па је био одвезен у болницу у Великој Кладуши и после тога је враћен за Ђелетовце. Мисли да су остали на терену око 15 дана и после се враћају за Ђелетовце.

Пред полазак на терен-Трново командант-првооптужени је скупио јединицу и рекао им да се иде на терен, након чега је сазвао потчињене на договор. И на овај терен се ишло као испомоћ српском народу у Републици Српској. Претпоставља да је командант наређење добио од команде Републике Српске Крајине. Кренуло је

отприлике 150 војника смештена у два аутобуса, један шлепер, један цип, хладњача за храну и два војна камиона, 150-ке. Један камион вози он, а други [REDACTED]. Оружје су понели са собом из Ђелетовца осим неке ситније муниције, а остало што им је требало узели су у Трново из команде босанских јединица, а маљутке, бомбе, гранате за минобацаче и остале ствари донели су са Јахорине. Оружје је преношено камионима. Путовали су преко Раче до Бијељине а затим до Пала, а с Пала на Јахорину, где се смештају у неки хотел. Сутрадан им је првооптужени саопштио да крећу даље. Кренули су ноћу јер је било сигурније. Раздаљина између Јахорине и Трнова је око 30-так километара. До Трнова војска се превезла војним камионима. Када су стигли у Трново командант је отишао на разговор са босанским официрима и онда их је неко ко је познавао терен повезао до викенд насељу, које је отприлике удаљено километар од села. Он се смешта крај команде, спавао је у камиону поред куће где је командант и његово обезбеђење. Један број људи одлази на линију са Вуков Александром а остали остају у викендицама. Удаљеност од места где је смештена команда па до првих линија је отприлике 3-4 километра, а ваздушном линијом око 2 километра северно. Удаљеност од места до кога може доћи камион безбедно до линије је отприлике 300-400 метара. Радио везе функционисале су лоше, био је слаб домет а терен брдовит. Када не би успели да ступе једни са другима у контакт долазио је човек са линије који је доносио информације лично команданту. Оптужени је лично неком приликом пренео неку информацију између Вука и команданта.

Објаснио је да су по доласку на терен, после пар дана, он и други возач били распоређени у команду у селу да развозе људство, намирнице, муницију и да им је то командант наредио, с обзиром да босанска војска није имала возила и да су они заиста то превозили сваки дан, с тим што су један дан у недељи имали слободно.

Описујући јутро када се десио спорни догађај, рекао је да га је тог јутра [REDACTED] пробудио око 05,30 часова, и рекао му да треба да иду на Јахорину. Иначе, он и [REDACTED] су били у викендици где је боравио командант. Када се командант пробудио он је рекао да он не иде, већ уместо њега иде [REDACTED] са другим камионом, тако да оптужени не одлази са командантом на Јахорину, а командант одлази са ципом и са камионом 150-ком. У то време Медић Александар, [REDACTED] и Пера Петрашевић, спавали су на спрату. Објаснио је да је око 07,00 часова требало да се иде по хлеб и да после вози тај хлеб на линију, да је то иначе он обављао, с тим што је понекад по хлеб ишао и [REDACTED]. По хлеб се ишло у пекару у Трнову. И тог јутра је крену пут Трнова и када је хтео да изађе са шљунканог пута на асфалт наишла су два војна возила- пинцгауер и зауставила се. Питали су га да ли зна где је команда јединице која је дошла из Вуковара, па пошто је рекао да зна, из возила је изашао један официр, мисли да је потпуковник или пуковник, и рекао му да се врати и да их одвезе до команде. Након тога, он је кренуо камионом испред њих односно они су ишли за њим, са оба пинцгауера, и тако се он поново враћа назад до команде. Дакле, враћају се поново до места где су викендице и паркирају се и тада ова војна лица кажу да имају заробљенике и да их морају претоварити код њих у камион, пошто једно возило мора да иде назад, и потом се у камион пребацује шест заробљеника. Оптужени је изјавио да ова лица никада раније нити после није видео, нити их је препознао некад на телевизији, о њима ништа не зна у смислу имена, презимена, надимака и слично. Старији пуковник, по његовој процени, имао је педесетак година, био је сед, носио је официрску капу Републике Српске а млађи је имао око тридесет година. Заробљеници прелазе у његов камион а та војна лица одлазе у команду. Оптужени

тада од ових војних лица чује да су заробљеници припадници муслиманске војске, који су скинули униформе и да су их они заробили, као и то да је требало да буде нека замена, да ови заробљеници буду размењени за заробљене Србе, али да су ти Срби поубијани, измасакирани. Објаснио је да су заробљеници у камиону били везани, са рукама на леђима, да нису били обучени као војници већ да су били у цивилном оделу и да су седели у камиону, на поду. Горе поменута војна лица, која су им оставила заробљенике, припадала су војсци Републике Српске, препознао је капе које су имали на глави и ознаке Војске Републике Српске, зна да је један од њих био потпуковник или пуковник а да је други био нижи официр.

Објаснио је да се ови официри Војске Републике Српске у команди, у разговору са напред наведеним лицима (Пером Петрашевићем, [REDACTED] и Медић Александром) задржавају пет до десет минута и после тога долазе до њега и кажу му да окрене камион. Сада до камиона долази Пера Петрашевић, [REDACTED] Медић Александар и [REDACTED] са камером. Потпуковник Војске Републике Српске му је тада рекао да тера према линији где су њихови, што значи према месту где се налази Вуков Александар и он је отерао камион до места докле сме да вози, а то је отприлике 300-400 метара од линије. Добро је знао где је то место јер је сваки дан дотле возио доносећи храну и муницију. Када су сви заједно дошли до тог места, он зауставља камион и тада се истоварају заробљеници, он отвара страницу камиона да сви изађу, а кад су изашли напоље заробљеницима је неко наредио да легну на земљу. После тога, један од официра Војске Републике Српске, за кога мисли да је потпуковник, каже да му се нешто ту не свиђа, да нешто није у реду и да он мора да оде до команде. За то време [REDACTED] све снима, затим један од тих војних лица и њихов возач седају и пинцгауер и одлазе, а оптужени остаје са камионом и после после пар минута [REDACTED] му каже да иде да донесе другу батерију, пошто је ова празна и не може да снима. Он се враћа у команду у Трново, пошто су се тамо налазиле батерије на пуњењу, где се задржао отприлике 30 минута, с тим што је у међувремену отишао и по хлеб и узео две мањерке хране и са тим свим стварима поново се вратио на линију. Када је дошао, већ се вратио и тај потпуковник, након чега се креће према линији са заробљеницима.

Долазе до једног места отприлике 100-150 метара даље, затим скрећу у један шљивик, у ливаду поред неких викендица. Око заробљеника се ту налазе, поред њега и обезбеђења првооптуженог, и ова војна лица, а камион остаје паркиран на месту где је био, као и ови пинцгауери. Вуков Александра ни једног момента не затиче ту на лицу места, с обзиром да је одлазио до Трнова, али затиче тројицу или четворицу људи, за које су му објаснили да су дошли са Вуковим, који је морао да се врати на линију, а они су остали да сачекају храну, тако да и они полазе са њима и са заробљеницима, с тим што он не зна имена тих лица, нити их је пре тога видео. Када су прешли на ту ливаду неко је рекао заробљеницима да легну што су они и учинили, затим су прегледали терен и викендице и после тога су се вратили ту где су били заробљеници. Не може да определи ко је отишао да види тај терен и викендице, он није. Он стоји код заробљеника, сви припадници јединице имају оружје и то аутоматске пушке, за себе каже да је имао пиштољ као и још неколико њих, а могуће је да су сви имали пиштоље.

Када су се лица, која су ишла у извиђање терена, вратила, почело је стрељање. Да ли је неко наредио да се пуца не зна. Објашњава да му је пао мрак на очи и да не може да се сети како је почело, нити како је текло стрељање. Не може да определи

ко је стајао у његовој близини лево или десно, а не зна ко је све пуцао, сви су држали пушке у рукама у правцу заробљеника који су ту били присутни, пушке су биле уперене према заробљеницима. За себе каже да он није пуцао, да он јесте стајао ту заједно са свима али да није пуцао, објашњава да није могао да пуца из страха. Не може да определи колико је дуго трајало то пуцање мисли да је стрељано у том моменту четворо и да су они пренесени у викендицу и то тако што су двојица која су остала жива преносили једног по једног. Од места где је извршено стрељање па до викендице отприлике је 20-30 метара, тела су пренели до викендице и ставили их унутра а када је последњи унесен у викендицу тада су и ова двојица, која су их уносили, убијени. Објашњава да је у том моменту почела пуцања и да су њих двојица убијени. И сви остали су пришли викендицама и сада сви се налазе у кругу близу врата ове викендице. Не зна ко пуца, али мисли да су пуцали кроз врата. За себе каже да он не пуца, јер је испред њега било људи који су били ближе вратима а он је стајао даље од врата. Не сећа се да ли је нешто причао том приликом. Објаснио је да је његова пушка уперена у том моменту према викендици у којој се налазе тела заробљеника, не зна колико има метака у пушци. Изјављује да ни једног момента није узимао пиштољ у руке. Мисли да после тога нико не улази да би проверио да ли су ова лица заиста убијена.

После овога враћају се назад, тројица или четворица војника која су дошла са линије узимају храну и носе је а остали се враћају се у команду, истим путем којим су и дошли, за то време углавном ћуте и иду према камиону а не може да се сети да ли је неко нешто причао или да ли је неко нешто коментарисао, претпоставља због тога што су сви били у неком страху, те никоме није било ни до приче. После овог догађаја отишао је у команду у Трново да превезе неку муницију, а што се тиче времена када се вратио командант, мисли да се вратио те вечери односно видео је његов цип, али команданта није видео.

За официре Војске Републике Српске не може да определи где стоје за време егзекуције, али мисли да су били са њима. Не зна да ли је неко од њих пуцао, не сећа се где они одлазе после егзекуције. Вероватно је неко од тих лица наредио да се пуца.

Што се тиче поштовања команди, када би се извршила градација између наредби које би дали нека војна лица, као што су ова била, и наредбе које би дао командант, првенствено су поштоване наредбе команданта. Објаснио је да критичном приликом нису имали начин да ступе у контакт са командантом да би га евентуално питали шта да раде у оваквој ситуацији, јер нису имали радио везу, али су то покушали док су били испред викендице у команди преко везисте, када им то није успело јер је он био недоступан.

Оптужени је изјавио да он никада ништа у вези спорног догађаја није рекао команданту Медић Слободану, нити било коме другом, а не зна да ли је неко команданта обавестио о овом догађају. Он мисли да је командант сазнао за овај догађај када је приказан филм у Хагу, јер га је тек тада позвао телефоном и питао га за снимак и тада му је оптужени први пут у кратким цртама објаснио шта се догодило. Иначе, у међувремену, од рата на овамо, они су се виђали доста често али никад се није нашао у ситуацију да му исприча за овај догађај. Каже да он није испричао зато што га је био страх и да није волео да прича о томе.

Када је оптуженом предочено да је најпре рекао да на ливади није уопште пуцао као ни испред викендице, а да је касније рекао да је пуцао, али не у викендицу, изјављује: «Имао сам три метка и опалио сам у ваздух».¹⁴

Објаснио је да је спорну касету гледао годину, две после догађаја, те да на касети није било снимка о стрељању. Били су снимци о неким другим активностима у јединици, али овог није било. Каже да је касету имао [REDACTED], који му је донео ову касету у Ђелетовце, да је он узео касету и самостално гледао код куће. Део са стрељањем први пут је видео када је приказан на Б 92, и то не све комплетно. Каже да му је све то што је видео на касети некако збркано, мисли да је нешто убачено, нешто избачено, има неких делова за које се не сећа да су се уопште дешавали тако, али с обзиром да није ни видео комплетну касету, није потпуно сигуран у то. Пре свега, приметио је да на снимку [REDACTED] има мало а он је био тамо, па пошто је он [REDACTED] брат од тетке, сумња да је [REDACTED] прерађивао ту касету и да је избацивао делове где је [REDACTED]. Када је гледао снимак који је приказан на Б 92, препознао је на том снимку себе, на зачељу колоне.

Када је петооптуженом предочена разлика у погледу дела његовог исказа и исказа првооптуженог где објашњавају поступак доношења одлука и спровођење командантове одлуке, петооптужени је одговорио да је то функционисало тако да су се одлуке заједнички доносиле, па пошто суд указује да тако није рекао раније, објаснио је да је мислио да се командант најпре договарао са осталим члановима команде а онда саопштавао какав је договор, и то се сматрало одлуком. Ову технологију договарања на састанцима зна јер је присуствовао пар пута састанцима у вези одласка на терен. Каже да су команду сачињавали командант, командири чета, заменици командира чета и они су сви заједно одлучивали.

Објаснио је да је цела јединица знала да је Вуков Александар био заменик команданта, на питање да ли зна да је неким званичним актом постављен на то место, одговара да не зна.

Вуков Александар је био заменик команданта и командир извиђача. Медић Александра зна од рођења, одрасли су заједно, Перу Петрашевића познаје слабо, [REDACTED] зна од раније, пошто је он из суседног села, [REDACTED] такође познаје, јер је из суседног села. Сви ови људи били су одани команданту и извршавали су његове наредбе, без поговора, нема сазнања да су могли нешто да ураде без његове наредбе.

Када је суд предочио петооптуженом да је другооптужени Петрашевић Пера изјавио да је он, петооптужени, приликом догађаја у викендици рекао да има још три метка, и да је та три метка испуцао у викендицу, а да се то чује и на касети, петооптужени је одговорио да је истине да је пуцао али не у викендици. Када му је предочено да је он сам рекао да је његова пушка била усмерена баш у правцу викендице, оптужени одговара да је била, па пошто му је поново предочено да је опт. Пера Петрашевић рекао да он пуца са та три метка у викендицу, он одговара да нема коментар. Када му је даље предочен и део одбране трећеоптуженог Медић Александра, који је такође изјавио да је петооптужени пуцао у викендицу, односно да касније пуца у мртве заробљенике, петооптужени изјављује: «немам коментар»¹⁵. На питање трећеоптуженог Медић Александра да ли се сећа да је [REDACTED] имао неке примедбе на то што он није пуцао, петооптужени изјављује да је чуо да је

¹⁴ транскрипт аудио записа са главног претреса од 23.01.2006. године, стр. 79/87

¹⁵ транскрипт аудио записа са главног претреса од 23.01.2006. године, стр. 79/87

███ рекао за трећеоптуженог да је пичка што није пуцао, и да су га и други зафркавали због тога, али највише Момић.

У својој завршној речи, бранилац оптуженог Медић Бранислава, закључио је да из изведених доказа током овог кривичног поступка, и то оних доказа који су по његовом мишљењу изведени на законит начин и самим тим релевантни за одлучивање, не произилази чињеница да је оптужени Медић Бранислав учинио дело које му је оптужницом стављено на терет. Даље је навео да је тачно да је оптужени Медић Бранислав био присутан на месту егзекуције, да је видео оно што је изнео у својој одбрани, али да Медић Бранислав није никога убио, да је он возач, а не војник, да је нелогично да би неко тражио од једног возача и механичара да учествује у стрељању, поред толико војника у јединици. Бранилац петооптуженог је у завршној речи ставио примедбе на начин утврђивања идентитета оштећених-жртава, довео у питање чињеницу да су лица наведена у оптужници заиста страдала на локалитету Годињских бара, осврнуо се на сведочење ███, са примедбом да се ради о лицу које по његовом мишљењу није стручно да даје своје мишљење о томе како се врши утврђивање идентитета страдалих лица путем ДНК, изнео своје мишљење да се на касети на којој је снимак егзекуције не може заснивати пресуда, јер се не ради о ваљаном доказу, већ о некој копији копије, затим ставио примедбу на одлуку суда да одбије предлог овог браниоца да судски вештак-неуропсихијатар поново обави вештачење његовог браћеника, и то на околности стања колективне агресивности учесника у ратним догађајима од 1992-1995. године у Босни и Херцеговини и другим ратиштима, са посебном анализом утицаја колективне агресивности на психичко стање свести и воље оптужених у време критичних догађаја, који су предмет овог поступка, закључивши на крају да су на овај начин оптуженима ускраћена уставом и законом загарантована права на одбрану, а посебно право на правично суђење гарантовано чланом 6 Европске конвенције о људским правима. Предложио је да суд ослободи његовог браћеника и укине му притвор.

У својој завршној речи, оптужени Медић Бранислав прихватио је у целости реч свог браниоца и додао још једном да критичног дана никог није убио, као ни пре, ни после тога.

7.УТВРЂИВАЊЕ ЧИЊЕНИЧНОГ СТАЊА

7.1.Социјалистичка Федеративна Република Југославија

Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца створена је 01.децембра 1918.године. Државну власт су вршили краљ, влада и Привремено народно представништво. Од јуна месеца 1914.године, па до смрти Краља Петра I, августа 1921.године, краљевску власт је уместо краља вршио регент престолонаследник Александар. Прва заједничка влада нове државе, Министарски савет краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, формирана је 20.децембра 1918.године, влада је имала коалициони

карактер, у њу су ушли, сразмерно својој бројној снази, представници свих важнијих странака «сва три племена». Привремено народно представништво Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца је сазвано Регентовим указом од 24. фебруара, а почело да ради марта 1919. године.

Краљевина СХС призната је посебним актом од стране САД-а, Француске и Велике Британије, а мировним уговором од стране Аустрије, Бугарске, Мађарске и Италије.¹⁶ Први Устав ове државе донет је 28.06.1921. године, познат као Видовдански устав, и по њему она је била уставна, парламентарна и наследна монархија. Назив државе по Видовданском уставу је Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца. Језик је дефинисан као српско-хрватско-словеначки. Краљ је имао уобичајена овлашћења монарха и шефа државе. Народна скупштина је била једнодомна, а трећи централни орган власти је Министарски савет. Министри су одговарали Краљу и Народној скупштини. По овом уставу Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца је била јединствена држава. 03. октобра 1929. године, донет је Закон о «називу и подели Краљевине на управна подручја». По овом закону измењен је назив државе, службени назив државе је Краљевина Југославија, а такође је извршена јача концентрација и централизација државне управе. Ова држава постојала је до 1941. године.

Дана 27.03.1941. године, извршен је државни удар и он се може сматрати делимично ревизијом устава из 1931. године и формирана је нова влада, краљ Петар II Карађорђевић је преузео краљевску власт, а краљ и влада 14. и 15. априла 1941. године напуштају земљу и потписују безусловну капитулацију.

Влада која се нашла у емиграцији је од стране савезничких земаља признавана као једини легитимни и уставни представник Краљевине Југославије и носилац њеног државноправног и међународноправног континуитета, тиме је поштован и интегритет државне територије, ни једна савезничка влада није признала деобу Југославије.

Априла 1941. године формиран је војни комитет на челу са Јосипом Брозом Титом, а у јуну 1941. године, образован главни штаб народноослободилачких партизанских одреда Југославије, као врховно војно руководство за целу земљу и као врховни орган власти.

Дана 29.11.1943. године, у Јајцу на Другом заседању АВНОЈ-а, донете су важне одлуке уставног и политичког карактера. Једна од најважнијих одлука је Одлука о изградњи Југославије на федеративном принципу. На основу ове одлуке признато је пет конститутивних народа и шест федералних јединица и то Србија, Словенија, Хрватска, БиХ, Црна Гора и Македонија као равноправне федералне јединице Демократске Федералне Југославије, а касније су формиране Аутономна покрајина Војводина и Аутономна покрајина Косово и Метохија и прикључене Федералној Србији. Држава која је створена 29. новембра 1943. године, формално није добила име, али у унутрашњим и међународним актима се назива Демократска Федеративна Југославија. Овај назив признат је тек после међународног признања извршених промена у Југославији од 07. марта 1945. године.

¹⁶ Љ. Кркљуш, Правна историја Српског народа, «Службени гласник», Београд 2007. година, стр. 297.

Дана 29.11.1945.године, на Првој седници Уставотворне Скупштине проглашена је Федеративна Народна Република Југославија и донет Први уставотворни акт. Овим актом је формално укинута монархија и проглашена Република. Држава је дефинисана као «Савезна Народна Држава републиканског облика заједница равноправних народа који су слободно изразили своју вољу да остану уједињени у Југославији».¹⁷

Уставотворна скупштина је на заједничкој седници оба дома 31.01.1946.године, усвојила и прогласила Устав Федеративне Народне Републике Југославије. На основу овог Устава, народне републике су током децембра 1946. и јануара 1947.године, донеле своје републичке Уставе. Аутономне покрајина Војводина и Аутономна област Косово и Метохија су своје статуте донеле маја 1948.године, а Скупштина НР Србије их је потврдила октобра 1948.године, чиме је било завршено уставно конституисање Србије. «Овај Устав је успоставио једно етатистичко друштвено и централистичко државно уређење, које је искључивало сваки облик плурализма - идеолошког, својинског, политичког и др».¹⁸

Југославија је уставом дефинисана као «Савезна народна држава републиканског облика, заједница равноправних народа, који су на основу права народа на самоопредељење, укључујући право на одцепљење, изразили своју вољу да живе заједно у федеративној држави». Федералне јединице су биле носиоци суверенитета који је био ограничен у мери у којој је то право припадало савезној држави.¹⁹

Законима из 1950, 1952. године и Уставним законом о основама друштвеног и политичког уређења ФНРЈ од 1953.године, долази до промена и почетка изградње сопственог облика социјалистичког друштвеног уређења у Југославији, «самоуправљања», којим се мења целокупно друштвено и политичко уређење земље, а 06.априла 1963.године, држава добија нови назив Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Ова држава престала је да постоји 1991.године иступањем Словеније, Хрватске и Македоније, а затим Босне и Херцеговине 1992.године из Федерације. Преостале Републике Србија и Црна Гора су формирале нову заједницу СР Југославију, а 2003.године Државну заједницу Србије и Црне Горе, да би на референдуму 21.маја 2006.године, Црна Гора иступила из Државне заједнице и створила своју самосталност.

7.2. Босна и Херцеговина

Босна и Херцеговина (БиХ) је држава у југоисточном делу Европе, смештена на западу Балканског полуострва. Са севера, запада и југозапада граничи се са

¹⁷ Љ.Кркљуш, Правна историја Српског народа, оп.цит. стр.396.

¹⁸ Љ.Кркљуш, Правна историја Српског народа, оп.цит. стр.370-(Р.Марковић).

¹⁹ Љ.Кркљуш, Правна историја Српског народа, оп.цит.стр.371.

Хрватском, а са истока са Србијом, на југоистоку са Црном Гором. Главни град је Сарајево. На крајњем југу БиХ излази на Јадранско море.

БиХ се састоји од две географске и историјске целине, босанског дела на северу и херцеговачког на југу. Становништво БиХ чине три конститутивна народа: Бошњаци, Срби и Хрвати и одређени број припадника националних мањина. Религијски становништво је подељено на муслимане, православце и католике. Службени језици су босански, хрватски и српски.

БиХ је била једна од република бивше СФРЈ. У октобру 1991.године, БиХ је изгласала сувереност, а независност је стекла 01.03.1992.године, након одлуке грађана БиХ о самоопредељењу. Међународно је призната у априлу 1992. године, а у Уједињене нације примљена је у мају 1992.године.

У априлу 1992.године, на територији БиХ избија рат, који се неслужбено завршава 21.11.1995.године, Дејтонским споразумом. Коначни споразум је потписан у Паризу 14.12.1995.године. Овим Дејтонским споразумом БиХ је потврђена као самостална и суверена држава. Према овом споразуму БиХ се састоји из две административне јединице: Федерација БиХ и Република Српска, те Брчко дистрикта, који има посебан статус, и не припада ниједном ентитету. Ентитети настају због великих промена у етничкој структури земље. Федерација БиХ подељена је на 10 кантона, који имају своју кантоналну владу и који се налазе под управом Федерације. Последњи ниво политичке поделе БиХ су општине, има их укупно 137, од којих су 74 у Федерацији БиХ, а 63 у Републици Српској. Општине такође имају своју владу и службе. БиХ има своја четири службена града: Бања Лука, Мостар, Сарајево, Источно Сарајево.²⁰

7.3. Историјске прилике-настанак Републике Српске Крајине

Почетком 90-их година прошлог века дошло је до распада бивше СФРЈ и отцепљења њених бивших република. Република Хрватска прогласила је независност од СФРЈ 25. јуна 1991. године. Европска економска заједница је 15. јануара 1992. године објавила признање независности Словеније и Хрватске. Српски народ, који је живео на територији ове републике, одлучио је да на референдуму одлучи о својој будућности и наставку живота у Републици Хрватској. Тим референдумом, великом већином гласова, изгласано је одвајање од Републике Хрватске и стварање нове државе, Републике Српске Крајине. Дана 19. децембра 1991. године Уставотворна скупштина САО Крајине у Книну усвојила је први устав Крајине и прогласила Републику Српску Крајину, која тако започиње своју фактичку самосталност, која је трајала све до 4. августа 1995. године, када у акцији «Олуја» хрватска војска осваја већину територија, које су биле део Републике Српске Крајине, чиме она фактички

²⁰ ради се о општепознатим чињеницама, а извори истих су у разним историјским документима, које због обимности нећемо посебно наводити на овом месту

престаје да постоји. Републику Српску Крајину чиниле су Северна Далмација, Лика, Кордун, Банија, Западна Славонија, Источна Славонија, Барања и Западни Срем. У току своје државности, Република Српска Крајина је имала три председника, а једном су одржани парламентарни и председнички избори. Дана 1. децембра 1993. године званично је формирана и Српска војска Крајине. Званичне ознаке Републике Српске Крајине су биле грб и застава, која је била састављена од три боје у једнаким пољима од горе према доле: црвена, плава, бела. На средини заставе налазио се двоглави орао са круном, који је представљао и грб Крајине. Независност Републике Српске Крајине није признала ни једна држава света, укључујући и тадашњу СР Југославију.²¹

7.4. Формирање обезбеђења НИК

Имајући у виду одбране оптужених, те исказе бројних сведока, пре свега бивших припадника јединице «Шкорпиони», који су се изјашњавали пред судом на околности формирања, организације обезбеђења Нафтне индустрије Крајина (НИК), а чије одбране и исказе је у овом делу суд у потпуности прихватио, као јасне, логичне и међусобно сагласне, као и писмену документацију, утврђено је следеће:

У месту Ђелетовци, у Источној Славонији, где су од раније постојале нафтне бушотине, почело се са производњом нафте, у оквиру новоформиране Нафтне индустрије Крајине, која се формира отприлике у периоду децембар 1991.-јануар 1992.године. Неке од ових бушотина биле су на самој линији разграничења према Хрватској, због чега се јавила потреба да се ове бушотине обезбеде, односно сачувају од евентуалних напада са Хрватске стране и из истих разлога Нафтна индустрија Крајине је организовала људе из околине Ђелетоваца да раде на обезбеђењу ових бушотина. У почетку је у обезбеђењу радило 20-30 људи, радило се 24 сата, по сменама. Шеф обезбеђења, од самог формирања, био је оптужени Слободан Медић, а његов заменик, у почетку био је Вученовић Бранислав.

Из одбране оптуженог Медић Слободана, у делу где говори о формирању јединице «Шкорпиони», утврђено је да је оптужени у пролеће 1992.године, у месту Ђелетовци, у околини Винковаца, формирао једну групу људи, састављену од мештана из тог краја, која је имала задатак да обезбеђује нафтне бушотине, које су од раније постојале на тој територији. Идеја о покретању нафтних бушотина и организацији људи у виду обезбеђења истих, потекла је од власти новоформиране Републике Српске Крајине. Потреба за обезбеђењем бушотина постојала је из разлога што је велики део територије са бушотинама био на граници са Хрватском. Како се производња нафте повећавала, повећавао се и број људи који обезбеђује бушотине, па је тај број у тренутку када је јединица расформирана, у пролеће 1996.године, износио око 500. У почетку је радило 20-30 људи, радило се 24 сата, по сменама, 3-4 човека смењивало се на 8-10 сати. Оптужени је имао функцију шефа, човека који је организовао људе и посао, а његов заменик био је [REDACTED] који је од првог дана био са њим. Он је водио евиденцију о запосленима,

²¹ ради се о општепознатим чињеницама, а извори истих су у разним историјским документима, које због обимности нећемо посебно наводити на овом месту

о платама запослених, а такође је био задужен за набавку материјално-техничких средстава.

Из исказа сведока [REDACTED] суд је утврдио да је овај сведок функцију заменика Слободана Медића обављао од формирања обезбеђења НИК, да је у оквиру ове функције водио папирологију и плате, да је у почетку могао заједно са командантом да одлучује и о пријему људи у јединицу, те да је ову функцију обављао све до одласка на први терен, након чега заменик постаје Вуков Александар. Што се тиче систематизације у оквиру обезбеђења НИК, из исказа овог сведока суд је утврдио да је поред команданта обезбеђења и његовог заменика, постојао и шеф смене, док су сви остали били радници обезбеђења.

Из исказа сведока [REDACTED], суд је утврдио да је у обезбеђење НИК ступио у јуну-јулу 1992.године, заједно са [REDACTED]. У обезбеђење НИК дошао је по наговору оптуженог Медић Слободана, кога је познавао од раније, али највише из финансијских разлога. У почетку је у обезбеђењу било 20-так људи, сведок је обављао функцију возача и радио на вези. Све време проведено у јединици уписано му је у радну књижицу, али се не сећа да је потписивао неко решење односно закључио уговор са НИК.

Остали оптужени и саслушани сведоци-бивши припадници јединице «Шкорпиони» о формирању јединице имају сазнања, која су условљена моментом ступања у јединицу.

Тако суд из одбране оптуженог Петрашевић Пера, који је ступио у јединицу «Шкорпиони» тек 1995. године, утврђује да је за оптуженог Медић Слободана чуо још 1992. године, када је Медић био командир одреда «Боца», који је тада бројао 20-30 људи. Даље, овај оптужени наводи да је јединица «Шкорпиони» држала у својој одговорности линију разграничења према Хрватској у дужини од 12 км, да је у једном тренутку бројала 500-550 људи, а из одбране оптуженог Вуков Александар утврђено је да овај оптужени зна да јединица постоји од 1992. године, да јој је основна делатност била заштита нафтних поља и да је командант јединице био оптужени Слободан Медић. Из одбране оптуженог Медић Александра суд је утврдио да је основни задатак јединице био чување нафтних поља, да је линија разграничења са Хрватском била река Босут, да се ту налазило више од 80 бушотина, које су они обезбеђивали, и које су експлоатисане од стране НИК. Из одбране оптуженог Медић Бранислава утврђено је да је у јединицу ступио у децембру 1993.године, као механичар за одржавање возила, да је за време боравка у овој јединици имао здравствено осигурање, да је имао редовну плату и годишњи одмор. Према његовом сазнању, задатак јединице је био обезбеђење нафтних поља Републике Српске Крајине у Ђелетовцима.

Из исказа сведока [REDACTED] суд је утврдио да је у јединицу «Шкорпиони»-тада обезбеђење НИК ступио током 1992.године, да га је примио [REDACTED], да је ступањем у јединицу закључио уговор о радном односу, најпре на одређено време, а затим и на неодређено време и да му је време проведено у јединици у радној књижици уписано као радни стаж. Када је ступио у јединицу, његово радно место је било «чувар на пољу», како је то наведено у првом решењу, да би у каснијем стајало само «радник обезбеђења». Када је обезбеђење прерасло у војну формацију, овај сведок је у почетку био обичан војник, да би касније био изабран за командира друге чете, и то крајем 1993, почетком 1994.године.

Из исказа сведока [REDACTED] утврђено је да је у јединицу ступио током 1993. године, преко [REDACTED], с тим што је од раније познавао и Слободана Медића, који је пристао да га прими у јединицу, јер је као шеф обезбеђења НИК одлучивао о пријему људи. Када је ступио у јединицу, она се звала «Одред Боца». Месец дана након доласка у јединицу, добио је решење као «радник интерног обезбеђења Нафтне индустрије Крајина». Сведок се сећа да је по доласку у јединицу предао своју радну књижицу, а такође се сећа да је неко књижице запослених носио у Нафтну јединицу Крајине, због чега мисли да му је време проведено у «Шкорпионима» урачунато у радни стаж.

Из исказа сведока [REDACTED], који је ступио у јединицу у мају месецу 1993. године, утврђено је да у јединици у почетку обављао функцију возача извиђача, да је касније прешао у јединицу [REDACTED], где је такође радио као возач, а потом дужио магацин, у коме се налазила опрема прве чете. Доласком у јединицу, потписао је уговор са Нафтном индустријом Крајине.

Из исказа сведока «А», суд је утврдио да је у јединицу «Шкорпиони»-обезбеђење НИК ступио 1992. године, преко оптуженог Медић Слободана, кога је од раније познавао. Задатак јединице био је заштита тадашње границе Републике Српске Крајине и нафтних погона НИК. Сведок је одмах по доласку упућен у извиђачки вод. Приликом ступања у јединицу није закључио никакав уговор, у радној књижици му није уписан стаж.

Из исказа [REDACTED], суд је утврдио да је у јединицу ступио у септембру 1993. године. У то време јединица је носила назив «Одред Боца» и задатак јој је био да чува нафтна поља, као обезбеђење НИК. Када је ступио у јединицу, распоређен је на место референта набавке, посао му је био одржавање и набавка горива, мазива и резервних делова. По доласку у јединицу, предао је радну књижицу и све време проведено у «Шкорпионима» му је евидентирано у истој. Такође је са НИК закључио уговор о сталном радном односу.

Из исказа сведока [REDACTED], суд је утврдио да је у јединицу ступио 1993. године, да је јединица већ носила назив «Шкорпиони», да је био распоређен на место возача, да је приликом ступања у јединицу потписао уговор са НИК, да му је у радну књижицу уписан радни стаж, на име боравка у јединици.

Из исказа сведока [REDACTED] утврђено је да у јединицу «Шкорпиони» ступа у јулу месецу 1994. године, када и заснива радни однос у обезбеђењу НИК. Радио је у радном воду, на пословима одржавања у касарни. У радној књижици уписан му је радни стаж, на име годину дана проведених у обезбеђењу НИК. У војној књижици, такође му је уписано време проведено у јединици.

Из исказа сведока [REDACTED] суд је утврдио да је у јединицу «Шкорпиони» ступио у јуну 1995. године, да му је време проведено у јединици уписано у војну књижицу. У јединици је обављао функцију возача. Познато му је да је јединица пре рата чувала неке бушотине.

Из исказа сведока [REDACTED] утврђено је да је у јединицу «Шкорпиони» ступио крајем 1994. године, и истог дана отишао на терен, на лично

ратиште. По повратку са терена, потписао је уговор са НИК.У војној књижици му је уписано време проведено у јединици. У јединици је био распоређен у извиђачки вод.

Из исказа сведока [REDACTED], суд је утврдио да је у јединицу «Шкорпиони» ступио у фебруару месецу 1994.године, када је и распоређен у извиђачки вод. У оквиру извиђачког вода, у Ђелетовцима су вршили надгледање терена, односно нафтних поља. По доласку у јединицу закључио је уговор о раду, као радник обезбеђења НИК, али му време проведено у њој није уписано у радну књижицу.

Из исказа сведока [REDACTED], утврђено је да је у јединицу «Шкорпиони» ступио дан пре одласка јединице на терен Трнова. Био је распоређен у извиђачки вод, а мотив доласка у јединицу био је регулисање војне обавезе, јер је чуо да након боравка на ратишту не мора да служи војни рок. Био је распоређен у извиђачки вод, чији је командир у то време био Вуков Александар. Када је ступио у јединицу није ништа потписао, није носио радну или војну књижицу и никада није добио неку потврду о радном односу, нити је закључио неки уговор. Време проведено у јединици није му урачунато ни у радни, ни у војни стаж.

Из исказа сведока [REDACTED], суд је утврдио да је у јединицу «Шкорпиони» ступио почетком 1994.године, у чину старијег водника I класе, да би касније добио чин мајора. Иначе, у јединицу је ступио као добровољац, тако да није прекидао радни однос у ЈНА. Време проведено у јединици «Шкорпиони» није му уписано ни у радну, ни у војну књижицу. Јединица «Шкорпиони» радила је на обезбеђењу нафтних поља, чинили су је углавном људи из околине Ђелетоваца. Нафтна поља су се обезбеђивала 24 часа, чете су се смењивале на седам дана. Сведок је задужен за организацију мобилизацијских послова, као и за вођење евиденције. Радио је 24 сата, с обзиром да је било ратно време. У оквиру позадине радио је, пре свега, набавку опреме, наоружања, муниције. Његово формацијско место је било помоћник команданта за позадину, потом помоћник команданта за ОРМО послове, помоћник команданта за вођење евиденције обуке и свега осталог.

Напред наведено у смислу организације и систематизације у оквиру обезбеђења НИК-а суд је утврдио и из писмене документације и то: из Решења о распореду на радно место Нафтне индустрије Крајина број 963 од 30.05.1994.године на име Вуков Александра, Наредбе Нафтне индустрије Крајина од дана 08.11.2004.године, Извештај Нафтне индустрије Крајина од 10.09.1994.године, Опис догађаја Нафтне индустрије Крајина, од дана 05.09.1994.године.

7.5. Јединица «Шкорпиони»-формирање, назив и организација

Утврђујући чињенице које се односе на формирање и организацију јединице «Шкорпиони» суд је саслушао велики број сведока, те је из одбране оптужених и исказа ових сведока, као и писмене документације утврдио следеће:

7.5.1 формирање јединице

Када је 1993. године извршен напад на Републику Српску Крајину од стране Хрватске и формирана Војска РСК, обезбеђење НИК прераста у војну јединицу и долази под команду Славонско-барањског корпуса, који је имао седиште у Вуковару. Исте године ова јединица добија назив «Шкорпиони». Оптужени Медић Слободан добија статус команданта јединице у лето 1993. године. Пре статуса у оквиру Војске РСК, јединица «Шкорпиони» једно време била је под јурисдикцијом МУП Републике Српске Крајине, и то по доласку припадника УН на простор РСК, односно Источне Славоније, Барање и Западног Срема, дакле негде од маја 1992. године и у том статусу је била све до 1993. године, односно до поменутог напада Хрватске на РСК.

Када је формирана Војска РСК, команда корпуса третирала је јединицу «Шкорпиони» као спец. батаљон. Од тренутка када потпадају под Војску РСК, ова јединица добија наређења искључиво од команде Славонско-барањског корпуса коме су формацијски-територијално припадали. На челу овог корпуса од 1994. године био је генерал [REDACTED]. Пре њега ову функцију је обављао [REDACTED].

У овом делу, који се односи на статус јединице «Шкорпиони», односно њену трансформацију од службе обезбеђења НИК до званичног припадања Војсци РСК, највише података суду пружио је у свом исказу сведок [REDACTED], чијем исказу је суд у потпуности поклонио веру, с обзиром да се ради о лицу које је, због функције коју је обављао у овом периоду, био у могућности да суду пружи ове податке, узимајући исказ овог сведока као истинит и веродостојан, јер ниједним другим изведеним доказом није доведен у сумњу, а исти је потврђен и писменим доказима, које је суд извео на ове околности.

Из исказа сведока [REDACTED] суд је утврдио да је јединица «Шкорпиони» у време свог формирања, у периоду децембар 1991-јануар 1992. године, као интерно обезбеђење НИК, стављена под команду Територијалне одбране, тада још у саставу ЈНА, која се на простору РСК задржала све до маја 1992. године. Сам сведок је, у договору са политичким структурама РСК и командантом ТО пуковником [REDACTED] предложио да се јединица стави под команду ТО, пошто уједно чува и границу и нафтна поља. Пре тога, директор НИК [REDACTED] дошао је лично код сведока и затражио да се у НИК запосли 15-20 људи из околине Ћелетоваца на обезбеђењу 20-ак бушотина, које су биле на самој линији разграничења према Хрватској. Из тих разлога, одлучено је такође да НИК финансира ово обезбеђење, тако да су ти људи примали плату од самог формирања обезбеђења, па до потписивања Ердутског споразума односно расформирања јединице «Шкорпиони». Из исказа сведока [REDACTED] утврђено је и то да је ТО Славоније, Барање и западног Срема, која је формирана почетком ратних дејстава у Хрватској била под командом Југословенске народне армије све до априла-маја

'92.године када на снагу ступа Резолуција Савета безбедности, када долазе плави шлемови и када се гаси Територијална одбрана и сво тешко наоружање иде под систем дуплог кључа. ТО прелази у цивилство, а остају «плаве бригаде», од чега су две формиране на простору Славоније, Барање и западног Срема и то једна у Вуковару а једна у Белом Манастиру. «Плаве бригаде» били су полицајци који су на себе преузели обавезу да чувају границу према Хрватској а заједно са овим бригадама распоређене су и снаге Уједињених нација које су поставиле своје «чек поинте» на линији разграничења према Хрватској. Дакле «плаве бригаде» замениле су ТО. «Плаве бригаде» формиране су од стране Министарства унутрашњих послова Републике Српске Крајине, с обзиром да се ЈНА повлачи у тадашњу Савезну Републику Југославију и више је нема на простору Републике Српске Крајине.

У току 1993.године Хрвати крше Резолуцију Савета безбедности и нападају Медачки цеп, уз велике цивилне жртве и велика разарања. Тада се у договору политичара и војног врха Републике Српске Крајине, а такође и у договору са Уједињеним нацијама, крши Резолуција, коју су Хрвати већ прекришили, и у договору са Уједињеним нацијама узима се тешко наоружање, оруђе и техника из складишта «дуплог кључа», те се поново формира Територијална одбрана али сада у оквиру Српске војске Крајине. Ова војска нема више везе са ЈНА. Иначе, први командант Територијалне одбране источне Славоније, током 1991.године, био је [REDACTED], који је рањен негде у септембру или октобру те године, након чега је на ово место дошао [REDACTED], као командант Територијалне одбране Славоније, Барање и Западног Срема. Сведоку је познато да је он дошао из полиције Србије, али није му познато којим путем је дошао на ову функцију и по чијој наредби. Све до априла-маја 1992.године, територијална одбрана је била под командом Савезне Републике Југославије, а током 1995.године ТО није ни постојала веће је постојала Војска Републике Српске Крајине. Како је сведок [REDACTED] објаснио суду, званична одлука, наредба или документ о припајању јединице «Шкорпиони» војсци РСК, могла је бити донета, по његовом мишљењу, од стране команданта корпуса или команданта војске РСК, а иста се вероватно налази у Хрватској, јер је целокупна документација Војске и Владе РСК, остала у Книну, након «пада» тог дела Крајине.

Напред изнето произилази и из дописа МУП Републике Хрватске-Равнатељство полиције-управа криминалистичке полиције од 06.03.2006.године, у коме стоји да исти не располажу документацијом о оснивању и деловању паравојне скупине «Шкорпиони», већ само оперативним сазнањима да је ова паравојна формација оформљена на територији Хрватског Подунавља, да јој је заповедник био Слободан Медић зв. Боца, да је кроз формацију прошло неколико стотина особа, да им је оружје и опрему прибављао [REDACTED], бивши министар у влади Републике Српске Крајине, да им је седиште било у самом средишту Ђелетоваца, а да им је главни задатак био осигуравање нафтних поља и отпремне станице ИНА у Ђелетовцима, као и стални надзор фронта уз реку Босут. Даље, из овог писаног акта суд произилази да су се сви припадници «Шкорпиона» водили на попису запослених «Нафтне индустрије Крајина», која је формирана у Ђелетовцима, и од које су добијали плате. да су «Шкорпиони» као формација егзистирали до 14.05.1996.године, када су Ђелетовце и тамошња нафтна постројења без отпора предали припадницима УНТАЕС, и када је већина припадника «Шкорпиона» отишла у СЦГ, док је један део остао у Републици Хрватској.

Из исказа сведока [REDACTED] такође је утврђено да је командант корпуса могао да одлучи да прогласи једну јединицу као специјалну и да она у том случају буде одговорна непосредно команди корпуса, као што је то био случај са јединицом «Шкорпиони». Као спец. јединица, «Шкорпиони» су имали свој формацијски назив, и то 101. или 105. батаљон, а такође су у свом називу имали и ознаку спец. јединица. Из исказа сведока [REDACTED] суд је утврдио да је овај сведок присуствовао једном састанку Корпуса РСК, који је био стациониран у Вуковар, и да је том приликом решен статус јединице тако што су постали батаљон Војске РСК, с тим што званичну одлуку о томе није никада видео. На том састанку решено је, између осталог, да ће јединица сву опрему односно муницију добијати из Вуковара, а плате и даље од НИК-а. О припадности «Вуковарском» корпусу у својој одбрани говори и оптужени Петрашевић Пера, иначе припадник обезбеђења Медић Слободана, који помиње честе састанке команданта Медић Слободана са генералом [REDACTED] као и са [REDACTED], у Вуковарској касарни. Такође, из одбране оптуженог Вуков Александра суд је утврдио да он има сазнања да је Медић Слободан често био у контакту са командантом корпуса у Вуковару.

7.5.2. Назив јединице

Јединица «Шкорпиони» овај назив добија у лето 1993. године, од стране њеног команданта, овде оптуженог Слободана Медића. У то време јединица броји 200-300 људи. Пре тога, јединица је носила назив «Одред Боца», такође по свом команданту. Једно време ова два интерна назива паралелно егзистирају.

Из дела одбране оптуженог Слободана Медића, који се односи на формирање јединице, суд је утврдио да у лето 1993. године оптужени добија статус команданта јединице «Шкорпиони» и да тада она добија овај назив. У то време бројчано стање је око 300 људи. Пре тога, док је јединица односно обезбеђење НИК бројала знатно мањи број људи, јединица је носила назив «Одред Боца». Оба назива јединици је дао оптужени Слободан Медић.

7.5.3. Организација јединице

Командант јединице, Слободан Медић, имао је своје обезбеђење у ком су били [REDACTED], оптужени Петрашевић Пера, оптужени Медић Александар и [REDACTED]. Оптужени Медић Бранислав у јединици је одржавао возни парк и обављао посао возача. У организационом смислу јединица се састојала од две чете, извиђачког и радног вода, кухиње и набавне службе. Командир једне чете био је [REDACTED], брат оптуженог Медић Слободана, а његов заменик [REDACTED]. Командир друге чете био је [REDACTED], а његов заменик био је [REDACTED].

Командир извиђачког вода од доласка у ову јединицу 1994. године, био је оптужени Вуков Александар, који касније обавља и функцију заменика команданта. Чете су бројале 120-150 људи, извиђачки вод око 30, а радни вод око стотину људи. Што се тиче возног парка, у јединици су имали ципове и камионе. Припадници јединице «Шкорпиони», приступањем јединици добијали су два-три пара униформи, између осталих и маскирну, а од оружја били су задужени углавном аутоматском пушком. На главама су носили беретке, црне или црвене. Од обележја, имали су ознаку Шкорпиона на капама или на рукаву, а на униформи су поред тога имали и мач са четири оштрице. Једно време су на униформи носили и тробојку. Јединица «Шкорпиони» снабдевана је оружјем из централног магацина корпуса, у Вуковару. Осим овог магацина, сваки батаљон имао је свој приручни магацин, па тако и ова јединица. Униформе припадника «Шкорпиона» обезбеђиване су искључиво преко Нафтне индустрије Крајина.

Чињенице у овом делу, који се односи на организацију и састав јединице, суд је такође утврдио како из одбрана оптужених тако и из исказа сведока-бивших припадника «Шкорпиона», и то

Из исказа сведока који је у јединици «Шкорпиони» обављао функцију помоћника команданта за позадину, односно помоћника команданта за организационо-мобилизацијске послове, утврђено да су припадници јединице добијали униформе преко Нафтне индустрије Крајине и да су се шиле по наруџбини, а како је он био задужен и за набавку униформи и за набавку оружја, познато му је да су оружје добијали од Вуковарског корпуса, на тај начин што је писан захтев команди Корпуса, да се оружје преузимало у једној шуми код Вуковара, одакле би га неко од возача из јединице превезао у магацин у Ђелетовцима, одакле је оружје издавано војницима уз реверс.

Из одбране оптуженог Вуков Александра утврђено је да је функцију заменика команданта обављао, без формалног акта о постављењу, да се функција заменика односила на зону одговорности Ђелетоваца и нафтних поља. Оптужени Вуков је објаснио да је на место командира извиђачког вода постављен 1995. године, али је у априлу исте године смењен са те позиције. И поред тога, на терену је његово стриктно задужење био извиђачки вод.

Што се тиче личног обезбеђења команданта Слободана Медића, о томе говоре како оптужени, тако и сведоци-бивши припадници јединице. Из одбране оптуженог Медић Александра суд је утврдио да су он, Петрашевић Пера и били «командантова стална пратња», да су ишли са командантом на састанке, али да истима нису присуствовали. Оптужени Петрашевић у својој одбрани је објаснио да је за време боравка на терену Трнова командант Слободан Медић одлазио свакодневно на састанке у Трново, где се иначе налазила канцеларија главнокомандујућег (Војске Републике Српске) за ту акцију у Трнову, и то са комплетним обезбеђењем, с тим што би се понекад могло десити да неко из обезбеђења изостане, али је оптужени Петрашевић сигуран да командант никада није ишао без неког од њих. Такође и из одбране оптуженог Вуков Александра суд је утврдио да су Петрашевић Пера, Медић Александар, чланови обезбеђења команданта, који су нон-стоп били уз њега. Додао је

да му није познато да су они отишли било где без његовог знања, а не верује ни да је постојала могућност да оду и ураде нешто без његове сагласности. Сведик [REDACTED] бивши припадник «Шкорпиона» сећа се да је оптуженог Петрашевића стално виђао у близини Слободана Медића. Приликом честих долазака у Шид, заједно са њима долазили су и Александар Медић и [REDACTED]. Сведок [REDACTED] изјавио је да Слободан Медић без свог обезбеђења, у коме су били Петрашевић Пера, Медић Александар и [REDACTED] никада није ишао на терен. И по мишљењу [REDACTED], који је једно време обављао функцију заменика Слободана Медића, командант нигде није ишао без свог обезбеђења, које су чинили Пера Петрашевић, Медић Александар, [REDACTED]. Сведок [REDACTED] такође бивши припадник «Шкорпиона» наводи четири-пет људи, који су стално били у окружењу команданта, између осталог Петрашевић Пере, потом лица са надимком Жара (надимак Александра Медића), а ту је био и [REDACTED]. Њихов задатак је био да заштите живот команданта, због чега су стално били уз њега. По мишљењу овог сведок, ови људи су му били апсолутно одани, због чега и сматра да није постојала могућност да одбију неко његово наређење.

7.6. Активности јединице «Шкорпиони»- терени

Јединица «Шкорпиони» ишла је на три терена. Први терен, на који је јединица послата, био је према Бихаћу, у новембру 1994. године. По обављеном задатку, враћају се у Ђелетовце и ту остају до априла месеца 1995. године, када крећу на други терен-Велика Кладуша, где остају 15 дана. На трећи терен-Трново крећу крајем јуна месеца.

Из одбрана оптужених и исказа сведока-бивших припадника јединице «Шкорпиони» утврђено је да је јединица «Шкорпиони» ишла је на три терена. Први терен, на који је јединица послата, био је према Бихаћу, тачније планина Пљешевица, у новембру 1994. године. На други терен-Велика Кладуша крећу у априлу месецу 1995. године. На овом терену остају 15 дана и после тровања водом враћају се у Ђелетовце. На трећи терен-Трново крећу крајем јуна месеца.

Из одбране оптуженог Медић Слободана суд је утврдио да је пред одлазак на терен према Бихаћу добио позив од команде војске РСК и примио наредбу да се оде на овај терен, ради организовања муслиманског становништва, које је било расељено. Наређење да се крене на други терен –Велику Кладушу стигло од команданта Славонско-барањског корпуса, генерала Душана Лончара. Што се тиче трећег терена-Трново, наредба је потекла од заменика министра одбране тадашње РСК [REDACTED], а што је утврђено и из исказа поменутог сведока, који је суду објаснио да је пре одласка на овај терен, одржао састанак са војним и политичким врхом РСК и том приликом је донета одлука да један део људи буде послат као испомоћ Републици Српској. У даљем излагању, сведок [REDACTED] је објаснио да су биле укупно три чете које су кренуле пут Сарајевског ратишта. Једна је била ојачана чета «Шкорпиона», потом ојачана чета Српске добровољачке гарде,

као и посебна јединица милиције РСК. Такође, из исказа овог сведока суд је утврдио да је лично дошао по јединицу «Шкорпиони», пред крај њиховог боравка на овом ратишту и заједно са њима се вратио у Ђелетовце. Сведок [REDACTED], који је у спорном периоду заменик министра МУП Републике Српске, потврђује у свом исказу наводе сведока [REDACTED] те је суд из његовог исказа утврдио да је јединица «Шкорпиони» дошла на подручје Трнова као део јединице Републике Српске Крајине из Ердута, што је овом сведоку познато, јер у то време долазак било које јединице са било ког простора није могао проћи без координације са њим. Ова јединица дошла је као резултат договора и одлуке заједничке команде Републике Српске и Републике Српске Крајине, и то у организацији [REDACTED]

7.6.1. Трново

Трново се налази у Федерацији БиХ, то је једна од општина Сарајевског кантона, лоцирана јужно од Сарајева. Трново је једна од најређе насељених општина у Кантону. Највећи проценат становништва чине Бошњаци, а у малом проценту Срби.

У доказном поступку а у циљу тачног утврђивања географског и топографског положаја како насеља Трново тако и оближњих подручја на којима се налазила јединица «Шкорпиони» суд је извршио увид у топографска карту Сарајево 4-2-Иловица 525-2-4 Сарајево и скицу кампа и положаја борбене линије коју је сачинио оптужени Вуков Александар који је, како је то напред наведено, све време провео на терену-линији, те му је добро познат положај овог подручја.

Чињенице, које се односе на припреме и одлазак на терен-Трново, као и смештај у самом Трнову нису спорне и суд је исте утврдио како из одбрана оптужених, тако и из исказа саслушаних сведока-бивших припадника «Шкорпиона», и то [REDACTED]

Јединица «Шкорпиони» креће пут Трнова као ојачана чета, са 150-170 људи, смештених у два-три аутобуса. Аутобуси су били цивилни, а поред њих кренула су и два камиона тзв. ТАМ-ови (110-ка или 150-ка). Командант Слободан Медић кренуо је ципом-Пајером, заједно са својим обезбеђењем. Касније је довежен и други цип. Поред ових возила, ишла је хладњача са храном и шлепер, који је превозио наоружање и муницију. По доласку на Јахорину, били су смештени у хотелу «Шатор». Са Јахорине крећу пут Трнова, у току ноћи, споредним путевима, камионима у којима су смештени и људи и муниција. Аутобуси, којима су дошли до Јахорине, остају на Јахорини, а пут Трнова креће и хладњача као и цип, са командантом.

Оптужени Слободан Медић у својој одбрани је навео да су пут Трнова кренули са 100-115 људи, да су кренули са циповима и камионима преко Јахорине, да су на Јахорини преспавали једну ноћ у хотелу «Шатор», након чега су камионима

сутрадан кренули према Трнову, а да су аутобуси, са једним делом људи и наоружања остали на Јахорини.

Оптужени Петрашевић Перо детаљно описује пут из Ђелетоваца до Трнова, па тако суд утврђује да су ишли преко Шида, на Моровић и село Вишњићево, где су скренули са пута и једно време ишли кроз неку шуму, пртеним путем, а из те шуме потом изашли на неки мост и преко њега ушли у Босну. Дошли су најпре до Бијељине, одатле на Пале, где су се задржали око пола сата, а затим наставили према Јахорини, где су остали два-три дана, да је тамо било доста војске, између осталог и једна јединица из Ердута, да је Слободан Медић за време боравка на Јахорини имао пар састанака, између осталог и са [REDACTED].

Оптужени Медић Александар, у својој одбрани наводи да је на Јахорини било доста војске, те да је јединицу једном приликом посетио и [REDACTED].

Оптужени Вуков Александар у својој одбрани описује да је војска, приликом поласка на терен Трнова, утоварена у аутобусе, док је опрема спакована у камионе, да су у Босну ушли код Сремске Раче, потом дошли на Пале и одатле на Јахорину, где су провели једну ноћ, да би сутрадан комплетна војска натоварена у пет камиона ТАМ 150, тек пробијеним путем, сишла у Трново.

Такође и оптужени Медић Бранислав у својој одбрани је изнео да су из Ђелетоваца кренули са два аутобуса «Шид транс», да је оружје преношено камионима, да један камион вози он а други сведок [REDACTED], да је по доласку у Трново командант Медић отишао на разговор са неким босанским официрима, и да их је након тога неко ко је познавао терен, повео до викенд насеља, у коме су се сместили.

Сведок [REDACTED], у свом исказу објашњава да је на терен у Трново кренула само једна чета, извиђачки вод и људи који су били задужени за кухињу. Војници су били смештени у аутобусе, којима су стигли до Јахорине. За Трново крећу два камиона и хладњача.

Сведок [REDACTED] у свом исказу наводи да су на трећи терен Трново кренули крајем јуна месеца 1995. године, у вечерњим часовима. Од Ђелетоваца до Јахорине ишли су споредним путевима, ноћу, из безбедносних разлога. На терен је кренула једна чета, шлепер са оружјем, хладњача са храном, два камиона и цип. У ципу се возио командант, са људима који су иначе ишли са њим, као његово обезбеђење, и то Петрашевић Перо, Медић Александар, [REDACTED]. Камионе су возили [REDACTED] и Медић Бранислав, а хладњачу [REDACTED]. Аутобуси, којима су војници превезени до Јахорине, били су цивилни, из Вуковара. На Јахорини су били смештени у хотел «Шатор», где су провели један дан. За Трново крећу у току ноћи, камионима, јер аутобуси нису могли да иду тим путем.

У свом исказу сведок [REDACTED] наводи да је пут Трнова, из Ђелетоваца кренуло 10-ак камиона, да су велики камиони остали на Јахорини, док су мања возила кренула ка Трнову. У овим камионима налазила се војна опрема, одећа и обућа, а у камиону који је возио сведок била је и резервна нафта, бензин и конзерве са храном. Даље је утврђено да је овај сведок са камионом који је возио остао на Јахорини, док је остатак јединице борао у Трнову.

Сведок [REDACTED], такође возач у јединици, изјавио је да су аутобуси којима су дошли до Пала односно Јахорине, били цивилни, да је он, као возач у јединици, задужио један камион, који је возио све време док су били на терену.

Сведок [REDACTED] такође наводи да је на терен Трнова кренуло 100-120 људи, да су до Јахорине дошли аутобусима, који ту и остају, да они пут Трнова крећу са камионима, где стижу у току ноћи и смештају се у неко викенд насеље. Од превозних средстава ишли су још хладњача са храном и цип.

Сведок [REDACTED] наводи да им је одлуку да крећу на терен у Трново, саопштио командант Слободан Медић. Кренули су са два-три аутобуса, ишао је један шлепер са муницијом и тежим стварима и хладњача са храном. Сведок је објаснио да су најпре стигли на Пале, где су сачекали неку везу, а затим отишли на Јахорину и сместили се у хотел «Шатор». За Трново су кренули ноћу и стигли пред зору, идући неким путем који је претходно пробила инжињерија.

Сведок [REDACTED] изјавио је да му је одлуку о поласку на терен Трнова саопштио командир његове чете, [REDACTED], десетак дана пре поласка, док им се пред сам полазак на терен обратио и командант Слободан Медић, који им је рекао да иду на Јахорину. Са собом су понели лично наоружање, војници су превезени аутобусима, а поред аутобуса ишао је и камион са муницијом и камион са храном. на Јахорину су стигли у јутарњим часовима. За Трново крећу камионима, јер аутобуси остају на Јахорини.

Сведок [REDACTED], изјавио је да је на терен Трнова кренуло око 100 људи. Осим информације да иду на терен у Босну, ни једну другу информацију нису добили, нити су је тражили. Од превозних средстава имали су два аутобуса, такође су ишле две 110-ке, односно 150-ке, а то су војни камиони као и хладњача и цип, којим је ишао Медић Слободан. Аутобуси којима су људи превезени до Јахорине били су цивилни и они остају на Јахорини. У овим војним камионима који су такође кренули из Ђелетоваца била је муниција, опрема, вреће за спавање и слично. Осим 150-ке и 110-ке, у Трново је кренула и хладњача. Командант Слободан Медић кренуо је ципом. Претпоставља да су са Слободаном Медићем у ципу били људи који су увек ишли са њима а то су били Пера Петрашевић, Медић Александар, [REDACTED]. Они су вероватно чинили његово обезбеђење. Даље је утврђено да на Јахорину стижу негде ујутру, проводе тамо читав дан, и у току ноћи крећу за Трново. До Трнова су ишли неким путем који је био свеже направљен, ишли су под такозваним ратним светлима. Дошли су до места Трнова где их је неко сачекао и упутио у оближње викенд насеље.

Сведок [REDACTED] навео је да је на терен у Трново кренуло око 150 људи, смештено у цивилне аутобусе. Најпре су стигли на Пале, потом на Јахорину, где су преспавали у неком хотелу, након чега су кренули за Трново. Поред аутобуса, из Ђелетоваца су кренули камиони и једна хладњача. На челу колоне био је командант у ципу.

Сведок [REDACTED] изјавио је да је одлуку да се крене на терен Трново чуо од [REDACTED]. На пут је кренуло око 100 људи, од превозних средстава ишли су аутобуси, војни камиони, хладњача и цип, којим је кренуо командант Слободан Медић са својим обезбеђењем, и то [REDACTED], Петрашевић Пером, [REDACTED] оданом и Медић Александром. Најпре су стигли

на Јахорину, где бораве једно време, а затим крећу у Трново, где стижу у раним јутарњим часовима.

Сведок [REDACTED] је у свом исказу навео да је на пут кренуло неколико аутобуса, два камиона, хладњача, теренско возило и један цип. Објаснио је да су на овај терен кренули у послеподневним часовима, да су до граничног прелаза Рача стигли у сумрак, да су затим отишли на Јахорину, где су остали једну или две ноћи. Аутобуси, којима су стигли до Јахорине, остају тамо, а они са војним возилима односно камионима крећу до Трнова. На Трново крећу ноћу и стигли су у рану зору.

Из исказа сведока [REDACTED] утврђено је да им је одлуку о кретању на терен Трнова саопштио командант Слободан Медић. На терен крећу са пар аутобуса и камиона, ишли су преко Шида, преко села Вишњићево, па су најпре стигли на Пале, потом на Јахорину, где су провели два дана. У Трново стижу у току ноћи.

Доласком у Републику Српску, на терен Трнова, јединица «Шкорпиони» била је у склопу борбене линије у зони одговорности Сарајевско-Романијског корпуса Војске Републике Српске. На челу Сарајевско-Романијског корпуса тада је био генерал [REDACTED]

Од тренутка доласка на терен у Трнову јединица «Шкорпиони, како суд утврђује из исказа сведока [REDACTED] поступа по наредбама команданта корпуса Војске Републике Српске, у конкретном случају генерала [REDACTED] из чега се може закључити да јединица на том терену нема никакве везе са матичним корпусом и искључиво је под командом или корпуса или бригаде у зони одговорности.

Из исказа сведока [REDACTED] суд је утврдио детаље о трновском ратишту, између осталог да је у географском смислу трновско ратиште био магистрални пут Сарајево-Трново и да је вођена велика битка за њега, јер је намера муслиманских снага била да пресеку ту комуникацију и споје се према Горажду и Глини са својим снагама. На тај начин би дошло до заокружења Сарајева и Пала и то би била кључна битка на том простору. Српске снаге су на том простору стално трпеле губитке и обичне војне снаге нису могле да издрже саме у том делу те су им у помоћ приступале полицијске снаге, све у склопу борбене линије у зони одговорности Сарајевско-Романијског корпуса. Постојала је једна цела полицијска тактичка група која је бранила ту најкритичнију тачку. Дакле, снаге МУП-а које су деловале на овом простору такође су потчињене војним старешинама. На том простору јединице су стално обнављане, односно довођене су нове јединице из других делова Републике Српске касније и јединице испомоћи, као што је била јединица «Шкорпиони». Сведоку [REDACTED] јединица «Шкорпиони» није била позната од раније. За њега је она била део јединице РСК, која је у рангу три ојачане чете стигла на трновско ратиште из Ердута под командом [REDACTED], у то време пуковника, мада га је пре тога упознао као команданта неке добровољачке јединице на простору Братунца. [REDACTED] је, са поменутом јединицом, дошао као човек [REDACTED], дакле припадао је војно-полицијским снагама РСК. Даље, из исказа овог сведока суд је утврдио да сведок са Слободаном Медићем никада није лично контактирао, односно да њему никада није издавао никакве наредбе, већ је наредбе издавао само команданту штаба полицијских снага у Сарајеву [REDACTED] и заменику команданта специјалих полицијских јединица [REDACTED], који су, по његовом сазнању наредбе преносили

██████████, да је био обавештен када је ова јединица стигла у њихов камп на Јахорини и да им је издат налог да ту могу само да преноће и да након тога крену за Трново, где је требало да се јаве команданту тактичке групе ██████████.

Из исказа сведока ██████████ утврђено је, такође, да је читаво трновско ратиште, односно војска која је ратовала на том простору, организована по принципу општинских бригада. Полазећи од такве организације, тактичке наредбе јединици «Шкорпиони» издавао је командант бригаде у тој зони одговорности, а то је био потпуковник ██████████ с тим што је све кретало од команданта корпуса, који је давао наредбе нижим извршиоцима. Даље, из исказа овог сведока је утврђено да је у току самих борбених дејстава, сваки командант чете односно батаљона самостално руководио својом јединицом, јер је тада већ немогуће другачије поступати, а што се тиче наоружања јединице били су наоружани пре свега пешадијским наоружањем, односно дошли су са својим личним пешадијским наоружањем, друго нису добијали. То подразумева аутоматско оружје и полуаутоматске пиштоље. Што се тиче артиљеријске подршке они су у склопу своје тактичке групе имали подршку оклопних средстава МУП-а Републике Српске, односно артиљеријских снага које је имао Сарајевско-Романијски корпус. Та артиљерија је била иза њих 10-ак километара, ту су били «пукови» који су их подржавали у зависности од потребе, дакле ту се подразумевају ракетни бацачи, хаубице, једноставно оно што је у датом тренутку било потребно у зависности од кретања непријатеља, од даљине непријатеља, снаге непријатеља и осталог. Сведок је још једном нагласио да су ██████████ били директно на ратишту, да су имали директне информације о томе шта се дешава на терену, тако да није било потребе да се они информишу о стању на терену. Тактичка група је била јединствена тако да су имали непосредан увид у збивања. Они су били непосредно у команди те тактичке групе и непосредно су са њима били у оперативним активностима, они су пратили све активности на том командном месту и могли су тачно да прате понашање сваког појединца. На питање да ли је у самом Трнову постојала нека команда, сведок је изјавио да је у Трнову била команда њихових посебних јединица. Што се тиче ██████████ сведок је изјавио да он њима није преносио информације са терена, јер је на том терену била команда која је добијала све податке и онда су они по војној линији обавештавали команду бригаде, односно команду корпуса. Њих су обавештавали само у оном делу колико им је било потребно због сарадње са командом корпуса, и то у смислу неке материјално техничке подршке, односно помоћи.

По доласку у Трново, командант Слободан Медић одлучује да јединицу смести у једно викенд насеље, у близини самог места Трново. У викендици, у којој је био смештен командант Слободан Медић, били су смештени и оптужени Петрашевић Пера, оптужени Медић Александар, ██████████. Ова викендица била је уједно и импровизовано командно место «Шкорпиона» на овом терену. Остатак јединице био је смештен по околним кућама. Борбени положај јединице био је удаљен од командног места отприлике 3-5 километара. Везе између команде и линије одвијала се преко моторола, које су, поред команданта, поседовали командири чета и њихови заменици. До линије се једним делом ишло камионом, а потом пешке, због конфигурације терена. Храна и муниција се често достављала коњима, које су позајмљивали од мештана.

Чињенице везане за смештај јединице у Трнову такође су утврђене из исказа оптужених и саслушаних сведока-бивших припадника «Шкорпиона», и то

командир једне од чета, изјавио је да је за време боравка у Трнову углавном био на линији, да су се у почетку смењивали свака два дана, за које време је пар пута сишао до базе, док су последњих петнаест дана непрекидно држали линију и одатле кренули кући. Овај сведок се такође сећа да су по доласку у Трново прво држали положај који су звали «Лисичја глава», а потом заузели ову другу линију, коју су држали до краја. И оптужени Петрашевић помиње у својој одбрани линију коју су заузели по доласку у Трново, која је била удаљена 500м-1км од асфалтног пута и коју је заједно са командантом једном посетио. Што се тиче друге линије, по његовом сазнању, командант никада није отишао до ње. Када је реч о Вуков Александру, он је углавном са извиђачима био на линији, њега је оптужени Петрашевић видео 2-3 пута код викендица, када је требало да му се саопшти нека информација, која није могла бити пренета путем радио везе. И сам Вуков је изјавио да је за 20-ак дана само пар пута сишао до викендица, да командант Слободан Медић ниједанпут није био на линији. Сведок [REDACTED] који је на Трнову био у извиђачком воду, изјавио је да се камионом није ишло кроз до линије већ до неког моста, одакле су ишли пешке. Од тог места до линије пешака се ишло 15-20 минута. Што се тиче функционисања веза, оптужени Вуков Александар објашњава да су везе биле прилично лоше, али да су успевали да све битне информације пренесу у оба правца. Иначе, мотороле су имали он, командант, командири чета и њихови заменици. У комуникацији су коришћене и шифре. По његовим речима, шифра «пакет» подразумевала је следовање, а следовање је значило хлеб, муницију, конзерве, батерије за радио везу, пројектиле за минобацаче и сл. Сведок [REDACTED] изјавио је да се за муницију и храну могао користити израз «пакет».

[REDACTED] донео је камеру у јединицу када су кренули на други терен у село Подзвизд, близу Велике Кладуше и тада креће да снима догађаје у јединици. Ова камера је све време са њим на другом терену. И на трећем терену, у Трнову, носи камеру са собом. Када је након неколико дана враћен са овог терена, камеру преузима [REDACTED], који је снимио и спорни догађај. Када се јединица вратила у Белетовце, [REDACTED] је враћена камера, све са касетом која је била у камери. Након тога, [REDACTED] долази са камером и касетом код [REDACTED] од кога је и добио камеру. Код њега је ову касету умножио у 5-6 примерка и то на тај начин што је са једне ВХС касете преснимавао на другу. Касету, на којој је спорни догађај, [REDACTED] је дао Слободану Медићу, као и Пери Петрашевићу, [REDACTED] и Медић Александру, који су том приликом били са њим.

Из исказа сведока [REDACTED] ана суд је утврдио да је дошао до камере на тај начин што се [REDACTED] разболео а командант је дао њему камеру рекавши му «ево ти камера», и то дан или два пре критичног догађаја. По његовом мишљењу камером је требало да се сними све што су радили у јединици, како би то командант имао за успомену.

Из исказа сведока [REDACTED] утврђено је да је камеру позајмио од свог друга [REDACTED] који је имао фотографску радњу. Такође је у свом исказу

објаснио да му Слободан Медић никада није наредио шта да снима, већ је то радио по својој вољи, с тим што је командант знао да сведок снима догађаје у јединици.

Оригинална касета са егзекуцијом, како је утврђено из исказа [REDACTED] била је код њега у кући, сакривена у сефу. Поред ове касете, имао је још једну, са које је избрисао егзекуцију. Преснимавање са касете на касету обављено је у радњи [REDACTED], односно у његовом стану, у коме се налазила техника потребна за преснимавање. Саслушан у својству сведока, [REDACTED] је изјавио да је [REDACTED] долазио у два наврата код њега како би преснимавао неку касету, с тим што он није питао о каквој се касети ради, нити је сам видео снимак са те касете. Сведок је објаснио да је преснимавање обављано с видеа на видео, јер компјутер тада није поседовао.

8.КАСЕТА

Из исказа сведока [REDACTED] исказа сведока [REDACTED], те сведока [REDACTED] утврђен је даљи пут ове касете, која се на крају нашла у Хашком трибуналу.

Из исказа наведених сведока, које је суд прихватио у овом делу, налазећи да су међусобно сагласни, логични и убедљиви, утврђено је да је сведок [REDACTED] предао оригиналну касету са снимком егзекуције Наташи Кандић, са којом је ступио у контакт преко [REDACTED] а. Из исказа сведока [REDACTED], такође је утврђено да се [REDACTED] ко њему обратио за помоћ, јер је имао неке проблеме са касетом, односно са неким људима који су му узимали касету и носили неком адвокату у Тузлу, због чега се [REDACTED] уплашио да више нема контролу над касетом, да ће се појавити више копија те оригиналне касете и снимак појавити у јавности, због чега би он имао великих проблема. Иначе, сведок [REDACTED] је изричит у својој тврдњи да је у овом случају био само посредник између Наташе Кандић и [REDACTED], а никако иницијатор предаје касете Фонду за хуманитарно право. Том приликом [REDACTED] је, како је даље утврђено из исказа сведока [REDACTED] рекао да је оригинал касету дао [REDACTED] да је погледа, а да му је овај није вратио. Сведок [REDACTED], даље у својим исказима наводе да су у циљу да поврате касету ишли два пута у Тузлу, али да при том нису успели да добију касету, те да је на крају сам [REDACTED] вратио касету [REDACTED], којом приликом је био присутан и [REDACTED], и након чега је [REDACTED] касету предао Наташи Кандић.

Сведок [REDACTED] свом исказу на главном претресу, навео је да га је пре 4 године [REDACTED] питао да ли познаје неког правника у Босни, који би му помогао у вези неких некретнина, а сведок га је повезао са својим пријатељем [REDACTED] који је био председник суда Удруженог рада, а у то време судија Вишег суда тузланског кантона, да би касније прешао у адвокате. Договорили су се да се нађу са [REDACTED] у Бијељини, а пре тога му је [REDACTED] рекао да се у ствари ради о некој касети, за коју може да се узме доста пара. Тада се у причу

укључио и [REDACTED], који је заједно са њим и [REDACTED] отишао на први састанак са [REDACTED] у Бијељину, и управо он од Енвера тражио паре за касету, да би се у касније појавио [REDACTED], и то годину дана после целе ове приче. Други пут су у Бијељину ишли [REDACTED] и сведок. Сведок је изјавио да он тада није присуствовао разговору између [REDACTED] и поменуте тројице, тако да не зна да ли је [REDACTED] рекао коме ће дати касету и да ли ће им за њу дати неке паре. Следећи сусрет са [REDACTED] био је у Тузли, ишла су сва четворица, и том приликом је [REDACTED] тражио од [REDACTED] неки новац, а [REDACTED] му је дао 100 евра или 100 марака, након чега је [REDACTED] извадио касету и предао је [REDACTED]. Сведок се после овог догађаја није састајао са [REDACTED] односно срео је једном приликом Буцу [REDACTED] који му је рекао да није наплатио касету. Сведок је још изјавио да је снимак егзекуције први пут видео на телевизији.

Имајући у виду изјаве сведока [REDACTED] и сведока [REDACTED] које је суд из напред наведених разлога прихватио, суд није поклонио веру исказу сведока [REDACTED], у делу где објашњава да он нема никакве везе са спорном касетом на којој се налази снимак егзекуције, те да његов контакт са адвокатом [REDACTED] из Тузле има везе са оставинским поступком, у коме је његова жена један од наследника, због чега му је требала стручна помоћ поменутог адвоката.

Оваква тврдња сведока [REDACTED] у супротности је и са исказом сведока [REDACTED] да, који такође у свом исказу помиње [REDACTED], као једно од лица која су била заинтересована за спорну касету, и који је заједно са њим, [REDACTED] одлазио најпре у Бијељину, а потом и у Тузлу, како би касету понудио адвокату [REDACTED] односно преко њега покушао да касету понуди заинтересованим лицима, за неку новчану надокнаду. Наиме, како је сведок [REDACTED] пријатељ поменутог [REDACTED], то је за суд прихватљиво и логично да је сваки контакт са овим адвокатом ишао преко њега, да суд није нашао разлог због чега би [REDACTED] помињао [REDACTED] ако исти није имао везе са спорном касетом, а како је овакав исказ сведока [REDACTED] у складу са исказима сведока [REDACTED] и сведока [REDACTED] то је суд прихватио исказ овог сведока, без обзира што је у свом излагању на главном претресу имао извесних одступања у односу на исказ дат пред истражним судијом, када није помињао [REDACTED] и сусрете са њим, прихватајући његово објашњење да му у вези неких чињеница можда нису била постављена прецизна питања, а да је неке ствари прећутао из разлога што је добијао разне претње.

9. ЕГЗЕКУЦИЈА

Чињенице, које се односе на саму егзекуцију, суд је утврдио из одбрана оптужених Петрашевић Пере и Медић Александра, као и из исказа сведока [REDACTED]. Ове одбране, као и исказ поменутог сведока, суд је прихватио,

као логичне и убедљиве, те међусобно сагласне, а исти су потврђени изведеним доказом у форми видео снимка егзекуције, који је настао критичном приликом, када је сведок [REDACTED] камером, коју је у јединицу донео [REDACTED], снимио погубљење шесторице муслимана.

Исказ оптуженог Петрашевића је јасан, недвосмислен и доследан: тога јутра Слободан Медић, лично, рекао му је да иде и да побије заробљенике. Такође, овај оптужени није чуо да је том приликом командант још неком члану обезбеђења издао овакво наређење, али се сећа његових речи: «Сиђи доле, имам задатак за вас», што је њему значило да има задатак за чланове свог обезбеђења, односно за њега, [REDACTED] Александра Медића и [REDACTED]. Из исказа оптуженог Медић Александра утврђено је да је спорног јутра чуо командантов глас и речи: «Нека иде и Жара, идите по Жару, да иде са вама», након чега долази неко од војника и преноси му да је командант наредио да иде на задатак. Када је сишао испред викендице видео је команданта који је седео под неким шљивиком, удаљен 15-20 метара од камиона, а када је ушао у сандук камиона видео је заробљенике који су лежали на поду. Даље, из исказа сведока [REDACTED] утврђено је да га је критичног дана неко пробудио с поруком да га зове командант и да понесе камеру јер треба нешто да сними. Када је дошао пред команду, ту су већ били Медић Александар, Медић Бранислав, Петрашевић Пера, [REDACTED] а ту је био и командант Медић Слободан, који му се обратио речима: «иди то сними», без ближих објашњења.

Након тога, улазе у камион, да би после 2-3 километра вожње дошли до места где су заробљеници изашли из камиона и легли поред пута. Даље, из исказа сведока [REDACTED] утврђено је да је снимио излазак заробљеника из камиона и одлазак до места где су легли потрбушке, један до другог, да је тада приметио да му се празни батерија и рекао Медић Браниславу да оде да донесе батерије, које су остале у камиону у коме је претходне ноћи спавао, да се, док су чекали батерију, појављује Вуков Александар, који прилази Петрашевићу и разговара са њим неких пет минута. И оптужени Медић Александар помиње долазак оптуженог Вукова, који по његовим речима долази из грмља, са линије, са 3 или 4 војника, прилази оптуженом Петрашевићу, са којим кратко разговара, при чему оптужени не чује садржај разговора, а потом се окреће и одлази у непознатом правцу. Оптужени Петрашевић изјављује да је по његовом сећању Вуков наишао док су чекали повратак Медић Бранислава са батеријом, да му је Вуков пришао, да њих двојица неко краће време разговарају, да га је Вуков питао да ли је стигао «пакет» за њих, мислећи на неко следовање у виду оружја или хране, које се возилом достављало за њих са линије, да је погледом питао за заробљенике, и када је чуо да је у питању неки задатак, а да за њега ништа није стигло, окренуо се и отишао назада на положај. Одлазак Вуков Александра видео је и Медић Александар, а сведок [REDACTED] је сигуран да није присутан за време егзекуције.

Даље суд утврђује из одбране окр. Петрашевића и одбране окр. Медић Александра да Петрашевић, након одласка Вуков Александра и доношења батерије за камеру, креће у обилазак терена, а оптужени Петрашевић је објаснио да је најпре проверио да је терен чист и да је безбедно, а потом изабрао најбоље место где ће се извршити та егзекуција. Након тога сви заједно су кренули, тако што су заробљеници ишли у средини колоне, један иза другог, док су их припадници јединице «Шкорпиони» окруживали са свих страна, ишли су тако педесетак метара, и када су стигли до ивице неке ливаде дошло је до распоређивања заробљеника, тако

што су четворица заробљеника издвојена, а двојица легла на земљу, након чега је оптужени Петрашевић издвојио једног од те четворице, рекао му да искорачи и када је он то учинио пуцао је у њега, после чега је осталим заробљеницима наређено да крену још корак или два напред и сви су почели да вичу на њих и да пуцају, и са леве и са десне стране. Из исказа оптуженог Петрашевића утврђено је да су у том тренутку поред њега [REDACTED], Медић Александар, [REDACTED] и Медић Бранислав, Вукови извиђачи и сниматељ тј [REDACTED].

Из исказа оптуженог Медић Александра суд је утврдио да он није чуо да је неко наредио да почне стрељање, да је пуцњава била најпре појединачна, а потом рафална, да је видео лице са надимком [REDACTED] како пуца, а да је на снимку видео да пуцају и Петрашевић Пера и Медић Бранислав, да он, Медић Александар, није пуцао, да је његова пушка била је окренута на горе, у ваздух. Оптужени Петрашевић потврђује речи оптуженог Медић Александра, наводећи да мисли да су сви горе поменути припадници јединице, који су стајали поред њега, држали уперене пушке према заробљеницима, осим Александра Медића, који је држао цев подигнуту према горе, а да Александар Медић није пуцао критичном приликом у заробљенике навео је и сведок [REDACTED] који се сећа да је ову чињеницу сазнао касније из разговора [REDACTED], који су прозивали овог оптуженог, односно сећа се да се [REDACTED] обратио Медић Александру речима «Пичко једна, што ниси пуцао?», а касније је и сам сведок, приликом чишћења оружја, видео да је пушка Медић Александра чиста, односно да из ње није вршено испаливање, те ову чињеницу суд прихвата као утврђену. Даље суд утврђује да је након што су четворица заробљеника убијена, неко наредио осталој двојци да устану, и након што су им одвезали руке, они су пренели тела четворице убијених до викендице, која се налазила 10-ак метара од места где је била пуцњава, па када када су пришли викендици и када су ова двојица заробљеника већ била унутра, опет су се чули пуцњи и када је оптужени Петрашевић ушао у викендицу видео је да су и та двојица мртви. Из исказа сведока [REDACTED] суд је утврдио да су, у тренутку када су двојица заробљеника унели четворицу која су стрељана, сви људи из јединице стајали испред улаза у викендицу, држећи у рукама аутоматске пушке, што се види и на снимку егзекуције, а овај сведок мисли да су том приликом пуцали [REDACTED] и Медић Бранислав, док је сигуран да Медић Александар није пуцао, а чуо је да је Медић Бранислав, након што су сви заробљеници убијени, рекао да су му остала три метка и да не зна шта да ради са њима, али није видео у ком су правцу испалиени. Оптужени Петрашевић је изјавио да на снимку види да оптужени Медић Бранислав каже да му је остало три метка, с тим што мисли да је те метке испалио на удаљености од метар или два од врата викендице, односно да није улазио унутра.

Из одбране оптуженог Петрашевића утврђено је да су се након што су извршили задатак, вратили у команду, где их је дочекао командант, коме је оптужени Петрашевић саопштио да је наређење извршено односно да су заробљеници побијени. Сусрет са командантом, овде оптуженим Слободаном Медићем након извршеног задатка потврђује у својој одбрани и оптужени Медић Александар, који је чуо да се оптужени Петрашевић обратио оптуженом Медић Слободану речима: «Команданте, наређење је извршено, пакети су ликвидирани», док је њега командант дочекао речима: «Жара, јеси ли се прекалио?».

10. ОШТЕЋЕНИ

Из исказа сведока-оштећене [REDACTED] и сведока-оштећене [REDACTED] мајке и сестре [REDACTED], утврђено је да је њихова породица до 1992. године [REDACTED], општина Сребреница. Када је почео рат, да би избегли гранатирање, прешли су у село [REDACTED] а након тога, негде у марту 1993. године, кренули су за Сребреницу, где су једно време живели у дому културе, а након тога прешли у камп кућице, у месту Зелени јадар, где су живели све до 1995. године, док поново нису кренуле да падају гранате. Због гранатирања су кренули пут Сребренице, пребацивали се цео дан, стигли током ноћи и сместили се у једну кућу изнад општине. Сутрадан је опет кренула пуцњава. [REDACTED] и његов отац су кренули у шуму, са групом мушкараца, да се пробију до места Казани, који су у то време били муслиманска територија, док су [REDACTED] кренули према Поточарима. Након тога их више никада нису видели, нити чуле за њих, све док их у септембру месецу 2003. године нису позвали да идентификују [REDACTED] кога су им рекли да је страдао у месту Годињске बारे. Пошто [REDACTED] је била у стању да присуствује том чину, идентификацију су обавили [REDACTED] и њен муж. Даље, суд утврђује из исказа ових оштећених да је тога дана, када је пошао са оцем у шуму, [REDACTED] имао на себи плаву адидас тренерку, сиве панталоне и преко њих беле фармерке, а на ногама сиве патике, те да са собом није носио никаква лична документа. Такође је утврђено да [REDACTED] и његов отац никада нису били припадници неке војске. [REDACTED] препознала је [REDACTED] на снимку егзекуције, који се једном приликом емитовао на телевизији, видела га је како излази из камиона, а цео снимак егзекуције није никада видела. [REDACTED] гледала је више пута снимак на телевизији и на њему је препознала свога брата, као и на фотографијама, које су јој показане приликом сведочења у Хашком трибуналу. Када су оштећеној [REDACTED] предочене фотографије жртава из фотодокументације, препознала је свога сина [REDACTED] на фотографији под бројем 0471-6073, а [REDACTED] на фотографијама под бројем 0471-6073 и 0471-6074. [REDACTED] године и у време спорног догађаја имао је непуних 17 година.

Из исказа сведока-оштећене [REDACTED], мајке [REDACTED] утврђено је да је у јулу 1995. године са својим сином [REDACTED] живела у Сребреници. Када је дошло до «пада» Сребренице, најпре је са сином потражила заштиту у згради КФОР, јер су гранате падале са свих страна, а затим је одлучила да крене према Поточарима, где је кренула и већина становништава, док је [REDACTED] предложила да крене кроз шуму и да покуша на тај начин да се спаси, јер је чула да у Поточарима одузимају и децу од 7 година. После тога га више није видела, док снимак са егзекуцијом није приказан на телевизији, када га је и препознала међу шесторицом заробљеника, који су стрељани на Трнову. Тога дана, када је кренуо у шуму, на себи је имао патике, беле чарапе, фармерке, мајицу и јакну. Са собом је понео и торбу, у коју му је спаковала комад хлеба, шаку соли и мало проје. Када су јој приказане фотографије жртава из фотодокументације, препознала је свог сина на фотографији под бројем 0471-6081 и на фотографији под бројем 0471-6087, као петог са леве стране. [REDACTED], у време спорног догађаја је имао 16 година.

Из исказа сведока оштећеног [REDACTED], саслушаног на главном претресу дана 25.01.2006. године и 12.03.2007. године, утврђено је да је [REDACTED] брат његове супруге и да је сведок био са [REDACTED] у колони мушкараца, која је кренула 11.07.1995. године кренула из Сребренице у правцу Буљима, према месту Шушњари, где је требало да се формира колона и крене према Тузли. Сведок је објаснио да су 11.07.1995. године од куће кренули око 3 : 15 и када су стигли у место Шушњари, тамо је било од 12000-15000 људи, формирале су се колоне, од којих је једна кренула са првим мраком, док је сведок са [REDACTED] био у колони која је кренула чим је свануло. Око 6 сати ујутру кренуло је гранатирање колоне, настала је паника међу људима, и у том метежу сведок је изгубио [REDACTED], да би касније од неког човека чуо да је [REDACTED] спео да прође прву заседу, због чега је мислио да ће се касније срести са њим, што се није десило. Када је позван на разговор од стране Хашког трибунала показали су му најпре [REDACTED] фотографије, а затим и видео снимак егзекуције, где је такође препознао [REDACTED]. Сведок је присуствовао и есхумацији посмртних остатака, јер његова жена, [REDACTED] и [REDACTED] нису биле способне да присуствују том чину. Касније је и ДНК анализа потврдила да је једна од жртава егзекуције на Трнову [REDACTED]. Када су му приказане фотографије жртава, препознао је [REDACTED] на фотографији број 0471-6081, затим на фотографији број 0471-6080, те на фотографији број 0471-6087, као пето лице са леве стране, у зеленој кошуљи, док је на истој фотографији препознао и [REDACTED], као четвртог са леве стране, у плавој кошуљи.

Из исказа сведока-оштећеног [REDACTED], који је саслушан на главном претресу дана 26.01.2006. године, утврђено је да му је [REDACTED] отац, да је пре ратних дејстава живео са мајком, оцем и три сестре у Коњевић Пољу, општина Братунац, све до 1993. године, када је српска војска ушла у Коњевић Поље, након чега су отишли у Сребреницу, где су остали све до 11.07.1995. године, када је почело гранатирање Сребренице. Тога дана, његов отац [REDACTED] узео је нешто хране и изјавио да иде са осталим мушкарцима у шуму и више га нису видели. На себи је тада имао црну кожну јакну, плаву кошуљу кратких рукава са палетама и панталоне. Сведок је са мајком и сестрама отишао у Поточаре. Снимак са егзекуцијом гледао је на телевизији и на њему је препознао свог оца. Када су сведоку приказане фотографије жртава из фотодокументације, препознао је свог оца на фотографији број 0471-6088, као првог са десне стране, као и на фотографији број 0471-6082. [REDACTED] је у време критичног догађаја имао 35 година, рођен је 1960. године.

Из исказа сведока [REDACTED] утврђено је да је он брат [REDACTED] да су живели заједно све до «пада» Сребренице, да је брата последњи пут видео 11.07.1995. године, након напуштања Сребренице, на брду Буњиму, да је касније чуо да га је неко видео најпре изнад Кравица, у лошем стању, а након тога заробљеног са групом Муслимана на локацији Милићи-Власеница или Касаба-Милићи, два три дана после напуштања Сребренице. Када је на телевизији први пут видео снимак егзекуције најпре је мислио да је препознао свог брата, да би приликом другог гледања дошао у дилему да ли се ради о њему, с обзиром да му је лице било изубијано, а дана 01.02.2007. године добио је информацију да је ДНК анализом утврђено да се заиста ради о његовом брату. У просторијама канцеларије за проналажење несталих лица, у Тузли, приказан му је снимак егзекуције и једна фотографија, и након што је то погледао, био је сигуран да је једна од жртава његов

брат, између осталог и због кошуље коју је имао на себи, да би затим пажљивим посматрањем препознао и братовљеву јакну, јер се ради о јакни коју је брат имао пре него што се и оженио, и која се види на једној слици из тог периода, коју је сведок пронашао. Када су му приказане фотографије жртава из фотодокументације, препознао је свог брата, [REDACTED] на фотографији број 0363-9711, као трећу особу са леве и са десне стране, потом на фотографији 0471-6088, као треће лице са леве стране и на фотографијама број 0363-9695, 0363-9693 и 0363-9691.

Из исказа сведока-оштећеног [REDACTED] сина оштећеног [REDACTED] утврђено је да је дана 11.07.1995. године са својом породицом живео у Сребреници, када је сазнао да су Срби окупирали град и да морају да беже. Отац се поздравио са њима и отишао са својим братом и осталим мештанима-мушкарцима према Јаглићима, док су жене, деца и старци отишли према Поточарима. У Поточарима су остали два дана, и након тога аутобусом су пребачени у Кладањ, потом у Бановиће, затим у Тузлу, и на крају у Вогошћу, близу Сарајева, где су остали 5 година, а 2001. године отишли у Аустралију, где и данас живе. У јуну месецу 2005. године видео је део снимка егзекуције на телевизији и на њему препознао свога оца, [REDACTED]. Када су истражитељи Хашког трибунала показали сведоку фотографије настале на основу видео снимка, сведок је на фотографијама које су у спису означене бројем 03639721 и бројем 03639711, препознао свог оца, као лице у плавој кошуљи. [REDACTED] рођен је 1959. године, у време критичног догађаја имао је 36 година.

Суд је поклонио веру исказима сведока-оштећених, јер се ради о најближим рођацима оштећених, који су препознавањем преко фотографија потврдили идентитет оштећених и упознали суд са кретањем оштећених у данима непосредно пред егзекуцију.

Упоређивањем исказа [REDACTED], мајке и зета убијеног [REDACTED], који су саслушани на главном претесу дана 25.01.2006.године, са исказом [REDACTED], саслушане на гл. претресу дана 26.01.2006.године, утврђено је да су приликом препознавања показали на исту особу (на фотографији 0471-6087 пето лице с леве стране и на фотографији 0471-6088 друга особа с десне стране), с тим што су [REDACTED] изјавили да се ради о [REDACTED] о њеном сину [REDACTED], који је првобитно био означен као једна од жртава које су стрељане на Годињским барама, управо због њеног сведочења. Суд је из наведених разлога, а имајући у виду и допис [REDACTED], члана Колегија директора Института за нестале особе БИХ од 02.02.2007. године, поново саслушао сведока [REDACTED] потом сестру [REDACTED], и на основу њихових исказа утврдио да критичном приликом на Годињским барама није стрељан [REDACTED]. Његова мајка [REDACTED] приликом сведочења, грешком је за [REDACTED] помислила да је њен син, јер је приликом препознавања само летимично погледала фотографије које јој је суд предочио, при чему је по оцени суда до забуне дошло очигледно услед велике узбуђености и потресености сведокиње, која је током давања исказа све време плакала, кукала и изгледала веома узбуђено и одсутно.

Саслушан на главном претресу сведок [REDACTED], члан Експертског тима за есхумације и идентификације жртава, објаснио је да је велики број несталих лица у току рата у Босни и Херцеговини иницирао формирање једне Комисија која је имала задатак да трага за несталим лицима, да је у почетку носила назив Државна

комисија за тражење несталих особа, а да је касније формирана на нивоу два ентитета, као Босанско херцеговачка односно Комисија Федерације и Комисија Републике Српске из Бања Луке. Сведок је даље објаснио да је Комисија Федерације, на чијем челу је он био, трагајући за жртвама на подручју општине Трново, дошла до сазнања о постојању скелетних остатака у једној порушеној викендици. Комисија је изашла на терен, констатовала да се ради о скелетним остацима људског порекла, а даља процедура је налагала да се о томе обавести надлежни тужилац, и то оног ентитета, за који се претпоставља да припадају жртве, у овом конкретном случају обавештен је тужилац Федерације, односно заменик Кантоналног тужиоца у Сарајеву. Даљи поступак подразумева да тужилац обавештава надлежног истражног судију, који је у конкретном случају решењем од 25.03.1999. године одредио излазак на лицу места односно есхумацију. Након есхумације, одређује се аутопсија односно утврђивање узрока смрти и на крају идентификација жртава. Есхумација на Годињским барама извршена је 28. априла 1999. године, били су присутни, осим истражног судије и заменика тужиоца, и припадници крим. технике, сведок, као и његов колега из Комисије из Бања Луке, а форензичар је био др. [REDACTED]. Након прегледа објекта-викендице [REDACTED], као и претраживањем терена испред објекта, пронађени су скелетни остаци, од којих је доктор [REDACTED] успео да издвоји пет засебних врећа за посмртне остатке. Након тога, вршена је реасоцијација у просектури у близини Сарајева, у мртвачници Градског гробља, где је међународни форензичар, др. [REDACTED] утврдила је да се не ради о пет различитих, него о најмање шест жртава. Реасоцијација је комплетирање скелетних остатака, у случају постојања секундарних масовних гробница, када су скелетни остаци једне жртве расути на неколико локација. Сведок је објаснио да када се ради о спилетизираним остацима или о остацима који долазе из такозваних секундарних масовних гробница где поједини остаци долазе из једне гробнице, а остаци те исте жртве долазе из друге, жртва се сматра идентификованом у оном часу када чланови породице потпишу записник о идентификацији, при чему је тај записник формалност, јер се у ствари нема шта препознати. Пошто се на основу оскудног скелетног материјала и потпуног изостанка одеће и обуће, не зна уопште ко су могле бити жртве у викендашком насељу Трново, оне су сахрањене као НН особе, а претходно, то је уобичајена процедура, се узимају одређени делови скелета, најчешће су то зуби као најбољи материјал за ДНК или делови крупних костију, значи хумеруса, надлактичне кости или фемура, бутне кости и шаљу у лабораторију. Први ДНК извештај добијен је тек након четири године, за [REDACTED] а након њега стигао је извештај за [REDACTED]. Њихове породице су упознате са ДНК резултатима, приступили су у мртвачницу, потписали су записник о идентификацији, тела су предата породицама и обојица су сахрањена у Меморијалном комплексу Поточари. Након тога стигли су извештаји и за остале оштећене. Дакле, на основу ДНК извештаја, утврђен је идентитет свих шест жртава егзекуције на Годињским барама, на основу скелетних остатака пронађених у и око викендице [REDACTED]. Међутим, само се извештаји за прву двојицу воде како коначни, јер су их породице потписале, а остали су прелиминарни, који термин се користи док се не потпишу записници о идентификацији. Сведок је још објаснио да су остаци неких жртава пронађени на различитим местима, да остаци неких од њих још пристижу, с обзиром да су делови њихових скелетних остатака разношени, пре свега деловањем животиња на том локалитету, што је условила постојање више ДНК извештаја, али је нагласио да је ДНК анализом групе костију пронађених у викендици, испред викендице па чак и 100 метара даље дефинитивно утврђен идентитет свих жртава, чији су остаци ту пронађени, јер је за ДНК анализу довољна и једна кост. Сведок је објаснио да је задатак Комисије, на чијем је он челу, био да

контактирају породицу, након што пристигну ДНК резултати, да породицама практично саопште ту чињеницу, да их припреме за одлазак у просектуру, где потписују записник о идентификацији, након што им је предочен налаз. Сведок је затим објаснио да су тела, када су пронађена, била у стању нагорености, што указује на чињеницу да су тела била запаљена, али да није било могуће утврдити када се то десило, да ли непосредно након егзекуције, месецима или годинама након тога. Нестанак свих шест жртава пријављен је негде у близини места Кравица, општина Братунац, сви су на том простору задњи пут виђени живи. Нико од њих није знао да су доведени у Сарајево, тако да је за Комисију било изненађење када је утврђена идентификација прве жртве, да би касније, након пристизања осталих ДНК извештаја, утврђено да се не ради о случајности. Вештак је још једном објаснио да Комисија чији је он члан сакупља само генералне податке о жртвама, Међународни комитет Црвеног крижа скупља антемортем-посмртне, антрополошке карактеристике несталих особа које узима од преживелих чланова породице, а АСМР или Међународна комисија која управља лабораторијама, које издају ДНК извештаје или протоколе, скупља крв од породица жртава. ДНК анализа крви и скелетних остатака вршила се у лабораторијама у Тузли и Сарајеву, тако да су ДНК извештаји за свих шест жртава управо њихови. Узорке за ДНК анализу узима вештак судске медицине, по налогу тужиоца. Када се врше ДНК анализе, особље АМСР нема податак о даваоцу и о скелетном остатку, они не знају са које локације долазе скелетни остаци, нити ко је давалац крви, јер ти узорци долазе шифрирани у лабораторију и тек када дође до мечирања-поклапања крви одређеног даваоца и ДНК скелетног остатка, тада се тек уписује име и презиме жртве. Једанпут месечно збирне копије ДНК извештаја се шаљу Комисији за нестала лица, а оригиналне извештаје добијају форензичари, вештаци судске медицине, који су вршили есхумацију. Тај оригинални документ се предаје тужиоцу и остаје у његовом спису до евентуалног процесуирања. Иначе, генералије несталих особа чувају се у компјутеру Државне комисије за нестале особе, а приликом пријаве несталог лица чланови породице питају се за околности под којима је лице нестало и пита се да ли је нестало лице цивил или војник, да би се утврдило колико је несталих војника. Што се тиче [REDACTED] који се једно време појављивао као оштећени у овом кривичном поступку, вештак је објаснио да је [REDACTED] такође момак који је нестало током пада заштићене енклаве Сребренице, он је само визуелно препознат од неког од чланова породице, без икаквог ДНК извештаја, и тако је дошло до забуне, односно то је разлог што се појавио у првобитној оптужници.

Критичном приликом, лишено је живота шест лица муслиманске националности и то [REDACTED]

[REDACTED] Ради утврђивања ове чињенице, суд је, поред саслушања оштећених и сведока извео и писмене доказе, и то решење Кантоналног суда у Сарајеву број Кри. 83/98 од 25.03.1999.године, записник о есхумацији и обдукцији Кантоналног суда у Сарајеву Кри.бр. 83/98 од 28.04.1999.године, извештај о криминалистичко-техничкој претрази лица места број 1037/99 од 18.05.1999.године, записник о саслушању сведока-вештака пред Кантоналним судом у Сарајеву од 28.09.1999.године, вештачење трагова ватреног оружја Сектора криминалистичке полиције- одељења криминалистичке технике од 09.08.1999.године-Министарства унутрашњих послова Сарајева, са мишљењем, фотодокументацију која се односи на есхумацију лешева од 18.05.1999.године, те ДНК извештаје за сваког оштећеног, који су достављени суду.

На основу сведочења [REDACTED], члана Експертског тима за есхумацију и идентификацију жртава, који је детаљно објаснио поступак идентификације жртава, а чији је исказ суд у целости прихватио, као јасан и логичан, те приложених ДНК извештаја, као и препознавањем жртава од стране чланова породице и родбине на самом главном претресу, преко фотографија које су настале на основу видео записа саме егзекуције, суд је несумњиво утврдио идентитет свих шест жртава егзекуције на Годинским барама.

Суд је имао у виду објашњење које је приликом саслушања изнео сведок [REDACTED] о томе да се идентификација путем ДНК извештаја сматра прелиминарном, док је коначна идентификација жртава обављена тек када породица жртве потпише записник о идентификацији, али је при том имао у виду даље образложење овог сведока, који је објаснио да се овај потпис сматра формалношћу, која понекад зависи и од тога да ли је породица жртве спремна да прихвати чињеницу да тог лица више нема. Са изнетих разлога суд је као доказ идентификације за оштећеног [REDACTED] прихватио прелиминарне ДНК извештаје за ова лица. Суд није, при томе, улазио у поступак ДНК анализе, на чему су инсистирали браниоци оптужених, налазећи да се иста обавља од стране надлежне институције, према правилима струке, у шта суд није имао разлога да сумња, имајући у виду исказ поменутог сведока, члана Комисије за нестала лица Федерације БиХ, који је детаљно објаснио како изгледа поступак идентификације жртава, од проналаска остатака жртве па до ДНК анализе.

Имајући у виду напред наведено, неосновани су наводи браниоца оптуженог Медић Бранислава адв. Јеврић Зорана које је изнео у завршној речи, да се листа страдалих у току поступка више пута мењала, а без основа је и његова сумња да су лица која су наведена у оптужници уопште страдала на месту и у време, како се то наводи у оптужници, јер њихов идентитет ниједним изведеним доказом није доведен у сумњу.

Дакле, идентитет оштећених суд је несумњиво утврдио на основу ДНК анализе и других напред наведених доказа, а ДНК анализа у данашњим условима представља најстручнији и најпрецизнији научни начин утврђивања идентитета лица.

Суд је одбио предлог за саслушањем оштећених [REDACTED] мајке и сестре оштећеног [REDACTED], које нису биле у могућности да приступе у суд и дају своје изјаве, нити је постојала могућност да би оне могле приступити у суд у скоријем периоду, с обзиром да је мајка [REDACTED] болесна, а сестра [REDACTED] живи у иностранству и нема регулисана легална документа, те из тог разлога не сме да напусти земљу. Суд налази да саслушање ових сведока-оштећених није неопходно, јер је идентитет [REDACTED] као једне од жртава на Годинским барама, утврђен на несумњив начин на основу ДНК извештаја, који је достављен суду.

11.ЧИЊЕНИЧНИ ЗАКЉУЧАК

На основу свега наведеног суд је несумњиво утврдио да је неутврђеног дана током јула месеца 1995.године Медић Слободан, командант јединице «Шкорпиони», наредио опт. Пери Петрашевићу, опт. Медић Александру, опт. Медић Браниславу, те [REDACTED], да у близини Трнова, на месту званом Годишке баре, у близини борбених положаја, на месту где је било борбених дејстава, стрељају заробљена лица, и то [REDACTED], представљајући да су у тим дејствима погинули, на тај начин што су заробљена лица превезена камионом из Трнова у правцу положаја јединице и на договореном месту искрцана из возила, лежећи лицем окренути земљи, окружени оптуженима Петрашевић Пером, Медић Александром и Медић Браниславом, те [REDACTED], који су у рукама имали аутоматске пушке, након чега су сви спровели заробљена лица која су ишла путем према положају, опкољена наоружаним припадницима јединице, са ког пута су скренули према спаљеним викендицама, и код објекта [REDACTED], док су оптужени Медић Александар и остали неидентификовани припадници јединице помагали осталим оптуженима да изврше стрељање, чувајући стражу да заробљеници не побегну, опт. Петрашевић Пера, Медић Бранислав, [REDACTED] стрељали четири заробљена лица пуцајући им у леђа, те након што су преостала два заробљена лица пренели лешеве стрељаних до куће и њих стрељали, док су лежали лицем према земљи у унутрашњости спаљене викендице, пуцајући им у леђа и главу, након чега су лешеве побијених, од стране НН лица, касније, поливени бензином и спаљени.

12.ОЦЕНА ОДБРАНЕ ОПТУЖЕНИХ И ИЗВЕДЕНИХ ДОКАЗА У ВЕЗИ СА ЕГЗЕКУЦИЈОМ

Оптуженом Медић Слободану, оптужницом је стављено на терет да је оптуженом Петрашевић Пери, оптуженом Медић Александру, оптуженом Медић Браниславу, те [REDACTED], наредио да стрељају шест заробљених лица, муслиманске националности.

У својој одбрани, оптужени Медић Слободан је изјавио да је егzekуција извршена без његовог знања и да он ниједном припаднику своје јединице није издао наређење за стрељање заробљеника.

Оваква одбрана оптуженог Медић Слободана, по мишљењу суда, срачуната је на избегавање кривичне одговорности и у супротности је са одбранама оптужених

Петрашевић Пере и Медић Александра, те исказом сведока [REDACTED], које је суд у потпуности прихватио.

За суд је неприхватљива, нелогична и неубедљива одбрана оптуженог Медић Слободана да је егзекуције могла да се обави и без његовог знања, односно да је неко други из јединице могао да прими овакву наредбу од неког претпостављеног из Војске Републике Српске и да је евентуално спроведе, без обавезе да њега обавести.

Овај део одбране оптуженог Медић Слободана у супротности је и са исказима оптужених и саслушаних сведока-бивших припадника јединице «Шкорпиони», из којих се може извући закључак, који је можда најбоље формулисао сведок [REDACTED] који каже: «Слободан Медић доносио је све одлуке и наредбе у јединици, он је био алфа и омега у јединици». Сведок [REDACTED], који је у јединици од формирања обезбеђења НИК изјавио је да је одлуке у јединици доносио, односно наређења издавао командант Слободан Медић, и то како у Ђелетовцима, тако и на терену. [REDACTED] је изјавио да је о свим крупнијим стварима одлучивао командант, да је наредбе издавао сам или преко другог официра, али да нико осим њега није могао да донесе неку озбиљнију одлуку односно изда такво наређење. Сведок [REDACTED] потврђује да осим команданта нико није могао донети неку важну одлуку, да му није познато да је икада донета некаква заједничка одлука од стране команде. Што се тиче саме егзекуције, сведок [REDACTED] сматра да не постоји могућност да Слободан Медић није знао за њу, јер се иста није ни могла одиграти без његовог знања. Сведок [REDACTED], командант једне од чета у јединици, у свом исказу је навео да се командант никада није консултовао са њим и осталим командирима када би издавао наредбе, само им је исте саопштавао. Сведок [REDACTED], заменик командира чете не сећа се да је икада неко донео неку озбиљну одлуку осим команданта, односно не зна да је одлука евентуално донета па му касније није саопштена. Сведок [REDACTED], припадник извиђачког вода, сећа се да је у јединици одлуке доносио Слободан Медић односно да је он био главни. Сведок [REDACTED] изјавио је да је скоро било немогуће да неко нешто уради на своју руку, иначе би био кажњен. Сведоку [REDACTED], једном од најближих сарадника Слободана Медића у јединици, није познато да је ико икада донео неку важну одлуку, а да није обавестио команданта или пак да је одлука донета без знања команданта, а да овај касније није обавештен о томе. Када није постојала могућност да се командант обавести у тренутку када се одлука морала донети, а радило се о одлукама које су морале бити донете у кратком временском року, постојала је обавеза да се он касније обавести о томе. На конкретно питање да ли је неко од официра Републике Српске који је имао неки виши чин, могао директно да издаје наредбе припадницима «Шкорпиона», сведок [REDACTED] је изјавио да се не сећа да се то икада десило.

Ни оптужени Петрашевић Пера, Медић Александар и Вуков Александар не знају да је икада донета нека одлука, а да командант о таквој одлуци није обавештен. Оптужени Петрашевић је изјавио да није постојала могућност да неко у јединици нешто уради а да не добије наређење од Слободана Медића, односно да му није познато да је икада ико донео неку важну одлуку уместо њега. Петрашевић је даље објаснио да је можда и постојала могућност да неко нешто одлучи, али би у најкраћем могућем року обавестио команданта о томе, тако да би та одлука ипак била донета уз његову сагласност. То је, по његовим речима, важило и за командире чета и за Вуков Александра, као командира извиђача, који нису могли донети неке важније одлуке на терену, а да командант не буде обавештен о томе. Вуков

Александар то потврђује, изјављујући да никада није имао могућност да донесе било какву одлуку на нивоу целе јединице, нити је икада дошао у ситуацију да донесе неку значајну одлуку без наредбе команданта. Оптужени Медић Александар је такође сигуран да се није могла донети одлука, а да командант то не зна. На конкретно питање да ли је Вуков Александар, као заменик, могао донети неку одлуку, одговорио је: «он би морао извести команданта».

Имајући у виду изјаве напред наведених сведока и оптужених који су јасни и недвосмислени у својој тврдњи да је командант Слободан Медић био једини човек у јединици «Шкорпиони», који је доносио одлуке и издавао наређења, те да није постојала могућност да неко од припадника јединице дође у ситуацију да нешто од важности за јединицу одлучи без његовог знања или сагласности, као и навод оптуженог Петрашевића да је оптужени Медић Слободан њему лично издао наредбу за стрељање заробљеника, то је суд утврдио да је оптужени Слободан Медић једини који је могао да изда наређење припадницима своје јединице да се изврши стрељање заробљеника, што је и учинио.

У том смислу суд није прихватио исказ сведока [REDACTED], у делу у коме је је изјавио да су критичног дана он и командант отишли до Трнова, те да с тога Слободан Медић није био присутан када су заробљеници одвезени на стрељање. Оваква тврдња сведока за суд није прихватљива, пре свега из разлога што су оптужени Петрашевић Пера, Медић Александар и сведок [REDACTED] изричито у својој тврдњи да је Слободан Медић критичног јутра био поред камиона са заробљеницима и испратио њихов одлазак, а околност да ли је оптужени Медић Слободан критичног дана био у Трнову, са ким и када тачно, по налажењу суда није од утицаја на чињеницу да је он издао наредбу за стрељање, јер је оптужени Слободан Медић могао отићи до Трнова и пре и после издавања наредбе, што суд у конкретном случају није посебно утврђивао, јер није од значаја за одлуку у овој кривичноправној ствари, при утврђеној чињеници да је оптужени Медић Слободан оптуженом Петрашевићу лично издао наређење да стреља заробљена лица.

Суд је, даље, утврдио да је стрељање заробљеника било поверено Петрашевић Пери, Медић Александру, [REDACTED], који су чинили лично обезбеђење оптуженог Медић Слободана, као и Медић Браниславу, возачу у јединици, од стране команданта јединице «Шкорпиони». Ово суд пре свега утврђује из навода одбране оптуженог Петрашевића, који објашњава да је речи оптуженог Слободана Медића: «Имам задатак за вас», схватио да је овај задатак поверен члановима обезбеђења, као људима у које има највише поверења. Иначе, о постојању личног обезбеђења оптуженог Медић Слободана, тада команданта јединице «Шкорпиони» говоре и оптужени и саслушани сведоци-бивши припадници јединице, и то је суд утврдио и детаљно образложио у делу пресуде који се односи на утврђивања чињеничног стања везаног за јединицу «Шкорпиони» (7.5.3. Организација јединице).

Дакле, критичног дана, лично обезбеђење Слободана Медића, тада команданта јединице «Шкорпиони», заједно са возачем Медић Браниславом, учествовало је у егzekуцији шест заробљеника, која је извршена на месту Годињске बारे.

Међутим, оптужени Слободан Медић тврди да он није био упознат са тим, да није приметио одсуство својих најближих људи, људи који су се бринули о његовом животу и чији је једини задатак у јединици био да га штите и чувају.

Овакву, крајње нелогичну одбрану оптуженог Слободана Медића, суд није прихватио. За суд је једино прихватљиво и логично објашњење, а које произилази из напред наведених изјава оптужених и сведока, а бивших припадника «Шкорпиона», да је обезбеђење Слободана Медића поступало искључиво по његовим наређењима, јер је директно њему и било подређено. Сходно томе, њихове активности критичног дана нису могле бити ништа друго до поступање по наређењу њиховог претпостављеног, па се њихово одвајање од команданта тога дана једино тако може и разумети.

Суд је нашао да је оптужени Медић Слободан извршио кривично дело као у изреци ове пресуде и то на тај начин што је наредио да се изврши убиство шест заробљених цивилних лица, јер је по свом војном положају у јединици «Шкорпиони», као командант, а што је и неспорно утврђено, био овлашћен и у могућности да изда такву наредбу, коју су непосредно извршили оптужени ближе наведени у изреци ове пресуде.

Суд је прихватио део одбране оптуженог Петрашевића где наводи да је управо оптужени Медић Слободан био тај који је критичног дана њему издао наређење да иде и са осталим члановима обезбеђења изврши стрељање, налазећи да оптужени Петрашевић није имао разлога да неосновано терети оптуженог Медић Слободана, са којим није у завади, а имајући у виду и напред утврђено да је једино оптужени Медић Слободан могао издати такво наређење, како члановима свог обезбеђења, тако и осталим припадницима јединице, односно оптуженом Медић Браниславу, возачу у јединици. На ову околност суд је извршио суочење између оптуженог Медић Слободана и оптуженог Петрашевић Пере, којом приликом је оптужени Петрашевић Пера остао доследан, јасан и категоричан у својој тврдњи да му је критичном приликом оптужени Медић Слободан издао наредбу за стрељање заробљеника, док је исказ оптуженог Медић Слободан приликом суочења, по оцени суда, био неубедљив и нелогичан.

Суд такође прихвата одбрану оптуженог Петрашевић Пере, у делу у коме признаје извршење кривичног дела, које му је оптужницом стављено на терет и детаљно описује како своје учешће у извршењу дела, тако и поступање осталих оптужених критичног дана. Признање оптуженог Петрашевића да је критичном приликом учествовао у егзекуцији шест заробљеника потврђено је и одбраном Медић Александра, те исказом сведока [REDACTED], које је суд прихватио као јасне, логичне и међусобно сагласне, те потврђене изведеним доказом-снимком егзекуције.

Суд је ценио наводе из одбране оптуженог Пере Петрашевића, да је он поступао по наређењу свог команданта, да је он као обичан војник морао да поступа на такав начин, јер како каже у својој одбрани: «Па, ја нисам научен да реагујем и уопште да доводим у питање извршење наређења»²², али налази да је овакво објашњење оптуженог без утицаја на постојање кривичног дела, за које је оглашен кривим, с обзиром да се овим кривичним делом санкционише како онај ко нареди, тако и онај ко изврши неку од радњи наведеног кривичног дела.

²² транскрипт аудио записа са главног претреса од 21.02.2006. године, стр. 42/67

Оптужени Медић Александар у својој одбрани датој на главном претресу признаје све битне чињенице од којих зависи утврђивање постојања кривичног дела које му је оптужницом стављено на терет, а суд прихвата његову одбрану, налазећи да је иста у складу са осталим изведеним доказима, најпре одбраном оптуженог Петрашевић Пере, а затим и исказом сведока [REDACTED], које је суд прихватио из напред наведених разлога, као и изведеним доказом-снимком егзекуције, на основу којих је и утврђено чињенично стање, битно за одлуку у овом кривичном поступку.

Међутим, свој одлазак из базе и присуство на лицу места, оптужени Медић Александар образлаже као поступање по наредби првоптуженог Медић Слободана, чије је речи чуо критичног јутра: «...нека иде и Жара, идите по Жару да иде са вама»²³, након чега долази војник који га обавештава да је командант наредио да иде на задатак, наводећи да он није знао ни где иде, ни зашто иде: «...па ја сам обичан војник, ја не постављам питање на командантово наређење».²⁴

Међутим, суд налази да његов одлазак на задатак са пушком у руци заједно са осталим наоружаним припадницима јединице, уз чињеницу да претходно види да заробљена лица леже везана у камиону, ни на који начин не доводи у питање његову свест и вољу у смислу хтења да уради баш оно што је у конкретном случају урадио, а на који начин је помогао осталим оптуженима у извршењу овог кривичног дела.

Чињеница да је оптужени добио наредбу да иде на задатак не оправдава његово поступање, нити доводи у питање постојање кривичног дела, с обзиром да кривично дело, за које је оглашен кривим врши како онај ко издаје наредбу тако и онај ко је извршава, а што је оптужени учинио у помагању.

Свој став у односу на кривично дело изражава тиме што каже да критичном приликом није пуцао, ни на ливади, ни испред викендице, чиме негира своју кривичну одговорност.

Ипак, по мишљењу суда, управо такво понашање овог оптуженог на лицу места, како је то утврђено током овог поступка, чини сва битна обележја кривичног дела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142 КЗ СРЈ, у помагању, за шта је оптужени оглашен кривим. Суд налази да урачунљивост оптуженог у моменту извршења кривичног дела, као и његова кривица том приликом нису доведени у питање, а што ће суд у даљем тексту пресуде детаљно објаснити у делу који се односи на кривицу оптужених.

Околност да није пуцао, што одбрана истиче а суд прихвата да је утврђено, нема ни елементе добровољног одустанка, јер се њему и не ставља на терет да је са умишљајем хтео да изврши радњу извршења - убијање заробљених лица, већ да је својим присуством са оружјем у руци упереним према заробљеним лицима чувао стражу, и тако помогао осталим оптуженима, које је суд огласио кривим, да изврше наведено кривично дело.

Оптужени Медић Бранислава, у својој одбрани је изјавио да је критичног дана наредбу да превезе заробљенике до места егзекуције, примио од официра Републике

²³ транскрипт аудио записа са главног претреса од 22.12.2005. године, стр. 20/81

²⁴ транскрипт аудио записа са главног претреса од 22.12.2005. године, стр. 21/81

Српске, које ни пре, ни после тога никада није видео. Оваква одбрана оптуженог Медић Бранислава очигледно је усмерена на то да олакша положај оптуженог Медић Слободана и иста је у супротности са одбранама оптуженог Петрашевић Пере и оптуженог Медић Александра, као и исказом сведока [REDACTED], којима је суд поклатио веру и на основу којих је утврђено да је критичног јутра управо Слободан Медић био тај који је сваког од њих послао на задатак, а оптуженом Петрашевићу лично издао и конкретну наредбу за стрељање заробљеника.

Суд је имао у виду и део одбране оптуженог Медић Бранислава који је на питање суда навео да није никада учествовао у војним тј. оружаным дејствима док је био у јединици «Шкорпиони».²⁵, с обзиром да је овај оптужени у јединици обављао функцију возача. Међутим, без обзира на ту чињеницу, суд налази да је критичном приликом и њему поверена дужност обављања егзекуције, заједно са члановима обезбеђења оптуженог Медић Слободана из разлога што је овај оптужени у блиским родбинским односима са оптуженим Медић Слободаном, јер је супруга оптуженог Медић Слободана сестра оптуженог Медић Бранислава, те је у њега оптужени Медић Слободан имао неограничено поверење као и у чланове свог обезбеђења.

Оптужени Медић Бранислав тврди даље у својој одбрани да је критичног дана био присутан у близини викендице где су стрељани заробљеници, али да он није пуцао у њих, ни на ливади, ни у викендици.

Оваква одбрана оптуженог Медић Бранислава, по оцени суда је неприхватљива и усмерена је на избегавање кривичне одговорности, а иста је у супротности са изведеним доказом-снимком егзекуције, одбранама оптужених Петрашевић Пере и Медић Александра и исказом сведока Стојковић Слободана.

Репродукцијом видео касете, на којој се налази спорни снимак, суд је утврдио да, у делу који се одвија на ливади, оптужени Бранислав Медић стоји поред оптуженог Петрашевића Пере, и то лево од њега, да држи пушку уперену у једног од заробљеника, који стоји наспрам њега, потом из исте пуца у њега, при чему се јасно види траг барутног дима и чује пуцањ настао приликом испаливања из његове пушке, као и то да заробљеник пада погођен пуцањима. У кадру, који ће уследити након пуцања на ливади, такође се види да Медић Бранислав мења оквир од пушке, што недвосмислено указује на чињеницу да је претходни потрошен, и чини неприхватљивим одбрану оптуженог да му је у пушци остало онолико метака колико је имао по доласку на место егзекуције.

Суд је, ценећи одбрану оптуженог Медић Бранислава, имао у виду и недоследности у његовом исказу, јер је приликом изношења одбране на главном претресу најпре тврдио да критичном приликом није испалио ни један метак, а затим када му је предочен исказ Петрашевић Пере да се на снимку чује да Медић Бранислав каже да има још три метка које је потом и испалио, изјавио да ипак јесте испалио та три метка, али у ваздух, а на даље предочавање одбране Петрашевића да је пуцао у правцу викендице, односно одбране Медић Александра да се на снимку види да Медић Бранислав и [REDACTED] пуцају у већ мртве заробљенике у викендици, изјавио «немам коментар». Увидом у снимак егзекуције суд је утврдио да оптужени Медић Бранислав стоји испред отвора, на коме су некада била врата викендице и пуца у викендицу, у правцу заробљеника, поређаних један преко другог унутар

²⁵ Транскрипт аудио записа са главног претреса од 23.01.2006.године, стр.55/87.

викендице. Из снимка се такође закључује да је тек након тога, када се већ сви присутни повлаче са места догађаја, Медић Бранислав изјавио да има још три метка, а потом се чују испаљени хици, при чему се не види у ком правцу су хици испаљени.

Што се тиче оцене доказа у вези са егзекуцијом, који су изведени на главном претресу, суд је имао у виду наводе одбране оптужених, пре свега браниоца оптуженог Медић Бранислава, да снимак са егзекуцијом није могао бити изведен као доказ на овом суђењу, јер се не ради о снимку са оригиналне касете (која се налазила у камери када је спорни догађај снимао [REDACTED]). Суд је утврдио да се у конкретном случају на ВХС касети, која је коришћена као доказ у овом кривичном поступку, налази оригинални снимак, односно да снимљено одговара ономе што се заиста догодило у јулу месецу 1995. године, на Годињским барама, у близини Трнова, те је с тога и извео доказ приказивањем снимка на главном претресу.

Пре извођења овог доказа, суд је наложио судском вештаку проф.др. [REDACTED] да изврши вештачење спорног снимка егзекуције. За обављање вештачења снимка егзекуције суду је на располагању био снимак на ВХС касети која се налази у списима предмета, те ради, по оцени суда, технолошки рационалнијег поступања, наложио стручној служби суда да се снимак са ВХС касете пресними на компакт диск.

Постојало је очекивање суда да ће се ово преснимавање извршити технолошки коректно, те да ће компакт диск као носач звука и слике имати идентичан садржај као и ВХС касета, са које је преснимљен садржај ВХС касете, међутим по налазу судског вештака проф.др. [REDACTED] који је вештачио како компакт диск, тако и снимак са ВХС касете, на компакт диску је било неовлашћених интервенција које су измениле аудио запис на компакт диску.

Наиме, судски вештак [REDACTED] у закључку и мишљењу од 29.08.2006. године констатовао је да на ЦД-у са снимком егзекуције који је вештачио, а на који је преснимљен спорни догађај са ВХС касете, постоје одређене манипулације које се односе пре свега на интервенцију на аудио снимку, јер је у аудио делу сигнал исецан, избациван, компромитован, док у видео материјалу таквих интервенција није било.

Стога суд оцењује да овај доказ, снимак са компакт диска, не одговара снимку на ВХС касети са које је преснимљен и као такав суд га не усваја као доказ на коме заснива своју одлуку, већ је суд као веродостојан прихватио снимак егзекуције са ВХС касете у списима предмета, за који је вештак нашао да на истом није било манипулација аудио и видео записа и који снимак са ВХС касете је суд прихватио самог за себе.

У закључку и мишљењу судског вештака, који се односи на вештачење снимка ВХС касете, од 24.11.2006. године наведено је да нема било каквих интервенција на видео материјалу, а да је анализа аудио материјала показала да је аудио материјал настао преснимавањем касете, због чега је аудио сигнал превише појачан, услед чега је говорни сигнал аплитудски лимитиран и услед тога шум знатно појачан, док је даља анализа показала да нема било каквих интервенција на аудио материјалу.

Из разлога економичности поступка суд није истраживао одакле потичу манипулације на ЦД-у, налазећи да је то сувишно, с обзиром да је сама ВХС касета чији садржај је преснимљен на ЦД била подобна за вештачење, а како се вештак изјаснио у свом налазу и мишљењу.

Приликом давања исказа на главном претресу дана 05.12.2006. године овај судски вештак је навео да на ВХС касети није утврдио било какве манипулације ни на видео, ни на аудио делу снимка. Такође, вештак је навео да се приликом преснимавања са једне ВХС касете на другу ВХС касету, или са ВХС касете на ЦД или рачунар, може добити истоветан снимак, без обзира да ли је преснимавање вршено са оригиналне или већ преснимљене касете. Наиме, вештак објашњава да манипулација подразумева намерно интервенисање на снимку, а уколико оператор који преснимава коректно рукује са техничким средствима за преснимавање онда ће се добити идентични систем, или како се то у теорији наводи апсолутно идентични снимак, односно и тај преснимљени снимак ће бити истог квалитета и истих особина као и основни.

На основу вештачења ВХС касете, суд је утврдио да се у конкретном случају ради о веродостојном снимку онога што се дешавало критичном приликом а да преснимавања са касете на касету нису изменила садржину снимка, већ су евентуално утицала на квалитет слике и звука, не мењајући при том садржину истог. Снимак егзекуције, као један од изведених доказа, само је потврдио одбрану окр. Петрашевић Пере и окр. Медић Александра, као и исказ сведока [REDACTED]. Наиме, ниједан од оптужених, који су присуствовали критичном догађају, нису у својим одбранама указивали на то да се на снимку налази нешто што не одговара ономе што се заиста десило надомак Трнова, нити су оспорили свој идентитет на приказаном снимку, а нарочито је у том смислу значајан исказ сведока [REDACTED], који је снимао читав догађај, и који потврђује да се на снимку налази оно што је он конкретном приликом снимао, с тим што сведок [REDACTED] наводи да на видео снимку недостају неки делови које је он по свом сећању снимио, али који се односе на [REDACTED], те суд налази да то у конкретном случају није од значаја за правилно утврђење чињеничног стања, с обзиром на чињеницу да [REDACTED] није оптужени у овом кривичном поступку.

Ценећи наводе бранилаца оптужених у вези ВХС касете коју је судски вештак вештачио, а у смислу да то није оригинална касета из камере, већ њена копија, настала преснимавањем, а само преснимавање је одређена манипулација, суд налази да су овакви наводи бранилаца оптужених неприхватљиви, јер је вештак истакао да се преснимавање може вршити и са неоригиналне, односно већ преснимљене касете и да се добије потпуно, односно апсолутно идентичан снимак као на оригиналу уколико се преснимавање врши одговарајућим техничким средствима и уколико оператор коректно рукује с овим средствима. Вештак је даље навео да на касети коју је вештачио нема ефеката манипулације те у налазу и мишљењу није имао потребе да се задржава на деловима сигнала, јер једноставно сви делови сигнала су коректни у том смислу односно није уочена никаква манипулација на аудио делу снимка²⁶.

Имајући у виду налаз и мишљење вештака од 24.11.2006.године, који је суд у целости прихватио, као јасан, логичан, дат од стране стручног лица, и у свему у складу са правилима науке и струке, суд је нашао да предметни снимак приказује

²⁶ Транскрипт аудио записа са главног претреса од 05.12.2006. године стр. 10/31.

спорни догађај управо онако као се и одиграо, а у исто време је потврда одбране Петрашевић Пере, Медић Александара и изјаве сведока [REDACTED]

Саслушан пред истражним судијом и на главном претресу путем видео линка, из Хашког Трибунала, [REDACTED] изјавио је, између осталог, да је и он један од сведока егзекуције, да је исту посматрао на удаљености од око 200 метара, налазећи се испред односно изнад места на коме је извршена егзекуција, да је том приликом осим припадника «Шкорпиона» око заробљеника видео и припаднике неких других јединица, да је чак било и људи који су туда пролазили враћајући се на свој положај на линији, да су у тзв. «стрелачком воду» били само припадници «Шкорпиона», да је по његовом сећању први пуцао Пера Петрашевић, који је убио једног заробљеника, да затим пуцају и остали, али не у исто време, да под осталима подразумева Медић Александра, [REDACTED], односно мисли да и они пуцају, да не види да пуца Медић Бранислав, већ њега види како пуца у викендици односно сећа се како стоји испред срушених врата викендице и пуца у унутрашњост, где се налазе и два заробљеника која су претходно пренела у викендицу тела четворице заробљеника стрељаних на ливади, тако да претпоставља да Медић Бранислав пуца у њих, затим да се сећа да су заробљеници након што су убијени и «оверавани», али да се не сећа ко је то радио, с тим што му се чини да је видео Медић Александра да је тако пуцао у неког. Овај сведок је, такође, изјавио да се сећа да је критичном приликом видео и Вуков Александра на месту где је извршена егзекуција, али да није сигуран да ли је то било пре или за време егзекуције, да не може да се сети шта је било са камионом којим су доведени заробљеници, односно да ли је камион одлазио и поново долазио или је све време на једном месту. Сведок је објаснио да је тога дана, када је извршена егзекуција, сишао до викендице да узме резервне батерије за средства везе, сокове и цигарете, када је у близини викендице где је боравио и командант, видео људе из Централне службе безбедности-Добој, који су аутобусом довели заробљенике, а један од тих људи му је објаснио да су у питању људи из Сребренице, који су раздељивани по линији, да би били ликвидирани, јер се у Сребреници претерало са убијањем («јер се тамо претерало с тим»). Такође је изјавио да је недалеко од места где су искрцали заробљенике видео и самог команданта Слободана Медића, па по његовом мишљењу овоме није могло остати непознато све оно што се након тога издешавало. Сведок је нагласио да није видео сам излазак заробљеника из аутобуса, већ му је касније један од људи из ЦСБ Добој рекао да су извели заробљенике из аутобуса и објаснио њихову даљу судбину. Док је посматрао егзекуцију, са сведоком је био [REDACTED] с тим што сведок није сигуран да ли је и он све ово посматрао јер није обраћао пажњу на њега, али је скоро сигуран да је и он видео један део.

Суд није прихватио исказ [REDACTED] у делу где тврди да је био сведок спорног догађаја, налазећи да је исказ овог сведока нелогичан и неуверљив, пре свега супротан исказу сведока [REDACTED]. Овај сведок је критичном приликом сишао до викендице са [REDACTED] и заједно са њим вратио се на линију, што [REDACTED] не спори, а [REDACTED] је у свом исказу изјавио да он није видео егзекуцију, а да је сигуран да ни [REDACTED] није ништа видео, јер је све време био са њим и да је поменути све измислио из неких својих интереса. Осим тога, оптужени Вуков Александар је, кроз питања која је поставио [REDACTED] користећи скицу кампа поред Трнова, у коме је јединица «Шкорпиони» била смештена, а коју је направио за потребе суда, тврдио да [REDACTED] није могао бити сведок критичног догађаја, јер у његовом исказу постоје пропусти и нелогичности које се тичу пре свега места са кога је посматрао егзекуцију, као и других навода, између осталих

оних који се односе на могућност проласка аутобуса кроз камп, конкретно поред викендица у којима је смештен командант. Суд је прихватио овакво образложење Вуков Александра, налазећи да се ради о лицу које је, по мишљењу суда, најбоље познавало положај јединице «Шкорпиони» на терену Трнова, с обзиром на своју функцију команданта извиђача на том терену и непрекидни вишедневни боравак са борцима на овом терену, што ни сам [REDACTED] није спорио, нити је то доведено у сумњу исказима осталих саслушаних сведока-бивших припадника «Шкорпиона», као ни самих оптужених.

Имајући у виду исказ сведока [REDACTED], те коментар оптуженог Вуков Александра на сведочење [REDACTED] суд је закључио да [REDACTED] није могао бити сведок егзекуције, а како је он то навео у свом исказу, јер је суд из изведених доказа на ову околност утврдио да сведок са положаја на коме се налазио и наводно посматрао егзекуцију није могао видети дешавања на ливади испред викендице, где је извршена егзекуција заробљеника, те суд није поклатио веру исказу овог сведока у делу у коме описује егзекуцију.

Што се тиче оцене осталих доказа који су изведени у току овог кривичног поступка, суд је своју оцмену изнео у пресуди на више места где се одговарајући докази наводе и образлажу.

13.ПРАВНА ОЦЕНА

На основу напред утврђеног чињеничног стања, суд налази да се у радњама оптужених Медић Слободана, Петрашевић Пере и Медић Браниислава стичу сва битна обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1, у вези члана 22 КЗ СРЈ, у саизвршилаштву, а у радњама опт. Медић Александра сва битна обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1 у вези члана 24 КЗ СРЈ, у помагању.

13.1.Појам рата

Рат је сукоб који укључује организовану употребу оружја и физичке силе од стране држава или других друштвених група. Све до краја другог светског рата, владао је обичај да учесници у рату издају формалне објаве рата. У последње време, често се користе алтернативни изрази за рат, што укључује оружани сукоб,

непријатељства и полицијску акцију. Рат између фракција унутар једне државе је грађански рат.

Рат је сукоб којим уз примену масовне оружане борбе, држава, народ, класа теже постизању одређених политичких и економских циљева. Битно својство сваког рата је оружана борба. Он је средство политике, чије је суштинско обележје класни сукоб, у њему се средства мирне политичке борбе замењују средствима оружане борбе, при чему политици припада одлучујућа улога у одређивању његових циљева, његовом планирању и усмеравању.²⁷

13.2.Појам оружаног сукоба-грађанског рата

Оружани сукоб-Грађански рат је оружана борба антагонистичких друштвених група унутар једне државе, борба грађана, који су били подређени истој државној власти. Разликује се од оружаног устанка дужим трајањем и бољом организацијом зарађених страна.²⁸

13.3.Оружани сукоб-Грађански рат у Босни

Оружани сукоб у БиХ трајао је од 06.04.1992.године до 14.09.1995.године. Као званични почетак оружаног сукоба у БиХ узима се датум проглашења независности БиХ, 06.04.1992.године, када су је признале Европска заједница и САД, док 22.05.1992.године БиХ постаје и чланица Уједињених нација. Радило се, дакле, о оружаном сукобу између припадника народа који су живели на њеној територији, Срба, Хрвата и Муслимана, због чега овај сукоб нема карактер међународног оружаног сукоба.

На делу територије БиХ формирана је Република Српска, и то успостављањем цивилне и административне власти, као и формирањем војних снага Републике Српске. Република Српска проглашена је 09.01.1992. године, а као ентитет у саставу Босне и Херцеговине верификована је Дејтонским мировним споразумом и потписивањем мира у Паризу 14.12.1995. године.

²⁷ Мала енциклопедија Просвете, Београд 1986, III књига, стр.158

²⁸ Мала енциклопедија Просвете, Београд 1986, оп. цит, I књига, стр.544

Војска Републике Српске је била војна сила Републике Српске од 1992. године до 2005. године и била је једна од страна у рату у Босни и Херцеговини од 1992. до 1995. године. Од 01.01.2006. године, Војска Републике Српске је интегрисана у састав оружаних снага Босне и Херцеговине.

13.4.«Шкорпиони»-као паравојна формација

Једно од важних питања у току доказног поступка у овом кривичном предмету било је утврдити статус јединице, чији су припадници извршили ово кривично дело, а која је користила назив «Шкорпиони» и чији су припадници на деловима униформе носили обележја са обликом шкорпиона.

Суд се бројним дописима обратио надлежним, како војним, тако и полицијским органима Србије, Хрватске и Босне, у циљу прикупљања доказа везаних за формирање и припадност јединице «Шкорпиони».

Расправљајући статус и припадност јединице «Шкорпиони», суд је такође имао у виду наводе пуномоћника оштећених да је ова јединица била део специјалних јединица МУП Србије и као таква узела учешће у грађанском рату који је вођен на простору Босне и Херцеговине, и у том правцу пуномоћници оштећених указали су суду на део писмене документације пристигле из Хашког трибунала, у којима се као актери на трновском ратишту помињу здружене снаге Републике Српске, Републике Српске Крајине и Републике Србије, где се као припадници ових последњих наводи јединица «Шкорпије» МУП Републике Србије.

Суд је у том смислу извршио увид у поменућу документацију Хашког трибунала (извештај МУП-специјалне бригаде полиције ИКМ Трново бр.118/95 од 01.07.1995.год, Преглед сазнања са и око ратишта МУП Републике Српске-штаб полицијских снага Пале од 30.06.1995.године, Извештај са трновског ратишта штаба полицијских снага ИКМ-Трново бр.150/95 од 24.07.1995.године упућен МУП Републике Српске – кабинету министра-штабу полицијских снага Бијељина-штабу, полицијских снага Пале-ЦЈБ Сарајево-штабу команде полицијских снага од стране команданта штаба ИКМ Саве Цвјетиновића) и утврдио да се у документу под називом *Преглед сазнања са и око ратишта МУП Републике Српске-штаб полицијских снага Пале од 30.06.1995.године*, те извештају *МУП-специјалне бригаде полиције ИКМ Трново бр.118/95 од 01.07.1995.год* између осталог наводи да су дана 30.06.1995.године на Трновском ратишту настављене активности од претходног дана те да је група у саставу: 5.СОП, те по два одреда «Кајман», «Плави» и «Шкорпије» (МУП Србије) нападала на објекат Лучевик. Такође је утврђено да се у *Извештају са трновског ратишта штаба полицијских снага ИКМ-Трново бр.150/95 од 24.07.1995.године упућеном МУП Републике Српске – кабинету министра-штабу полицијских снага Бијељина-штабу, полицијских снага Пале-ЦЈБ Сарајево-штабу*

команде полицијских снага од стране команданта штаба ИКМ [REDACTED] између осталог наводи да је ноћ на Трновском ратишту протекла мирно и да је извршена смена јединице МУП Србије «Шкорпије» четом ПЈП Бања Лука.

МУП РС обавестио је суд дописом број 1519/06-2 од 20.02.2006.године и дописом 03/4-3бр.128/06-3 од 06.02.2007.године да ово Министарство не поседује документацију о формирању и активностима које су предузимане од стране јединице «Шкорпиони» током оружаных сукоба у Републици Хрватској и БИХ, као ни документацију о расформирању наведене јединице а да су све информације које поседују о јединици прикупили из разговора са припадницима јединице «Шкорпиони», и то [REDACTED] (који су саслушани у својству сведока пред овим судом), од стране припадника Службе за откривање ратних злочина.

Министарство одбране-Војноисторијски институт-војни архив обавестио је суд дописом број 186-4 од 02.03.2006.године и дописом број 392-4 од дана 19.04.2006.године да не поседује податке о јединици «Шкорпиони».

Министарство одбране-Сектор за људске ресурсе, која поседује податке о свим јединицама у оквиру ЈНА, ВЈ и Војске СЦГ, обавестило је суд дописом бр.333-2 од 24.02.2006.године да јединица под називом «Шкорпиони» никада није била у организационом саставу ЈНА, Војске Југославије и Војске СЦГ.

Министарство одбране-Управа за организацију дописом бр.735-2 од дана 12.04.2006.године обавестило је суд да ВП 9189 није никад била у организационом саставу бивше ЈНА, нити ВЈ.

Безбедносно информативна агенција РС обавестила је суд дописом бр.02-2143 од 20.02.2006.године да иста располаже извесним сазнањима о јединици «Шкорпиони», и то: да је основана у мају 1992.године, од стране МУП Републике Српска Крајина, као физичко техничко обезбеђење нафтног налазишта «Ђелетовци», да је наредбом тадашњег помоћника министра одбране РСК [REDACTED], од 30.06.1992.године, Слободан Медих био постављен за шефа обезбеђења поменутог нафтног постројења, које је било у саставу Нафтне индустрије РСК, са овлашћењима да контролише проток возила и кретање лица на поменутом простору, да је јединица у почетку бројала 10-15 људи, да би током 1993.године имала око 300 припадника и те исте године ушла у састав Славонско-барањског корпуса а Слободан Медих био постављен за команданта батаљона, те да су га током 1994. године [REDACTED] (тадашњи председник РСК) и генерал [REDACTED] унапредили у чин мајора, да је у лето 1995.године јединица «Шкорпиони» била војно ангажована у разбијању муслиманске офанзиве у околини Сарајева, те да је након потписивања Ердутског споразума 12.11.1995.године, ова војна формација распуштена.

Војнобезбедносна агенција-Министарство одбране Србије и Црне Горе, својим дописом бр.1569-2 од 02.03.2006.године, обавестило је суд да не располаже подацима када и по чијем наређењу је формирана јединица «Шкорпиони», као ни када је расформирана, али да у вези ове јединице располажу одређеним оперативним сазнањима, која нису документована. Према тим сазнањима, током 1994.године, на територији Сремско-барањске области, Медих Слободан звани «Боца» био је командант војне поште 9189-19 Ђелетовци, Војске Републике Српске Крајине. Јединица је бројала 276 припадника, који су вршили обезбеђење нафтног терминала

«Ћелетовци» и обезбеђење 25 км границе Републике Српске Крајине у Славонији. Јединица је створена уз сагласност [REDACTED], бившег председника РСК. Финансирање овог састава вршила је «Нафтна индустрија Крајине», која је сваком припаднику исплаћивала по 300 ДМ месечно. ВБА такође располаже сазнањима да је јединица МУП Републике Србије – «Шкорпиони» у садејству са 4. дпбр Војске Републике Српске дана 23.07.1995. год. на трновском правцу (Републике Српске) у реону објекта Руњевице, одбила напад муслиманских снага и том приликом је рањено 6 припадника «Шкорпиона».

У допису МУП Републике Хрватске-Равнатељство полиције-управа криминалистичке полиције бр. 511-01-31/5-VT-1869/05 од 06.03.2006. године, стоји да исти не располажу документацијом о оснивању и деловању паравојне скупине «Шкорпиони», већ само оперативним сазнањима да је ова паравојна формација оформљена на територији Хрватског Подунавља након његове окупације, да јој је заповедник био Слободан Медић зв. Боца, да је кроз формацију прошло неколико стотина особа, да им је оружје и опрему прибављао [REDACTED] бивши министар у влади Републике Српске Крајине, да им је седиште било у самом средишту Ћелетоваца, а да им је главни задатак био осигуравање нафтних поља и отпремне станице ИНА у Ћелетовцима, као и стални надзор «бојишнице» уз реку Босут. Према даљим сазнањима овог органа, сви припадници «Шкорпиона» водили су се на попису запослених «Нафтне индустрије Крајина», која је формирана у Ћелетовцима, и од које су добијали плате, као формација егзистирали су до 14.05.1996. године, када су Ћелетовце и тамошња нафтна постројења без отпора предали припадницима УНТАЕС, и када је већина припадника «Шкорпиона» отишла у СЦГ, док је један део остао у Републици Хрватској. За време боравка на територији РХ, «Шкорпиони» су уз ратишта у РХ, повремено учествовали у борбеним активностима на територији БиХ, па су тако током 1995. године били активно укључени у борбене активности на Грбавици код Сарајева, односно код Жељаве, када је командант Медић био рањен. Према даљим сазнањима, за време боравка у БиХ припадници «Шкорпиона» код места Трново извршили су стрељање заробљених бошњачких цивила, о чему су сачинили видео запис. Снимање је извршио [REDACTED] а на видео запису су препознати следећи припадници «Шкорпиона»: [REDACTED], Перо Петрашевић, Александар Вуков, Бранислав Медић, особа по презимену [REDACTED] и особа по презимену [REDACTED]. Кривично дело је извршено неутврђеног датума у месецу јулу 1995. године у месту Годињске Баре, покрај Трнова.

Из извештаја Министарства одбране Републике Хрватске од 18. 08. 2006. године, утврђено је да Министарства одбране Републике Хрватске располаже подацима да је паравојна јединица «Шкорпиони» основана неутврђеног дана током 1993. године, да је формално била у саставу тзв. 11. корпуса војске Републике Српске Крајине, али је била подређена «служби државне безбедности» (СДБ) Србије, која је директно руководила активностима «Шкорпиона». Према њиховим сазнањима, логистичку потпору «Шкорпиони» су примали од тзв. Војске Републике Српске Крајине, тадашње «војске Југославије» (превасходно 12. новосадског корпуса) те директно од СДБ Србије. Заповедник «Шкорпиона» од формирања до распуштања 1996. године, био је Слободан Медић зв. «Боца». Формација је бројала од 200-250 људи, а чинили су је у највећем броју људи са подручја Источне Славоније, који су били углавном опремљени пешачким наоружањем. Уз пешачко наоружање, према њиховим сазнањима, «Шкорпиони» су располагали и оклопним возилима, теретним возилима с монтираним противваздушним топовима и стационарним

противваздушним топовским оружјем. Од свог оснивања, формација је била стационирана на подручју нафтних поља «Ћелетовци», а осигурање истих је био њихов примарни задатак. С обзиром на наведено, сви припадници «Шкорпиона» примали су уз редовну плату и месечне приходе од тзв. «Нафтне индустрије Крајине». «Шкорпиони» су као формација егзистирали до 14.05.1996.године, када су Ћелетовце и тамошња нафтна постројења предали припадницима УНТАЕС. «Шкорпиони» су повремено били укључени у борбена деловања на подручју Републике БиХ, па су тако током 1994.године деловали на подручју Велике Кладуше (село Презид), а током 1995.године на Грбавици код Сарајева. Према њиховим сазнањима, припадници «Шкорпиона» били су учесници масовних ликвидација заробљених цивила и припадника Армије БиХ с подручја Сребренице. По предаји Ћелетоваца, већина припадника «Шкорпиона» отишла је на подручје Србије, док је један део истих остао на подручју Републике Хрватске.

Из извештаја Министарства одбране Босне и Херцеговине бр.08-04-1940-4/06 од 21.04.2006.године и извештаја бр.08-04-1940-6/06 од 16.05.2006.године, утврђено је да тадашње Министарство одбране Републике Српске и Генералштаб Војске Републике Српске не располажу документацијом и подацима везаним за јединицу «Шкорпиони».

Суд је на околност формирања јединице «Шкорпиони» извео и доказ читањем Закључка број 02-5-5/1-1992 од 21.01.1992.године, који је донела Влада Српске области Славоније, Барање и Западног срема на седници одржаној дана 20.01.1992.године, којим се задужује Министарство одбране да у сарадњи са [REDACTED] из Мирковаца утврди стратешке објекте електропривреде и нафтне индустрије, те преузме мере ради обезбеђења истих.

Сведок [REDACTED] у свом исказу је објаснио да се Република Српска '95.године обраћала за помоћ Републици Србији, те да је Србија послала помоћ која се састојала од 500 припадника полиције-МУП-а Србије, али је такође навео да се њихова активност није огледала учествовањем у ратним дејствима већ једино у регулисању саобраћаја на правцу Бања Лука-Бијељина и то приликом када су излазиле избеглице из Републике Српске Крајине и кретале се ка Србији. Такође је објаснио да су ових 500 припадника полиције дошли на ову територију управо на основу његовог разговора са сада покојним [REDACTED], и да је то била једина полицијска сарадња између МУП-а Републике Србије и Републике Српске, што је било познато и припадницима међународних снага на овом подручју, закључивши да је овај вид сарадње био класична полицијска сарадња а не војна, као и да никада нису добили никакву помоћ од Војске Републике Србије. Дакле, овај сведок- [REDACTED] који је у то време био заменик министра МУП-а Републике Српске, нема сазнања да је јединица «Шкорпиони» која је дошла из Републике Српске Крајине имала икакве везе са МУП-ом Србије.

Овде је битно рећи да оптужени као и саслушани сведоци-бивши припадници јединице «Шкорпиони», што су нагласили и браниоци оптужених у својим завршним речима, тврде да ова јединица није била паравојна формација, исказујући своје уверење да је иста била део војске Републике Српске Крајине и у том својству одлазила и на терене у Републику Српску, то јест простор бивше БиХ, између осталог и на Трновско ратиште. Као чињеницу која потврђује њихове тврдње они износе то да је ова јединица имала своју војну пошту и у војно-тактичком смислу била подређена Вуковарском корпусу (корпусу Војске Републике Српске Крајине),

од кога је добијала и оружје, као и сазнање појединих сведока и оптужених да се приступањем у овој јединици могао одслужити војни рок.

Из исказа сведока [REDACTED], [REDACTED] чији је исказ суд прихватио као логичан и убедљив, дат од стране лица које је због функције које је обављао у спорном периоду било у могућности да суду пружи највише података у вези јединице «Шкорпиони», у смислу када и по чијем наређењу је иста формирана, као и када је и како расформирана, утврђено је да је јединица «Шкорпиони» од 1993.године имала статус специјалне јединице Војске Републике Српске Крајине, те да је на подручје Трнова, крајем јуна месеца 1995.године упућена од стране Владе РСК као испомоћ, на претходни позив Врховне команде Републике Српске.

Сведок [REDACTED] (у спорном периоду [REDACTED]) потврђује у свом исказу наводе сведока [REDACTED]. Он је објаснио да је јединица «Шкорпиони» дошла на подручје Трнова као јединица Републике Српске Крајине из Ердута, што је њему добро познато, јер у то време долазак било које јединице са било ког простора није могао проћи без координације са њим.

Имајући у виду напред наведено, а пре свега изјаве сведока [REDACTED] које је суд прихватио као међусобно сагласне, логичне и убедљиве, те у свему у сагласности са изјавама осталих саслушаних сведока-бивших припадника јединице «Шкорпиони», те оптужених, које је суд у делу који се односи на формирање и припадност ове јединице у целости прихватио, као и извештаје надлежних органа Србије и Хрватске, којима се суд обраћао ради прикупљања података о овој јединици, суд је утврдио да је јединица «Шкорпиони» формирана за потребе обезбеђења нафтних бушотина у оквиру Нафтне индустрије Крајине, која је јединицу «Шкорпиони» финансирала све до њеног расформирања 1996. године, да је јединица «Шкорпиони» од 1993. године имала и статус специјалне јединице у оквиру Војске Републике Српске Крајине, да је формацијски потпадала под Вуковарски корпус, од кога је добијала оружје и униформе, и да је у том својству узела учешће у грађанском рату који се водио у БиХ, конкретно на трновском ратишту у јуну-јулу 1995.године.

То што се у појединим документима, који су суду достављени у оквиру документације из Хашког Трибунала, као актери на трновском ратишту помињу између осталих јединица МУП Србије, под именом «Шкорпије», информације Војнобезбедносне агенције да је јединица МУП Републике Србије – «Шкорпиони» у садејству са 4.длпбр Војске Републике Српске дана 23.07.1995.год. на трновском правцу (Републике Српске) у реону објекта Руњевице, одбила напад муслиманских снага, којом приликом је рањено 6 припадника «Шкорпиона», као и наводи у извештају Министарства одбране Републике Хрватске –Загреб, од 18. коловоза 2006.године, да је јединица «Шкорпиони» била подређена «служби државне безбедности Србије», иако је формално припадала 11. корпусу војске Републике Српске Крајине, по оцени суда представљају само незваничне информације и индиције, а не утврђену чињеницу да је јединица «Шкорпиони» у време критичног догађаја деловала под окриљем МУП Србије. Наиме, суду није достављен ниједан писмени доказ, у виду формалног званичног акта, у вези оснивања, организације и делатности, те статуса или припадности ове јединице, на основу кога би се утврдило да је јединица «Шкорпиони» формирана као спец. јединица МУП Србије, и да је као

таква узела учешће и на трновском ратишту, већ су суду достављани само разни дописи и извештаји са ратишта, или посредна сазнања која су имали државни органи којима се суд обраћао у вези ове јединице, а који органи би, по оцени суда, били овлашћени да имају или би могли имати документацију о овој јединици. Ниједан од надлежних органа, који је поменуо везу јединице «Шкорпиони» са МУП-ом Србије, није суду доставио никаква званична документа, било оригинална или не, већ само своја оперативна сазнања, за које су и сами навели да нису проверена, нити су у кривично правном смислу документована, с тим што суд није могао да утврди било какву повезаност између јединице «Шкорпиони» и МУП-а Србије у спорном периоду.

Поред свега напред наведеног суд такође налази да евентуална повезаност између јединице «Шкорпиони» и МУП-а, која се у неким од напред наведених докумената спомиње, а у смислу њихових незваничних информација, може евентуално произићи из чињенице, да јединица «Шкорпиони» пре статуса у оквиру Војске Републике Српске Крајине, је једно време била под јурисдикцијом МУП-а РСК, и то по доласку припадника УН, на простор РСК, односно Источне Славоније, Барање и Западног Срема, негде до маја 1992.године, у ком статусу је била до 1993.године, када прераста у војну јединицу, а што је суд неспорно утврдио и образложио у пресуди.

По оцени суда, из изведених доказа несумњиво је утврђено да је јединица, која касније добија назив «Шкорпиони», формирана као обезбеђење предузећа «НИК», где су припадници јединице радили на обезбеђењу нафтних бушотина и примали плате од «НИК», а имали су и нека друга права која проистичу из радног односа, да би касније, у време ратних сукоба, као специјална јединица Војске Републике Српске Крајине, доласком на трновско ратиште, дејствовала и у оквиру Војске Републике Српске.

Карактер паравојне формације јединице «Шкорпиони» произилази из чињенице да она од самог свог формирања није устројена као војна јединица, већ је то био скуп цивилних лица чији је задатак био чување нафтних бушотина, као интерно обезбеђење НИК, због чега је и формирана, и овај задатак је обављала све до свог расформирања, у мају 1996.године, а овакав статус задржава и када као специјална јединица Војске Крајине одлази на терене и узима учешће у оружаном сукобу у БиХ, јер Република Српска Крајина, иако је имала своје органе власти, као и своју војску, никада није била међународно призната држава. Самим тим, јединица «Шкорпиони», која је од 1993.године имала статус специјалне јединице Војске Републике Српске Крајине, не може се сматрати војном формацијом државе која никад формално није постојала на међународној сцени.

13.5.Однос унутрашњег и међународног права

Унутрашње (национално право) обухвата правне норме, правне установе и правне гране које важе на територији једне нације-државе. Те норме доноси односна суверена нација-држава или их стварају аутономни субјекти на основу и у оквиру овлашћења садржаних у уставу те нације-државе. Обрнуто, међународно право обухвата норме које уређују међународне односе, тј. односе између држава, између држава и међународних организација и у одређеној мери између држава и појединаца. Највећи део норми међународног права настаје обичајно или уговорно између држава. Других речима, међународно правне норме не доноси одређена држава, на темељу свог суверенитета, већ те норме настају путем међународних обичаја и међународних уговора.²⁹

Међународно право не представља строго одвојену област права од националног права. У многим секторима међународно право је продрло у унутрашње право (људске слободе и права, норме о међународним злочинима). Појединци су стекли могућност на подношење петиција међународним телима и на друге облике заштите у међународном праву признатих људских права и слобода. С тога, у науци међународног права се указује на то да међународно право није више *ius inter potestates* (право које регулише односе између суверених држава). Оно се односи и на појединце, директно их овлашћујући или обавезујући. Штавише постоји тенденција ка стварању *civitas maxima* (људског комонвелта који би обухватао појединце, државе и друге друштвене творевине пресецајући државне границе). Тиме је испољена и тенденција и ка прерастању међународног права из области *jus inter partes* (скуп норми које регулишу односе између равноправних субјеката) у облик *jus super partes* (целина правних стандарда који регулишу међународне односе «с висине») Међународно право могло би бити значајан чинилац у остваривању вредности мира, сигурности, праведности, сарадње и благостања у међународној заједници.³⁰

13.6.Појам ратног злочина уопште

Под ратним злочином се сматрају разни облици нечовечног поступања са одређеним категоријама лица за време рата или у вези са ратом, чиме се крше правила међународног права.

²⁹ Р.Лукић-Б.Кошутић, Увод у право, центар за публикације XXIII издање, Београд, 2006.год., стр.449.

³⁰ Р.Лукић-Б.Кошутић, Увод у право, оп.цит.стр.451.

Ратни злочин представља тешке повреде норми међународног права и то пре свега Међународног ратног и хуманитарног права. Те повреде су забрањене и одговарајућим међународним Конвенцијама, а кривична дела која се односе на ратне злочине прописана су на основу обавезе из тих Конвенција да се таква дела предвиде као кривична дела и да се њихови учиниоци казне. Најважнији међународни акти која предвиђају обавезу инкриминисања тешких повреда Међународног хуманитарног права јесу Женеуске конвенције из 1949.године, и два допунска Протокола уз те Конвенције из 1977.године, као и Конвенција о спречавању и кажњавању злочина геноцида из 1948.године. Поред њих постоји и низ других Конвенција и међународних аката који су од значаја за прописивање кривичних дела против човечности и међународног права. С обзиром на значај вредности и добара која се овим инкриминацијама штите, оправданост њиховог прописивања је у начелу неспорна и не заснива се само на формалној обавези која настаје ратификацијом одређених међународних конвенција. Један од најзначајнијих међународних уговора у овој области јесте Статут Међународног кривичног суда.

У Међународном кривичном праву, историјски посматрано, ратни злочини су настали раније од већине међународних кривичних дела. Регулисани су како обичајним међународним правом, тако и међународним уговорима. Наш Кривични законик предвиђа три врсте ратних злочина, а разлика између ова три кривична дела јесте у односу на пасивни субјект, односно лице према коме се ратни злочин врши. Римски статут не прави разлику на овај начин већ у оквиру истог члана-члана 8 обухвата све оне радње које представљају радњу извршења три врсте ратних злочина које познаје наше кривично право. Такође у члану 8 Статута предвиђене су и неке радње које се сматрају ратним злочином, а које су у нашем кривичном законодавству обухваћене неким другим кривичним делима из ове главе. Ако се упоређује решење у Кривичном закону и оно у Римском статуту може се констатовати да су многобројне радње предвиђене у члану 8 Статута обухваћене кривичним делима из главе XXXIV Кривичног законика-Кривична дела против човечности и других добара заштићених међународним правом, јер приликом прописивања ратних злочина у Статуту као и кривичних дела из поменуте главе Кривичног законика пошло се пре свега од Женеуске конвенције из 1949.године и два допунска Протокола из 1977.године. У Кривичном закону као и у Римском статуту коришћен је казуистички приступ и детаљно набројан велики број облика радњи извршења ратних злочина.

Упоређивање решења у Кривичном закону и Римском статуту није једноставно с обзиром на то да се често ради о сличним формулацијама које се делимично подударају, али у извесним деловима и разликују.³¹

Бивша СФРЈ је ратификовала све четири женеуске конвенције из 1949.године, и самим тим преузела обавезу да одредбе ових конвенција имплементира у своје законодавство. Иста обавеза преузета је и прихватањем оба Допунска протокола уз женеуске конвенције.³²

³¹ З.Стојановић, Коментар Кривичног законика, Београд 2006.година, стр.783.

³² Народна Скупштина СФРЈ је 1950.године ратификовала Женеуске конвенције, а 1977.године Допунске протоколе

13.7. Ратни злочин против цивилног становништва

Ратним злочином против цивилног становништва сматрају се многобројни и садржајно разноврсни облици нехуманог поступања са становништвом, као и друге опасне делатности којима се угрожава живот или безбедност људи или имовине.

Ратни злочин против цивилног становништва има многобројне облике радњи извршења који су постављени алтернативно. Те радње се могу квалификовати као кривично дело само ако се њима крше правила међународног права, и ако се врше за време рата, оружаног сукоба или окупације. Ове радње из овог кривичног дела ратног злочина против цивилног становништва су управљене против живота или телесног интегритета, слободе, имовине и других основних права грађана. За постојање кривичног дела довољно је предузимање било којих законом описаних, бројних, алтернативно постављених радњи, које се могу поделити у две групе. У прву групу спадају оне које су повезане са неком војном операцијом, односно чине њен део, док у другу групу се могу сврстати радње које и иначе представљају радњу неког кривичног дела, а добијају карактер ратног злочина зато што се врше за време оружаног сукоба или окупације.³³

13.8. Члан 142 став 1 КЗ СРЈ

Кривично дело из члана 142 став 1 КЗ СРЈ врши онај ко «кршећи правила међународног права за време рата, оружаног сукоба или окупације нареди да се изврши напад на цивилно становништво, насеље, поједина цивилна лица или лица онеспособљена за борбу, који је имао за последицу смрт, тешку телесну повреду или тешко нарушавање здравља људи; напад без избора циља којим се погађа цивилно становништво; да се према цивилном становништву врше убиства, мучења нечовечна поступања, биолошки, медицински или други научни експерименти, узимања ткива или органа ради трансплантације, наношење великих патњи или повреда телесног интегритета или здравља; расељавање или пресељавање или присилно однародовање или превођење на другу веру; присиљавање на проституцију или силовања; примењивање мера застрашивања и терора, узимање талаца, колективно кажњавање, противзаконито одвођење у концентрационе логоре и друга противзаконита затварања, лишавање права на правилно и непристрасно суђење; присиљавање на службу у оружаним снагама непријатељске силе или у њеној обавештајној служби или администрацији; присиљавање на принудни рад, изгладњавање становништва, конфисковање имовине, пљачкање имовине

³³ З.Стојановић, Коментар кривичног закона, оп.цит.стр.784.

становништва, противзаконито и самовољно уништавање или присвајање у великим размерама имовине које није оправдано војним потребама, узимање незаконите и несразмерно велике контрибуције и реквизиције, смањење вредности домаћег новца или противзаконито издавање новца, или ко изврши неко од наведених дела».

Ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 КЗ СРЈ може бити извршен само за време рата, оружаног сукоба или окупације, а појам оружаног сукоба обухвата не само међународни оружани сукоб већ и унутрашњи оружани сукоб уколико су испуњени услови из II Допунског протокола из 1977.године, уз Женевску конвенцију из 1949.године. За постојање кривичног дела довољно је предузимање било које од бројно алтернативно набројаних радњи, а пасивни субјекат односно жртва кривичног дела јесте цивилно становништво. Ратни злочин се може извршити наређивањем извршења забрањених радњи или извршењем тих радњи. Издавањем наређења дело је довршено и није потребно да је наређење извршено.³⁴

За постојање дела из члана 142 КЗ СРЈ потребно је да се врши кршењем правила међународног права, које обавезује активне учеснике у рату, оружаном сукобу односно ратној окупацији. Због тога учинилац овог дела може бити само припадник војне, политичке или административне организације стране у сукобу, као и свако лице које се налази у њеној служби.

На Трновском ратишту, у пролеће-лето 1995.године, оружане борбе вођене су између припадника војске Републике Српске (војске босанских Срба) и Армије БиХ. Припадници јединице «Шкорпиони», као јединица војске Републике Српске Крајине, дошли су на трновско ратиште као испомоћ Војсци Републике Српске, на основу претходног договора политичких структура Републике Српске Крајине и Републике Српске, о чему је детаљно излагао сведок [REDACTED]

Имајући у виду изведене доказе током овог кривичног поступка, пре свега изјаве саслушаних сведока, чланова породице и пријатеља оштећених, суд је нашао да су шесторица стрељаних заробљеника цивили, а не ратни заробљеници, што је једна од теза одбране оптужених, коју су браниоци изнели и у завршној речи.

Да би постојало кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗСРЈ потребно је да је извршена нека од алтернативно предвиђених радњи извршења у члану 144 КЗСРЈ, у односу на ратне заробљенике да је извршено кршење правила међународног права, а дело се може извршити и после оружаног сукоба.

Основна разлика овог кривичног дела и кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 КЗСРЈ је у пасивном субјекту. Појам ратног заробљеника је одређен међународним правом, а одређивање тог појма се кретало у правцу обухватања све ширег круга лица којима се признаје тај статус. У појам ратног заробљеника укључени су не само припадници оружаних снага једне стране у сукобу, него и низ других категорија лица као што су припадници милиције и добровољачких јединица укључујући ту и припаднике покрета отпора, па чак и становништво неокупиране територије под одређеним условима. Међународноправну заштиту ратним заробљеницима, пре свега, пружају Женевске

³⁴ З.Стојановић, Коментар кривичног закона СРЈ, Београд 2003.год., стр.193.

конвенције из 1949.године (Конвенција о поступању са ратним заробљеницима), као и Допунски протокол уз женевске конвенције који, између осталог, предвиђа да статус ратног заробљеника добија сваки борац који се нађе у власти противничке стране (члан 44. став 1). Ово кривично дело се разликује од претходног и по томе што се може извршити и после престанка рата и оружаних сукоба, јер ратни заробљеници уживају статус заштићених лица по међународном праву до момента репатријације.³⁵ Некадашња СФРЈ је својевремено прихватила и ратификовала све четири женевске конвенције.

Ниједан доказ изведен на главном претресу не указује да се у конкретном случају ради о ратним заробљеницима, нема ниједног доказа да су шесторица стрељаних лица заробљени током ратних дејстава, нити да су код себе приликом заробљавања имали војне ознаке, оружје или опрему. Наводи одбране оптужених да су неки од заробљених лица на себи имали чизме или војничке блузе, не значе сами за себе да су исти учествовали у ратним дејствима, већ по мишљењу суда указују на ратне услове и немаштину, који су условили да неки цивили носе поједине војне одевне предмете.

13.9.Правила међународног права и примена Женевске конвенције

У време извршења кривичног дела, јула месеца 1995.године, трајао је оружани сукоб у Босни и Херцеговини, а учесници у сукобу били су у обавези да поштују одредбе међународног права односно одговарајуће Женевске конвенције и Допунске протоколе.

Међународно хуманитарно право примењује се од почетка оружаног сукоба, а његова примена траје и после престанка непријатељстава односно до закључења мира или у случају унутрашњих сукоба све до се не пронађе мирно решење.³⁶

Члан 3 Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата (IV Женевска конвенција) односи се на сукобе који немају међународни карактер и обавезује сваку од страна у сукобу, да у случају оружаног сукоба, који избије на територији једне од страна уговорница, примењује одредбе овог члана, које подразумевају да се према лицима која не учествују непосредно у непријатељствима, подразумевајући ту и припаднике оружаних снага који су положили оружје и лица онеспособљена за борбу, поступа у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације засноване на раси, боји коже, вери и убеђењу, полу, рођењу или имовном стању, или било ком сличном мерилу.

³⁵ З. Стојановић, Коментар Кривичног законика, оп.цит, стр.788

³⁶ Геноцид, ратни злочин, злочин против човечности, тематска збирка извода из Јуриспруденције Међународног кривичног суда за бившу Југославију, UNDP, Београд 2004, стр.27

Како је суд нашао да се у конкретном случају ради о оружаном сукобу који нема међународни карактер, то су оптужени поступали и противно члану 4 став 2а и члану 13 II Допунског протокола Женевске конвенције о заштити жртава немеђународних оружаных сукоба.

Чланом 4 став 2а прописано је да сва лица која не узимају директно учешће у рату или која су престала да учествују у непријатељствима, без обзира на то да ли је њихова слобода ограничена или не, имају право да њихова личност, част и убеђење и верско убеђење буду поштовани, а против поменутих лица забрањени су у свако доба и на сваком месту насиље над животом, здрављем, и физичким и менталним благостањем људи, нарочито убиство и окрутно поступање као што су мучење, сакаћење или било који облик казне.

Чланом 13 Допунског протокола предвиђа се заштита цивилног становништва и појединаца цивила, који уживају општу заштиту од опасности које проистичу из војних операција, при чему су забрањени акти или претње насиљем, чији је главни циљ да шире страх међу цивилним становништвом, с тим што је предвиђено да цивили уживају заштиту уколико не узимају и за време док не узимају директно учешће у непријатељствима.

Дакле, у конкретном случају, јасно је да су оштећени били цивили и као такви заштићена лица на основу одредбе члана 3 Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године, којом су забрањени сви поступци и повреде које се наносе животу и телесном интегритету, нарочито све врсте убиства, осакаћења, свирепости и мучења, а оптужени су критичном приликом поступајући супротно одредби члана 3 став 1 тачка 1а Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата, те супротно одредби 4 став 2а и члану 13 II Допунског протокола уз ову конвенцију, дакле кршећи правила међународног права, лишили живота 6 заробљених припадника муслиманске националности.

13.10. Саизвршилаштво

Оптужени Медић Слободан, Медић Бранислав и Петрашевић Пера извршили су кривично дело као саизвршиоци. У члану 22 КЗ СРЈ одређено је да саизвршилаштво постоји ако више лица, учествовањем у радњи извршења или на други начин, заједнички учине кривично дело. За постојање саизвршилаштва неопходно је да буде остварена објективна и субјективна компонента, с обзиром да је у нашој судској пракси и доктрини прихваћена објективно-субјективна теорија. Наиме, код саизвршилаштва морају бити испуњени објективни и субјективни услови а то су учешће у делу и свест о заједничком деловању.

И у међународној пракси заузет је идентичан став као и у нашем кривичном праву, па се тако код дефиниције правних елемената саизвршилаштва наводи да је

потребно да је група лица поступала јединствено, у сврху остваривања заједничког криминалног подухвата. Појам саизвршилаштва одређен је и у Римском статуту и то на тај начин што се каже да је саизвршилац лице које је на било који начин допринело извршењу или покушају извршења злочина код групе лица која су поступала са заједничким циљем, да је допринос намеран и то учињен са циљем да се оствари криминална активност или криминални циљ групе, кад такав циљ или активност подразумевају извршење злочина који је у надлежности суда или почињен уз сазнање о намери групе да почини злочин.³⁷

Са субјективне стране за постојање саизвршилаштва захтева се да је лице које учествује у делу свесно деловања осталих учесника, наиме, да је свесно да његово поступање улази у састав деловања других лица тако да све те поједине радње, укључивши и радње извршења, представљају једну целину. Код саизвршилаштва потребна је свест о заједничком деловању, да би једно лице било саизвршилац довољно је са субјективне стране да је оно свесно деловања извршиоца или других саизвршилаца. Према томе, субјективни став учесника изражен је у вољи да заједнички са другим оствари кривично дело.³⁸

Што се тиче објективног елемента саизвршилаштва он представља радњу. Потребна је извесна делатност лица да би се то лице сматрало саизвршиоцем. Потребно је да саизвршилац предузме макар и делимично радњу извршења кривичног дела.

У конкретном случају оптужени Медић Слободан, Петрашевић Пера и Медић Бранислав су поступали као саизвршиоци, јер је свако од њих предузео радње извршења кривичног дела ратног злочина против цивилног становништва, како је то набројано у члану 142 ст.1 КЗ СРЈ и то тако што је оптужени Медић Слободан наредио оптуженима Петрашевић Пери, Медић Александру, Медић Браниславу, те [REDACTED], да стрељају заробљена лица, док су Петрашевић Перо и Медић Бранислав извршили стрељање заробљених лица, а оптужени Медић Александар је својим присуством помагао у извршењу овог кривичног дела тако што је чувао стражу. Код оптужених је на субјективном плану постојала свест о заједничком деловању, свако од извршилаца је свестан деловања других извршилаца, тако да међу њима постоји субјективна веза. Што се тиче објективног елемента саизвршилаштва, он је такође остварен с обзиром да ови саизвршиоци предузимају управо радње извршења кривичног дела ратног злочина против цивилног становништва а које су у закону таксативно набројане, те предузимањем било које од набројаних радњи оптужени врше ово кривично дело, у конкретном случају тако што је оптужени Медић Слободан издао наредбу да се изврши стрељање заробљених лица, док оптужени Петрашевић Пера и Медић Бранислав извршавају ову наредбу, тако што извршавају стрељање оштећених лица, а утврђен је и каузални однос између радњи оптужених и наступеле крајње последице-смрти оштећених лица. Код свих оптужених постојао је јединствени умишљај да се оштећени лише живота и сви оптужени су радили на том задатку и активно учествовали у радњи која је имала ту последицу, те су радње сваког од оптужених саизвршилаца понаособно и прецизно одређене, а све заједно представљају јединствену целину и доприносе заједничкој последици овог

³⁷ Пракса и процедура у Међународном кривичном трибуналу за бившу Југославију, John E. Ackerman, O. Sullivan, Фонд за отворено друштво Босне и Херцеговине, Сарајево, стр.78

³⁸ Љ.Лазаревић, Кривично право, Општи део, Савремена администрација, Београд 200.год., стр.248

кривичног дела. Дакле, и објективни и субјективни елеменат саизвршилаштва у конкретном случају је остварен и то у међусобној вези.

13.11.Помагање

Што се тиче оптуженог Медић Александра суд је на несумњив начин утврдио да је овај оптужени извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 ст.1 у вези члана 24 КЗ СРЈ, у помагању. У члану 24 напред наведеног Законика, одређено је да помагање постоји у случају када неко другом са умишљајем помогне у извршењу кривичног дела. За постојање помагања као облика саучесништва потребно је такође остварење и објективног и субјективног услова који се тражи за постојање саучесништва.

Радња помагања представља сваку ону делатност којом се може допринети извршењу кривичног дела, то јесте свака она радња којом се извршење дела подупире, унапређује или олакшава. Како у закону нису набројане све радње које представљају помагање, већ само примера ради то је заузет став да у таквој ситуацији, анализом сваког конкретног случаја има се проценити колико радња помагања заиста помаже, омогућује и олакшава извршење кривичног дела.³⁹

У међународној пракси такође је заузет став да је лице које пружи помоћ увек саучесник у злочину који је починио главни починитељ. Даље, мора се показати да је лице које је пружило помоћ починило дела која су јасно имала за циљ да помогну, охрабре или дају моралну подршку конкретном злочину, те да је та подршка имала суштински ефекат на извршење злочина, а такође се мора показати да је лице које је пружило помоћ знало да његова дела помажу главном извршиоцу да изврши конкретно кривично дело. У случају помагања није потребан било какав доказ постојања заједничког организованог плана, као ни претходно постојање таквог плана, није потребан никакав план ни договор.⁴⁰

Према томе у конкретном случају приликом извршења кривичног дела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142 ст.1 КЗ СРЈ оптужени Медић Александар је извршио ово кривично дело у помагању тако што је заједно са осталим оптуженима спровео заробљена лица до места где је касније извршена егzekуција, са пушком у руци био на лицу места, те својим присуством допринео остваривању кривичног дела, чувајући стражу да ова лица не побегну. Ова радња коју је предузео оптужени Медић Александар-чување страже јесте радња помагања. У нашој правној теорији и пракси заузет је став да чување страже само по себи јесте

³⁹ Пресуда Врховног суда Србије, Кж.1711/98 од 18.05.1999.год., и пресуда Окружног суда у Београду К.бр.88/98 од 20.05.1998.год.

⁴⁰ Пракса и процедура Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију, оп.цит.стр.78.

радња помагања која може прерасти у саизвршилаштво само под додатним условима који зависе од околности конкретног случаја.⁴¹

Допринос код помагања мора бити у узрочној вези са извршеним кривичним делом, према томе чињеница да су оптужени Медић Александар налази на месту егзекуције, да чувајући стражу присуствује убијању цивилних лица од стране оптуженог Петрашевић Пере, оптуженог Медић Бранислава и других са аутоматском пушком у руци у потпуности остварује радњу помагања.

14.КРИВИЦА

Без кривице-субјективног односа учиниоца према делу који је основ да му се оно припише, односно стави на терет, не може бити речи о кривичном делу.⁴²

Кривична одговорност предвиђена је чланом 11 КЗ СРЈ, а кривица је предвиђена чланом 22 КЗ.⁴³ Закон предвиђа да је кривично одговоран учинилац који је урачунљив и који је кривично дело учинио умишљајем или из нехата. Према томе кривично одговорним се сматра учинилац који је у време извршења дела имао одређена психичка својства (урачунљивост) и одређени психички однос према делу (виност, односно кривица).⁴⁴

Према члану 22 Кривичног законика кривица постоји «ако је учинилац у време када је учинио кривично дело био урачунљив и поступао са умишљајем, а био је свестан или је био дужан и могао бити свестан да је његово дело забрањено.

Структуру кривице чине три компоненте: урачунљивост, умишљај или нехат и свест (или дужност и могућност свести) о противправности.

Урачунљивост је неопходна претпоставка или обавезан елеменат кривичне одговорности јер без урачунљивости нема ни кривице. Урачунљивост подразумева постојање способности одлучивања и способности расуђивања. Полази се од тога да сваки човек има ту способност односно да је урачунљив. Када се појави сумња да се ради о неурачунљивом учиниоцу утврђује се његова неурачунљивост.

У смислу члана 23 КЗ неурачунљив је онај учинилац који није могао да схвати значај свога дела или није могао да управља својим поступцима услед душевне болести, привремене душевне поремећености, заосталог душевног развоја или друге теже душевне поремећености.

⁴¹ З.Стојановић, Коментар кривичног законика, оп.цит.стр.153.

⁴² З.Стојановић, Коментар кривичног законика, оп.цит. стр.100.

⁴³ У Кривичном законiku који је ступио на снагу 01.01.2006.године, користи се термин кривица у члану 22, међутим у Кривичном законiku СРЈ који је важио у време извршења кривичних дела у члану 11 предвиђен је термин кривична одговорност.

⁴⁴ З.Стојановић, Кривично право, Општи део, «Службени гласник», Београд 2002.год., стр.174.

У овом кривичном предмету обављено је вештачење свих оптужених и то од стране судског вештака неуропсихијатра др. [REDACTED], који је у свом писменом налазу и мишљењу од дана 19. и 20.07.2005.године, навео да оптужени Медић Слободан не болује ни од какве душевне болести, привремене душевне поремећености нити заосталог душевног развоја, да је опуштеног понашања, врло самоуверен, одговоран, са карактером стабилности и израженим способностима за организацију и руковођењем. Што се тиче дела које му се ставља на терет, вештак наводи да је био способан да схвати значај дела и да управља својим поступцима у потпуности, као и да је способан да схвати последице које из тога произилазе.

За оптуженог Петрашевић Пера овај судски вештак је навео да не болује ни од какве душевне болести, привремене душевне поремећености нити заосталог душевног развоја, презентује се као личност која има снижено расположење и личност која је била изложена и сада је у страху што и он сам показује, горе наведеним симптомима, да има осећај кајања. Оптужени је био способан да схвати значај дела и да управља својим поступцима у односу на дело које му се ставља на терет, а такође је био способан да схвати последице које из тога произилазе.

За оптуженог Медић Алексадра судски вештак је навео да не болује ни од какве душевне болести, душевне поремећености, нити заосталог душевног развоја, да се при прегледу презентовао као личност са осећајем кајања и субдепресивности, да му је мисаони ток успоренији с обзиром на тежину дела која му се ставља на терет. Што се тиче дела које му се ставља на терет оптужени је био способан да схвати значај дела и да управља својим поступцима у потпуности, као и последице која из тога проистиче.

У односу на оптуженог Медић Бранислава судски вештак у писменом налазу и мишљењу је навео да не болује ни од какве душевне болести, привремене душевне поремећености, нити заосталог душевног развоја, да се овај оптужени при прегледу презентовао као личност са сниженим расположењем, што је условљено објективном ситуацијом у којој се налази. Што се тиче дела које му се ставља на терет био је способан да схвати значај дела и да управља својим поступцима у потпуности, а у потпуности је способан да схвати последице које из тога произилазе.

Такође судски вештак др. [REDACTED] саслушан је и на главном претресу дана 31.01.2007.године када је изјавио да у свему остаје при свом писменом налазу и мишљењу и додао да је његов задатак био да утврди урачунљивост оптужених у време извршења кривичног дела, те да је он на основу података које је имао, а пре свега података о кривичном делу које се оптуженима ставља на терет, дао своје мишљење, као судски вештак и психијатар, о ономе што се од њега тражило, дакле о урачунљивости сваког оптуженог у односу на дело које му је стављено на терет.

Говорећи конкретно о оптуженом Петрашевићу објаснио је, да је извршење кривичног дела које му је стављено на терет сигурно изазвало одређене психичке проблеме, али да ти психички проблеми нису оставили неког дубљег трага, односно оптужени није нигде ни једног момента испољио неки поремећај који би за њега, као вештака, био релевантант, да би дао другачије мишљење, пре свега имајућу у виду чињеницу да оптужени живи и након тог догађаја без икаквог проблема, да никада није потражио помоћ психијатра, на основу чега вештак и закључује да евентуални

стрес који је овај оптужени доживео приликом добијања наређења и након извршења тог наређења није оставио последице по оптуженог.

На питање браниоца оптужених адв. Левајац Зорана да ли је вештак могао прецизно да се изјасни о психичком стању оптужених пре овог догађаја за време догађаја и након њега, а без присуства вештака психолога приликом вештачења оптужених, овај вештак је одговорио, а што је и суд у потпуности прихватио, да је приликом вештачења оптужених он објективно анализирао животни пут оптужених до критичног догађаја као и стање за време овог догађаја, те да по његовом мишљењу налаз психолога не би утицао на налаз који је он већ дао приликом вештачења оптужених.

Према томе, урачунљивост оптужених у моменту извршења кривичних дела није била доведена у питање.

У току доказног поступка бранилац оптуженог Медић Бранислава адвокат Јеврић Зоран је предложио да се изврши ново неуропсихијатријско вештачење овог оптуженог и то на околности утврђивања стања колективне агресивности учесника у ратним догађајима од 1992. -1995. године, који предлог је суд добио. Суд је нашао како на основу већ обављеног неуропсихијатријског вештачења, а тако и на основу усмено дате речи вештака на главном претресу, да урачунљивост оптужених у време извршења кривичног дела ничим није била доведена у сумњу и да су они у време извршења кривичног дела били урачунљиви, односно да су у време извршења кривичног дела могли схватити значај свога дела и могли управљати својим поступцима, јер код оптужених није постојала душевна болест, привремени душевни поремећај или заостали душевни развој. Такође, код извршилаца овог кривичног дела способност да схвате значај свога дела као и способност управљања својим поступцима, услед неког од напред наведених стања, није била ни битно смањена.

Стога је по оцени овог суда овај предлог браниоца неприхватљив и непотребан с обзиром да урачунљивост оптужених ничим није доведена у питање, јер су, као што је то напред наведено, сви оптужени били способни да схвате значај свога дела и да управљају својим поступцима у односу на дело које им се ставља на терет, као и последица која из дела произилазе, а такође је навео да они не болују ни од какве душевне болести, привремене душевне поремећености или заосталог душевног развоја.

Кривично дело је учињено са умишљајем када је учинилац био свестан свог дела и хтео његово извршење или када је учинилац био свестан да може учинити дело па је на то пристао. Ово је дефиниција умишљаја из члана 25 КЗЈ.

Кривично дело ратног злочина против цивилног становништва из члана 142 ст.1 КЗ СРЈ може се извршити једино са умишљајем. Умишљај може бити директан када је учинилац био свестан свога дела и хтео је његово извршење, а може бити и евентуални када је учинилац био свестан да услед његовог чињења или нечињења може наступити забрањена последица, али је пристао на њено наступање. Код умишљаја су остварена оба елемента свест-интелектуални елеменат и воља-волунтаристички елеменат.

Ово кривично дело оптужени су извршили, по оцени суда, са директним умишљајем, с обзиром да су били свесни свога дела и да су хтели његово извршење.

Наиме, извршиоци су знали да својим радњама остварују све битне елементе бића кривичног дела, укључујући и последицу чије наступање схватају као реалну могућност, наиме у погледу последице они су хтели њено наступање односно они су хтели извршење дела-лишење живота цивила.

Код оптуженог Медић Слободана је постојала свест да давањем наређења да се изврши стрељање оштећених врши кривично дело, а са друге стране постојала је воља, односно он је хтео извршење кривичног дела.

Такође, у односу на оптуженог Петрашевић Перу и оптуженог Медић Бранислава приликом извршења кривичног дела постојао је и свесни елеменат а такође и вољни. Наиме, обојица оптужених су били свесни да стрељањем заробљених лица врше кривично дело и они су то хтели, наиме у погледу последице они су хтели наступање ове последице која се огледа у смрти заробљених лица, цивила.

Код овог кривичног дела није нужно да његови извршиоци знају да својим поступањем крше правила међународног права, јер повреда међународног права представља објективни услов кажњивости.

У односу на оптуженог Медић Александра такође је постојао директан умишљај. Ово с тога што је приликом извршења овог кривичног дела у помагању његова свест обухватала све битне елементе бића кривичног дела, он је био свестан да тиме што стоји наоружан и чува стражу поред осталих лица која пуцају и извршавају кривично дело, он доприноси извршењу кривичног дела, а такође он је био свестан и последице која ће наступити и он такву последицу и хоће. Тако да оптужени Медић Александар као помагач одговара у границама свога умишљаја.

Такође, у конкретном случају није постојао ни један основ који искључује противправност. По нашем Кривичном закону ти основи би представљали ситуацију када се ради о делу малог значаја, нужној одбрани или крајњој нужди.

Суд је ценио и правни став браниоца оптуженог Медић Александра који је изјавио да у кривично-правним радњама овог оптуженог нема елемената кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст.1 у вези чл. 24 КЗСРЈ у помагању, с обзиром да је Медић Александар изразио свој став према овом делу управо на тај начин што је стајао међу осталим извршиоцима са подигнутом пушком у вис, чиме је јасно назначио да он не жели да пуца, али налази да је овакав навод браниоца без утицаја на другачију одлуку у овој кривично-правној ствари, с обзиром да је суд утврдио да баш такво понашање оптуженог Медић Александра у конкретном случају садржи све елементе поступања у смислу помагања у извршењу кривичног дела, и то и свест и вољу да својим поступањем помаже осталим оптуженима, као и хтење последице, као и свест о противправности дела.

Такође, суд није могао да прихвати ни наводе из одбране овог оптуженог где наводи да оптужени Медић Александар приликом поласка заједно са осталим оптуженима није знао где се воде заробљеници и са којим циљем, евентуално мислећи да се воде на размену, јер је неспорно да се заробљена лица воде прво камионом а затим пешице на територији која је у тим условима била безбедна за ову јединицу, да нико од осталих присутних припадника ове јединице ни у једном моменту не спомиње било каква заробљена лица српске националности и евентуалну

могућност размене, нити било шта у понашању ових лица упућује на такво понашање, већ јасно из комплетног понашања и активности свих припадника ове јединице и присутних лица у конкретној ситуацији произилази да се ова лица воде на стрељање и да радње које предузимају, оптужени предузимају потпуно свесно и вољно, тако да хоће извршење дела и наступање последице. Овде постоји јединство умишљаја, с обзиром да су оптужени хтели да лише живота заробљена лица-цивиле.

Како је законом предвиђено да се за помагање кажњава казном прописаном за то кривично дело или ублаженом казном то је суд и поступио у складу са овим законским одредбама.

15.РАЗЛИКЕ У ИЗРЕЦИ ПРЕСУДЕ У ОДНОСУ НА ДИСПОЗИТИВ ОПТУЖНИЦЕ

У диспозитиву оптужнице наводи се да се критични догађај десио дана 16. или 17. јула 1995.године, да је оптуженом Слободану Медићу-команданту јединице «Шкорпиони» стрељање заробљеника наређено од стране НН претпостављеног старешине из Војске Републике Српске, као и да су лица која су стрељана доведена из Сребренице.

Међутим, у изреци пресуде наводи се да се догађај десио неутврђеног дана током јула месеца 1995.године, да је оптужени Медић Слободан-командант јединице «Шкорпиони», наредио оптуженима Петрашевић Пери, Медић Александру, Медић Браниславу, те [REDACTED] да изврше стрељање заробљених лица, не наводећи одакле су заробљена лица доведена.

До ових разлика долази пре свега из разлога што суд на основу доказа који су изведени у току доказног поступка и то како одбране оптужених, исказа саслушаних оштећених и сведока тако и из писмене документације која је приложена у списима предмета није могао на несумњив начин да утврди постојање ових чињеница.

15.1.Датум догађаја

У пресуди којом суд оптужене оглашава кривим, суд налази да је стрељање заробљених лица извршено у току јула месеца 1995.године. Тачан датум када се овај догађај десио суд на основу расположивих доказа у току доказног поступка није могао несумњиво да утврди. Наиме, нико од оптужених, оштећених, те саслушаних

сведока није могао да се изјасни када се овај догађај заиста догодио. Неспорно је једино утврђено да је егзекуција извршена у току јула месеца 1995.године, с обзиром на чињеницу да су припадници јединице «Шкорпиони» на терену у Трнову били управо у јулу месецу 1995.године.

15.2. Наредба

Даље, суд такође ни из једног доказа који је изведен у току доказног поступка као ни из одбране оптужених није могао да утврди да је наређење да се стрељају заробљена лица проистекло од стране неког НН лица из Војске Републике Српске с обзиром да оптужени Медић Слободан у својој одбрани наводи да он ништа о овом догађају није ни знао, да он нити је примио, нити предао, нити пак издао наредбу неком од својих војника да изврше стрељање заробљеника, објашњавајући да сматра да је спорни догађај био инцидент који се догодио без његовог знања и учешћа.

Суд је узео као неспорну чињеницу да се јединица «Шкорпиони» као саставни део Војске Републике Српске Крајине налазила под командом Славонско-Барањског корпуса, чија је команда била у Вуковару и да је извршавала наредбе које је добијала од команданта ове области, с обзиром да је њен командант-оптужени Медић Слободан често одлазио у команду корпуса у Вуковару, где је примао наредбе, које је потом спроводио у јединици, издавајући наређења. Међутим, суд није могао да утврди да је и наредба за стрељање заробљених лица потекла од стране НН руководећег лица из Војске Републике Српске Крајине.

Такође је неспорно да је јединица «Шкорпиони», када одлази на терен у Трново, где је била у склопу борбене линије у зони одговорности Сарајевско-Романијског корпуса Војске Републике Српске, поступала у складу са наредбама које је добијала од стране команде корпуса Војске Републике Српске, али суд није имао доказа да је наређење издато од стране неког од старешина Војске Републике Српске.

Тачно је да су сви оптужени као и сведоци у својим исказима наводили да је оптужени Медић Слободан често одлазио на разне састанке у команду у Трнову и то свакодневно, а по потреби и два пута дневно, заједно са комплетним обезбеђењем и да је касније по повратку наредбе саопштавао својим људима. Такође је тачно да је оптужени Петрашевић Перо у својој одбрани навео да су се истог дана после егзекуције, када је са командантом и осталим члановима обезбеђења кренуо на Јахорину, сусрели са неким војним лицима, међу којима је био командант читаве те јединице, кога он није познавао, да је чуо како тај командант пита оптуженог Медић Слободана да ли је побио «оне», а оптужени Медић Слободан му одговара да је то урадио, односно да су то урадили његови људи.

У току доказног поступка изведен је велики број доказа ради утврђивања ове одлучне чињенице, међутим ни из једног изведеног доказа није се могло утврдити да је наредба коју је издао оптужени Медић Слободан, пренета њему од стране

надлежног руководећег органа из Војске Републике Српске, због чега суд ову чињеницу није могао узети као утврђену.

15.3.Одакле су доведена заробљена лица

У току доказног поступка суд је утврђивао и чињеницу одакле су доведена заробљена лица и у том смислу извео одређени број доказа и то пре свега саслушање чланова породица и пријатеља оштећених, из чијих исказа је утврдио да су сва стрељана лица у спорном периоду живела у Сребреници са својим породицама, да је после гранатирања Сребренице већина становништва углавном жене, деца и старији, кренула у правцу Поточара, како би затражили помоћ у бази Уједињених нација, где се 11.јула 1995.године, скупило око 20-25000 избеглица, босанских мислимана, а да су мушкарци из Сребренице кренули кроз шуму ка Тузли.

Даље, ексхумацијама које су вршене од 1996.године па надаље, откривен је велики број гробница, што примарних то и секундарних, где су пребацивана тела убијених, и то према Ораховцу (ова гробница је позната под називом Лажете 2), Хаџићима, Великој економији Браћево (Пилица), Чанчарски пут 12, Чанчарски пут 3, брана код Петковаца, Цеста према Хоџићима-локалитет број 3 и 4, 5, Липље 2, Зелени јадран 5, и друге⁴⁵.

Даље, из исказа сведока [REDACTED] произилази да је и за чланове Комисије за нестала лица проналазак жртава из Сребренице на локацији Годињских бара изазивало неверицу, с обзиром да је нестанак свих шест жртава пријављен негде у близини места Кравица, општина Братунац, где су оштећени задњи пут виђени живи и да нико од породица оштећених није имао податке да су оштећени доведени у Сарајево или према Сарајеву.

С обзиром на све напред изнето суд није могао на несумњив начин утврдити да су заробљена лица која су доведена и стрељана у Трнову доведена из Сребренице, нити је могао утврдити када и на који начин су доведена до Трнова и одакле. С обзиром да ова чињеница није могла бити утврђена у току доказног поступка, нити је суд из бројних изведених писмених доказа ову чињеницу могао неспорно утврдити, суд је као утврђену није могао ни навести у пресуди.

Тачно је да је сведок [REDACTED] навео у свом исказу да је чуо од Медић Бранислава да су заробљеници доведени из Сребренице, а [REDACTED] је у свом исказу навео да је тог јутра у близини њихове команде видео људе из Централне службе безбедности Добоја и да му је један од њих рекао да су заробљеници аутобусима доведени из Сребренице, али суд ову чињеницу не може сматрати доказаном с обзиром да сем овог [REDACTED] чијем исказу суд иначе у суштини у вези свих спорних питања није поклатио веру, а што је у пресуди већ

⁴⁵ Документа, Хашки трибунал VIII, ОЕБС, стр.104.

претходно образложено у делу у коме суд цени изведене доказе, ни један други саслушани сведок није имао било каква сазнања. Нико, као ни сам [REDACTED] није видео аутобусе, нити било која друга возила којим су лица доведена, нити је ико обавио разговор са лицима која су их довезла у циљу сазнања чињенице одакле су исти доведени.

Такође, и оптужени Медић Бранислав је у својој одбрани навео да је видео неке офицере са војним возилима који су довели оштећене и да су касније ти оштећени пребачени у камион којим су одвезени на место егzekуције, али овај оптужени сем што даје непотпун опис лица која су наводно довезла оштећене не даје суду никакве податке о томе о којим војним лицима се ради, којој јединици они припадају, одакле долазе и по чијој наредби довозе ова лица на терен Трнова, сем што наводи да вероватно припадају Војсци Републике Српске, те и у овом делу исказ оптуженог Медић Бранислава, а како је то суд већ напред навео, није прихватио.

Наиме, из свега што је напред наведено суд може закључити да постоје само индиције да су стрељана лица доведена из Сребренице, иако је неспорно утврђено да су ова лица имала своја боравишта или пребивалишта у спорном периоду у Сребреници, јер је такође утврђено да су после гранатирања Сребренице кренули пешке кроз шуму ка Тузли која је за њих тада представљала слободну територију. Суд није имао несумњиве доказе одакле су оштећени у овом кривичном предмету доведени, ко их је довезао и на који начин, као и из којих разлога, те суд није могао на несумњив начин утврдити ову чињеницу, па исту није ни унео у изреку пресуде.

Осврћући се на наводе јавне тужбе у завршној речи, овде треба још једном нагласити да је за суд неспорно да шест стрељаних лица на Годињским барама нису заробљени од стране припадника јединице «Шкорпиони», што је утврђено током поступка из одбрана оптужених, као и саслушањем бројних сведока, из чијих исказа није на поуздан начин утврђено да су наведена лица доведена на Годињске баре из Сребренице, како би управо на том месту била стрељана.

16. ПРИМЕНА БЛАЖЕГ ЗАКОНА

Оглашавајући оптужене кривим за извршење кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗСРЈ, суд се руководио једним од основних принципа Кривичног законика - примена блажег закона за оптужене.

Одредбом члана 5 Кривичног Законика предвиђено је да се «На учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела», а ставом 2 овог члана да «Ако је после извршења кривичног дела измењен закон, једном или више пута, примениће се закон који је најблажи за учиниоца».

У кривичном праву постоје одређена правила везана за временско важење кривичног закона. Правило које садржи одредба члана 5 КЗ-а, а то је да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, последица је важења начела законитости. Предвиђен је, међутим, важан изузетак од тог општег правила (члан 5 став 2). Реч је о обавезној ретроактивној примени закона који је *блажи* за учиниоца. Уколико је нови закон строжи за учиниоца, он се ни у ком случају не може ретроактивно применити. Могуће је да се закон после извршења кривичног дела измени не само једном, већ више пута. У том случају, примениће се онај закон који је најблажи за учиниоца. То значи да одредба става 2 овог члана, приликом процене да ли је неки закон блажи, изричито указује и на узимање у обзир и међузакон (интерминих закона), тј. закона који су важили након закона који је важио у време извршења кривичног дела, а пре закона који је важио у време суђења.⁴⁶

У време извршења кривичног дела, у јулу месецу 1995.године, на снази је био КЗ СРЈ (објављен у Сл. листу СРЈ бр.37/93), који је предвиђао да ће се учинилац за кривично дело из члана 142 став 1 казнити «затвором од 5 година или затвором од 20 година».

Законом о изменама и допунама КЗ СРЈ (Сл. лист СРЈ бр. 61/2001) одређено је да ће се учинилац за кривично дело из члана 142 став 1 КЗ СРЈ казнити «затвором од најмање 5 година или затвором од четрдесет година», а у сада важећем Кривичном закону Србије за кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 372 став 3 прописано је да ће се учинилац казнити затвором најмање десет или затвором од тридесет до четрдесет година.

Како се у конкретном случају, од момента извршења кривичног дела, Кривични закон мењао више пута, али само у погледу казне запређене за извршење предметног кривичног дела, то је суд нашао да ће се у конкретном случају применити КЗ СРЈ из 1993.године, који је важио у време извршења кривичног дела, као најблажи по учиниоце, те се овај закон морао применити.

17. САСЛУШАЊЕ ПУТЕМ ВИДЕО ЛИНКА

У смислу члана 326 Законика о кривичном поступку, сведоци, вештаци и друга лица на главном претресу саслушавају се непосредно.

Наша земља донела је Закон о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине⁴⁷, којим законом је регулисана ова материја из области ратних злочина. Законом се уређује образовање, организација, надлежности и овлашћења државних органа и њихових организационих јединица ради откривања, кривичног гоњења и суђења за кривична дела одређена законом. У члану 2 овог

⁴⁶ З.Стојановић, Коментар Кривичног закона, оп.цит, стр.36

⁴⁷ «Службени гласник РС», бр. 67/2003, 135/2004, 61/2005

Закона предвиђено је да се он примењује ради откривања, кривичног гоњења и суђења за кривична дела против човечности и Међународног права одређена у глави XVI Основног кривичног закона а да се као тешка кршења Међународног хуманитарног права извршена на територији бивше Југославије 01.јануара 1991.године, подразумевају она која су наведена у Статуту Међународног кривичног суда за бившу Југославију.

Чланом 14 овог Закона предвиђено је да ако није могуће обезбедити присуство сведока или оштећеног на главном претресу њихово саслушање може се вршити путем видео-конференцијске везе. Саслушање сведока или оштећеног може се обавити и путем међународне кривично-правне помоћи.

Дописом од 29.11.2005.године, овај суд се обратио Међународном кривичном суду у Хагу, са молбом да овај суд омогући присуство два сведока, који имају статус заштићених сведока пред Међународним трибуналом, пред већем за ратне злочине Окружног суда у Београду, ради њиховог сведочења у овом кривичном поступку.

Дописом од 20.01.2006. године, Међународни кривични суд у Хагу обавестио је овај суд да су сведоци [REDACTED] и сведок «А», који се налазе ван Србије и Црне Горе, вољни да сведоче путем видео линка између Међународног кривичног суда и Окружног суда у Београду, уз мере заштите, које су им омогућене и приликом сведочења пред Међународним судом, што је за [REDACTED] подразумевало сведочење под псеудонимом и без присуства јавности.

Како су сведоци [REDACTED] и сведок «А» одбили да сведоче непосредно пред Већем за ратне злочине Окружног суда у Београду, а навели су да желе да сведоче из Хага, путем видео линка и налазе се под заштитом Трибунала, то је суд у смислу члана 14 напред наведеног закона, организовао њихово саслушање преко видео-конференцијске везе, те омогућио посебне мере заштите, које су затражене за [REDACTED] а које су се састојале у искључењу јавности и неоткривањем идентитета сведока, те је овај сведок саслушан уз искључење јавности и под псеудонимом као [REDACTED]. За сведока [REDACTED] ове мере нису биле тражене, те је овај сведок саслушан под пуним именом и презименом уз присуство јавности.

18.НА САГЛАСАН ПРЕДЛОГ СТРАНАКА ПРОЧИТАНИ ПИСМЕНИ ДОКАЗИ

Суд је на главном претресу дана 01.11.2006. године, а у смислу члана 337 ст.2 ЗКП-а и члана 14а Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, уз сагласан предлог странака прочитао исказ сведока-оштећеног [REDACTED] сина покојног [REDACTED], од дана

22.07.2005.године, а који исказ је овај оштећени дао пред Међународним кривичним трибуналом за вођење лица одговорних за озбиљне повреде међународног права почињених на територији бивше Југославије од 1991.године.

Наиме, овај сведок живи у Аустралији, а по оцени суда његово непосредно саслушање пред овим судом није неопходно, јер се исказ који је овај оштећени дао пред Хашким трибуналом управо односи на исте околности на које би га саслушавао и овај суд, а такође суд није могао утврдити да ли ће и када овај сведок бити на територији БиХ, где би могао дати свој исказ, на начин како то закон предвиђа. А чланом 14а Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине предвиђено је да докази који су прикупљени или изведени од стране Међународног кривичног суда за бившу Југославију могу се, након уступања, користити као докази у кривичном поступку пред домаћим судом, под условом да су прикупљени или изведени на начин предвиђен Статутом и Правилима о поступку и доказима Међународног кривичног суда за бившу Југославију. Постојање или непостојање чињеница које се доказују тим доказима суд цени у складу са чланом 18 Законика о кривичном поступку.

Примењујући напред наведену одредбу члана 14а Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, суд је на сагласан предлог странака на главном претресу одржаном дана 01.11.2006.године, приказао преко монитора писмену документацију Хашког трибунала која је таксативно набројана у овој пресуди под 3.6.8., а која се налази у списима предмета.

19.ОДБИЈЕНИ ПРЕДЛОЗИ

Суд је на главном претресу одбио неколико предлога који су изнети од стране странака у овом кривичном предмету, а у циљу допуне доказног поступка, те ће се на овом месту дати образложење става већа из којих разлога су одбијени ови предлози.

-Суд је одбио предлог пуномоћника оштећених да се од Хашког трибунала прибави изјава сведока [REDACTED] с обзиром да се овај сведок о свим релевантним чињеницама везаним за овај кривично-правни предмет изјаснио приликом непосредног саслушања пред овим судом.

-Суд је одбио предлог пуномоћника оштећених да се од Хашког трибунала прибаве искази [REDACTED], те изјаве генерала [REDACTED], и генерала [REDACTED], из предмета, који се пред овим судом води против [REDACTED], све на околност статуса јединице «Шкорпиони», налазећи да је прибављање ових исказа непотребно и сувишно, јер је на те околности већ

саслушан довољан број сведока и чињенично стање у том смислу неспорно утврђено.

-Суд је одбио предлог пуномоћника оштећених да се у доказном поступку у својству сведока саслуша [REDACTED], такође на околност припадности јединице «Шкорпиони», као сувишно, с обзиром да је статус ове јединице као што је напред наведено, суд неспорно утврдио из изведених доказа у току доказног поступка.

-Суд је одбио предлог пуномоћника оштећених да се у својству сведока поново саслуша сведок [REDACTED], јер се ради о сведоку који је искористио своје законско право да не сведочи у овом кривичном поступку, јер је против њега покренут истражни поступак пред Хашким трибуналом, а у смислу чл. 100 ЗКП.

-Суд је одбио предлог браниоца оптужених Петрашевић Пере и Вуков Александра, адв. Левајац Зорана, да се у доказном поступку саслушају у својству сведока [REDACTED], сви радници СУП Сремска Митровица, а на околности везане за лишење слободе другооптуженог Петрашевић Пере у овом кривичном поступку, а у смислу да се он сам јавио радницима МУП-а и дошао у станицу полиције, по њиховом позиву суд је нашао да је саслушање предложених сведока непотребно и сувишно, јер су околности о којима би се ови сведоци изјашњавали неспорне.

-Суд је одбио и предлог наведеног браниоца да се саслуша сведок [REDACTED] на околности друштвено афирмативног ангажмана другооптуженог Петрашевић Пере, као члана КАРП Федерације, јер је суд ове околности утврдио из писмене документације коју је бранилац приложио у списе предмета.

-Суд је одбио предлог браниоца оптужених Петрашевић Пере и Вуков Александра, адв. Левајац Зорана, да се као сведок у овом поступку саслуша др. [REDACTED], генерал - потпуковник у пензији, а на околности које се тичу града Сребренице, као заштићене зоне током ратних дејстава на територији Босне и Херцеговине, као и на околности које се тичу разјашњења садржине појма паравојне формације. Суд је нашао да је саслушање предложеног сведока непотребно и сувишно, с обзиром да се ради о сведоку који нема сазнања која би била од релевантног утицаја на чињенично и правно стање у овом кривично правном случају, јер околности у вези града Сребренице нису од значаја за терен Трнова, а статус јединице «Шкорпиони», као паравојне формације, суд је несумњиво утврдио из великог броја доказа изведених у току доказног поступка.

-Суд је одбио предлог адв. Левајац Зорана да се у својству сведока непосредно саслуша сведок [REDACTED], на околност кретања касете са снимком егзекуције, налазећи да су околности о којима би овај сведок сведочио већ у довољној мери разјашњене, с обзиром да је суд на основу исказа већег броја саслушаних сведока тачно утврдио како је ВХС касета доспела до овог лица и ко му

је однео, а потом како је враћена сведоку [REDACTED] и у чијем присуству, а што је детаљно објашњено у пресуди под тачком 8-касета.

- Суд одбио предлог адв. Левајац Зорана да се у својству сведока саслуша [REDACTED], на околност статуса оштећених, јер налази да овај сведок нема сазнања која су од утицаја на чињенично и правно стање у овом кривично-правном предмету, а на дате околности већ је изведен довољан број доказа.

- Суд је одбио предлог адв. Левајац Зорана да се у својству сведока саслушају [REDACTED], а на околности везане за спорну касету, јер су оне већ довољно разјашњене, па суд њихово саслушање сматра непотребним.

- Суд је одбио предлог адв. Левајац Зорана да се у допуну доказног поступка поново саслуша сведок [REDACTED], због контрадикторности његовог исказа са исказом сведока [REDACTED]. Суд налази да би поновно саслушање овог сведока било сувишно и непотребно, јер је сведок већ саслушан на главном претресу у овом кривично-правном предмету, где се детаљно изјаснио о свим релевантним чињеницама.

- Суд је одбио предлог адв. Левајац Зорана да се прибави извештај из казнене и прекршајне евиденције за сведока [REDACTED], јер се ради о сведоку, а не оптуженом у овом кривичном поступку.

- Суд је одбио предлог пуномоћника оштећених да се од МУП-а Србије затраже подаци о лицима који су као болесници наведени у дописима која су суду достављена од стране Хашког трибунала, а која су била лечена у болници у Фочи, све на околност да ли су нека од ових лица припадници јединице «Шкорпиони», налазећи да је саслушање ових сведока непотребно, с обзиром да је суд на околности статуса јединице «Шкорпиони» извео велики број доказа, те је у том делу чињенично стање већ довољно разјешњено.

- Суд је одбио предлог пуномоћника оштећених да се прибави од Хашког трибунала изјава оптуженог Медић Слободана коју је дао истражитељима Хашког трибунала 24.01.2004.године, везано за кривични поступак против оптуженог [REDACTED], јер је Медић Слободан саслушан у овом кривичном поступку у својству оптуженог.

- Суд је одбио предлог пуномоћника оштећених да се прибави допуна извештаја од 30.05.2005.године за спровођење закључака из коначног извештаја Комисије Владе Републике Српске за Сребреницу, а у вези евентуалног ангажовања јединице «Шкорпиони», на овом локалитету. Ово, из разлога што утврђивање активности јединице «Шкорпиони» на територији места Сребренице није био предмет овог кривичног поступка.

-Суд је одбио предлог адв. Јеврић Зорана за поновним вештачењем од стране тима вештака-неуропсихијатара оптужених у овом кривичном предмету, на околност колективне ратне психозе која је постојала у критичном периоду, налазећи да је то непотребно, с обзиром да је вештак неуропсихијатар др [REDACTED] дао детаљан налаз и мишљење на околности које су релевантне за овај кривично-правни предмет, о којим околностима је саслушан и на главном претресу, а децидно се изјаснио, као што је то већ напред наведено и детаљно објашњено, да сви оптужени у моменту извршења кривичног дела нису боловали ни од какве душевне болести, привремене душевне поремећености нити заосталог душевног развоја.

-Суд је одбио предлог адв.Јеврић Зорана и адв. Фајфрић Жељка да се у овом поступку у својству сведока саслуша Наташа Кандић, на околност како је дошла до спорне касете, јер налази да је суд на ове околности извео довољно доказа, те је у том смислу саслушање овог сведока сувишно.

-Суд је одбио предлог браниоца адв.Зорана Јеврића да се у допуну доказног поступак саслуша у својству сведока [REDACTED], на околност поступка утврђивања идентитета оштећених, јер је суд у доказном поступку саслушао сведока [REDACTED], који је дао детаљно објашњење на дате околности, као и извео друге доказе како саслушањем сведока тако и писмене доказе, те су ове чињенице по налажењу суда довољно разјашњене и ничим нису доведене у сумњу.

-Суд је одбио предлог за непосредним саслушањем оштећене [REDACTED] мајке и сестре оштећеног [REDACTED], јер је сведок [REDACTED] болесна и није у могућности да приступи у суд, на главни претрес, док сведок [REDACTED] борави у Немачкој и њен долазак је био онемогућен формалностима, које се тичу регулисања њеног боравка у тој земљи, односно немогућности њеног слободног уласка и изласка из земље, а имајући у виду да њихово сведочење у овом поступку није неопходно, јер је идентитет оштећеног [REDACTED] на несумњив начин већ утврђен другим изведеним доказима.

20.КАЗНЕ

Сврха кривичних санкција, по законској дефиницији, је сузбијање дела, којима се повређују или угрожавају вредности заштићена кривичним законодавством.

Приликом одмеравања казне оптуженима, које је огласио кривим, суд је ценио све околности од значаја да казна буде индивидуално мања или већа, односно у смислу одредбе члана 54 КЗ општа правила о одмеравању казне, па је пре свега, у првом реду водио рачуна о прописаној казни за учињено дело, да се у конкретном

случају постигне сврха кажњавања, као и о олакшавајућим и отежавајућим околностима, које околности представљају непосредан основ за одмеравање казне, односно служе да би се у оквиру прописане казне, дошло до тачно одређене казне.

Тако је суд имао у виду прилике у којима се овај злочин догодио, разарања, велика страдања, губитак најближих у ратним догађајима, несхватљиве злочине, који су учесници овог рата међусобно чинили.

Суд је ценио све олакшавајуће околности, који стоје на страни оптужених, и то пре свега узео у обзир њихове личне прилике, њихов ранији живот, при чему је имао у виду да су оптужени били неосуђивани пре извршења овог кривичног дела, а и касније, осим оптуженог Медић Александра, који је [REDACTED]

и Петрашевић Пере, коме је [REDACTED]

Других олакшавајућих околности у односу на оптужене Медић Слободана и Медић Бранислава суд није нашао.

Од олакшавајућих околности на страни оптуженог Петрашевић Пере, суд је посебно ценио држање овог оптуженог пред судом, у смислу потпуног признања радњи које му се оптужницом стављају на терет, на уверљив начин изражено кајање, како пред судом, тако и према породицама убијених, изразивши извињење и олакшање после признања извршења овог кривичног дела, за које каже да му је представљало мору и оптерећење, са којим је, до момента изношења своје одбране, живео. Овакав његов став, суд је прихватио као искрено кајање и жаљење због извршеног кривичног дела.

Његово признање је у знатној мери допринело утврђивању чињеничног стања, јер се оно не односи само на радње које је он извршио спорном приликом, него и детаљан опис целог догађаја и активности његових учесника, а што по оцени суда представља свест о кривици и тежини ратног злочина извршеног над цивилима.

Суд је такође имао у виду и исказ сведока [REDACTED], који је саслушан на околности ранијег живота Петрашевић Пере. Из његовог исказа је утврђено да је овај сведок заједно са оптуженим Петрашевићем био припадник Специјалне јединице МУП Републике Српске Крајине у Ердуту, где му је Петрашевић био надређени, те да је приликом боравка јединице на терену на Петровој Гори, у новембру месецу 1994.године, када је у кући једне породице муслиманске националности пронађено оружје, оптужени Петрашевић заштитио ову породицу од малтретирања од стране осталих припадника јединице и наредио сведоку да их безбедно спроведе до пункта за размену заробљеника.

Од осталих чињеница суд је ценио и то да је оптужени Петрашевић друштвено активан члан заједнице, што се огледа у његовом ангажману у оквиру Шаранске Федерације, чији је био оснивач и први председник.

Оптуженом Медић Александру, од олакшавајућих околности суд је посебно ценио његово коректно држање пред судом, признање релевантних чињеница које се односе на критични догађај, као и изражено кајање и жаљење пред судом због овог

догађаја, те чињеницу да се извинио породицама оштећених, а однос према делу и жртвама је исказао и у својој завршној речи: «...искрено жалим што су у овом немилом ратном догађају ови људи изгубили животе, желим да изразим најискренију наду да ћете ви према мени поступити као што сам ја поступио у тим несретним тренуцима према тим људима, још једном желим да кажем да најдубље и најискреније саосећам са болом и тугом мајки и родбине настрадалих...».⁴⁸

При томе је суд имао у виду чињеницу да спорном приликом, иако је имао код себе аутоматску пушку, није пуцао у заробљенике, а да су то остали, који су за то и оглашени кривим, то и учинили, изражавајући на овај начин, како и сам оптужени у својој одбрани наводи, свој став у односу на ову целу ситуацију и кривично дело.

Тиме што оптужени Медић Александар из своје слободне воље није пуцао и никога није убио, показао је, а како је то напред наведено, своју одлуку и свој став према овом кривичном делу и догађају, јер у случају да су се и остали оптужени понашали на овај начин, што значи да нису пуцали, нико не би био убијен и оштећени би били живи.

Суд је ову чињеницу посебно ценио приликом одлуке о казни у односу на оптуженог Медић Александра, не доводећи при томе у питање постојање кривичног дела за које је оптужени оглашен кривим и осуђен. Наиме, без обзира на то што је оптужени Медић Александар помагао осталим оптуженима у извршењу овог кривичног дела, овакав став оптуженог у датим околностима када је и он сам могао да буде стрељан због таквог свог понашања, суд је ценио као храбар и јасно изражен у тој ситуацији, а пре свега као његов избор и његову вољу да у тој ситуацији баш тако поступи.

Од отежавајућих околности на страни свих оптужених, суд је нашао да се ради о ратном злочину где је убијено више лица, од којих су тројица малолетни, да су двојица оштећених били натерани да преносе тела четворице претходно стрељаних, до викендице, где ће и они касније бити убијени.

Даље, од отежавајућих околности, суд је такође имао у виду да је ово кривично дело извршено према немоћним лицима, према људима који имају природно право да живе, да им се евентуално суди, да се пред судом бране, од стране људи који их муче, који их убијају без суда, исказујући тако своју силу и моћ.

Суд је, имајући у виду све напред наведене олакшавајуће и отежавајуће околности, а приликом одлучивања о казни оптуженог Петрашевић Перу осудио на казну затвора у трајању од 13 година, а која казна је по оцени суда нужна и истовремено довољна да би се остварила сврха кажњавања.

Такође, на основу свега напред наведеног суд је оптуженог Медић Александра за извршено кривично дело у помагању осудио на казну затвора у трајању од 5 година.

Суд је оптуженом Медић Слободану и Медић Браниславу изрекао максималне казне затвора, по тада важећем КЗСРЈ, казне затвора у трајању од по 20

⁴⁸ Транскрипт аудио записа са главног претреса од 04.04.2007.године

година. Приликом изрицања најстрожиих затворских казни суд је такође као отежавајуће околности, ценио однос ових оптужених према оштећенима-жртвама овог кривичног дела. Наиме, оптужени Медић Слободан је наредио стрељање везаних, беспомоћних, измучених, ненаоружаних, изгладнелих, жедних лица, од којих су половина малолетни, а оптужени Медић Бранислав је управо такве оштећене лишио живота, при чему је изражавао бахатост, обесност, својим понашањем према њима у пуној ратној опреми са напуњеном аутоматском пушком, при чему чак тражи простор где да испуца преостала три метка, као и одсуство сваке позитивне емоције.

Имајући у виду све напред наведено, суд налази да су изречене казне затвора сразмерне тежини извршеног кривичног дела, проузрокованим штетним последицама, те степену кривице оптужених, и да ће се овим казнама постићи општа сврха кажњавања.

У смислу одредаба члана 63 КЗ, у изречене казне затвора оптуженима Медић Слободану, Петрашевић Пери, и Медић Браниславу се урачунава време проведено у притвору и то оптуженом Медић Слободану од 03.06.2005.године, када је лишен слободе, оптуженом Петрашевић Пери од 01.06.2005.године, када је лишен слободе и оптуженом Медић Браниславу од 10.06.2005.године, када је лишен слободе.

Оптуженом Медић Александру у изречену казну затвора урачунава се време проведено у притвору од 01.06.2005.године, када је лишен слободе, па до 10.04.2007.године.

И на крају, а у смислу Хегелове изреке: «Природно право је слобода, а даље одређење истог је једнакост пред законом».⁴⁹

Ова мисао великог филозофа може се применити и на овај кривични предмет и то како на оштећене којима у овом догађају није пружено њихово природно право, а такође и на оптужене, којима је њихово природно право испоштовано.

21. ТРОШКОВИ И ИМОВИНСКО ПРАВНИ ЗАХТЕВ

На основу одредаба члана 196 ст.1 у вези члана 193 ст.2 ЗКП-а, суд је обавезао оптужене да на име трошкова овог кривичног поступка солидарно плате износ од 914.609,90 динара, а све у року од 30 дана од дана правоснажности пресуде

⁴⁹ Хегел, Извод из цитата

под претњом принудног извршења, те на име паушала исплате износе од по 50.000,00 (педесетхиљада) динара.

Трошкови кривичног поступка, у износу који је определио овај суд, представљају трошкове довођења оптужених на 45 главних претреса, трошкови који се односе на долазак 18 сведока (путни трошкови и смештај), потом трошкови вештачења проф. др. [REDACTED], за његов налаз и мишљење на име вештачења CD i VHS касете и приступ на главни претрес, као и трошкови вештачење др. [REDACTED], на име вештачења оптужених, за његов налаз и мишљење и приступ на главни претрес.

Имајући у виду имовинске прилике оптужених, суд је нашао да плаћањем трошкова кривичног поступка неће бити доведено у питање њихово издржавање, као ни издржавање лица која су по закону дужни да издржавају.

Износ паушала суд је досудио имајући у виду дужину трајања и сложеност овог кривичног поступка.

На основу члана 206 ст.3 ЗКП-а, породице оштећених су упућене на парницу а ради остваривања имовинско-правног захтева.

II ОСЛОБАЂАЈУЋИ ДЕО

Измењеном оптужницом јавног тужиоца, Вуков Александру је стављено на терет да је кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1КЗСРЈ извршио у помагању.

Оптужени је у својој одбрани и током поступка негирао извршење дела и своју кривичну одговорност, наводећи да није знао за наређење Слободана Медића да се заробљеници стрељају, нити је на било који начин учествовао у овој егзекуцији, било као извршилац, било као помагач.

На основу утврђеног чињеничног стања, суд није могао на несумњив начин утврдити да је Вуков Александар, на начин описан у оптужници, или на неки други начин, учествовао у извршењу предметног кривичног дела.

Из изведених доказа, и то одбране оптуженог Петрашевић Пере, одбране оптуженог Медић Александра и исказа сведока [REDACTED], а што не спори ни Вуков Александар у својој одбрани, произилази да је Вуков Александар са 3 лица-припадника јединице «Шкорпиони» био присутан у близини места егзекуције, на месту где се зауставио камион са заробљеницима, и то пре реализације исте, да се ту задржао кратко време, а затим се вратио на борбену линију, где је

боравио са извиђачким водом јединице «Шкорпиони», а да су лица која су дошла са њим остала на лицу места.

За суд није прихватљиво образложење тужиоца да је Вуков Александар као заменик команданта јединице «Шкорпиони», овде оптуженог Медић Слободана, морао бити упознат са наређењем да се заробљеници стрељају, као ни то да је Вуков Александар, као особа која је најбоље познавала терен у близини линије, једини могао да одреди место за стрељање. Оваква теза је неприхватљива из више разлога.

Током овог кривичног поступка утврђено је да је Вуков Александар неформално обављао функцију заменика команданта јединице «Шкорпиони, што ни сам Вуков не спори. Такође је неспорно да је Вуков Александар, који је обављао фактички и функцију команданта извиђачког вода на терену у Трнову, добро познавао терен у близини борбене линије, где је извршена егзекуција, с обзиром да је са делом јединице непрекидно боравио на терену, што сви саслушани оптужени и сведоци тврде.

Ниједан доказ изведен током доказног поступка не потврђује наводе оптужнице да је Вуков Александар рекао оптуженом Петрашевић Пери где треба да се изврши стрељање а потом наредио својим војницима, који су са њим сишли са линије, да осталим оптуженима помогну у егзекуцији заробљених лица. Оваква теза оптужбе заснива се, по мишљењу суда, на индицијама које нису доказане током овог кривичног поступка.

Вуков Александар је у својој одбрани објаснио да је тачно да је критичног дана од стране оптуженог Медић Слободана обавештен да треба да сиђе до места до кога је иначе долазио камион са следовањем, како би преузео «пакет», што је иначе била шифра за следовање, које је подразумевало хлеб, муницију, конзерве, батерије за радио везу, пројектиле за минобацаче и слично.

Његову одбрану потврђује оптужени Петрашевић, који објашњава да му је Вуков Александар критичном приликом пришао и питао га да ли је стигао «пакет» за њега. Овде треба нагласити да оптужени Медић Александар, као и сведок [REDACTED] потврђују да је Вуков Александар, приликом доласка на лице места пришао Петрашевић Пери, али да нико од њих није чуо садржину њиховог разговора, због удаљености на којој су стајали, након чега је, после пар минута, по њиховим речима, отишао назад на линију.

Дакле, ни из одбране оптуженог Петрашевић Пере и оптуженог Медић Александра, ни из исказа сведока [REDACTED] не произилази да је Вуков Александар рекао оптуженом Петрашевић Пери на коме месту треба да изврше егзекуцију, нити је то утврђено прегледом видео снимка егзекуције са ВХС касете.

Суд је у потпуности поверовао одбранама ових оптужених и исказу сведока [REDACTED] да се Вуков Александар понашао управо на начин како су то они у својим исказима објаснили, јер су сви они сагласни да је оптужени Вуков Александар био професионални војник и да је у потпуности професионално обављао све своје задатке. Наиме, оптужени Петрашевић у свом исказу јасно и недвосмислено наводи да се Вуков Александар није мешао у задатке других припадника јединице иначе, а и овом приликом када је видео оштећене како леже поред пута, јер то није било у оквиру његовог задатка, већ се само летимично

информисао о чему се ради, питајући Петрашевића «шта је ово?», а када је од Петрашевића добио одговор да су то неки заробљеници, он се више о томе није ни интересовао, на који начин је била завршена комуникација међу њима.

Тачно је да су лица која су дошла са Вуков Александром остала на лицу места, али њихов останак суд не може да протумачи као наредбу оптуженог Вуков Александра да они остану и заједно са осталима стрељају заробљенике, како је то наведено у оптужници, с обзиром да је суд из одбране Вуков Александра и одбране Петрашевић Пере утврдио да ова лица остају по наредби Вуков Александра да би сачекали долазак камиона са пошиљком за њега, а која пошиљка је требала да садржи храну и муницију, јер за време боравка оптуженог Вуков Александра камион није био присутан а оптужени Петрашевић није знао да ли је у камиону заиста била пошиљка за Вукова.

Напротив, оптужени Петрашевић Пера, као и оптужени Медић Александар, изјављују у својим одбранама да је, након одласка Вуков Александра, оптужени Петрашевић сам кренуо у разгледање терена, како би нашао погодно место за извршење задатка, а када је дошао камион којим је управљао оптужени Медић Бранислав и када је донета батерија, кренули су у извршење задатка.

Овде треба истаћи да су лица која су извршила егзекуцију, без помоћи Вуков Александра дошла до места где су заробљеници искрцани из возила, што говори о томе да је бар један од њих добро познавао овај терен.

Такође, на снимку се јасно види да се група заробљеника, са припадницима јединице креће са места на коме су лежали поред пута, а где се појавио оптужени Вуков Александар, до места-ливаде, где ће бити извршена егзекуција, опкољени припадницима ове јединице, а која два места су удаљена један од другог одређену дистанцу, коју су морали пешке прећи, а да Вуков Александра нема у близини, јер он одлази пре кретања оптужених и оштећених.

Дакле, ни из одбране оптужених Медић Александра и Петрашевић Пере, ни из исказа сведока [REDACTED], као ни прегледањем снимка егзекуције суд није могао утврдити да Вуков Александар на било који начин показује или говори оптуженом Петрашевић Пери где ће се извршити егзекуција заробљеника.

Стога, по оцени суда, није доказана тврдња оптужбе да је Вуков Александар рекао Петрашевић Пери на ком месту да се изврши егзекуција, с обзиром да није био ни присутан када су заробљеници кренули и доведени до ливаде, а оптужени Петрашевић, као једина особа која је комуницирала са оптуженим Вуков Александром, критичном приликом у својој одбрани јасно наводи да му Вуков Александар у том правцу ни у једном моменту ништа није рекао. Осим тога, суд је нашао да не постоји ни један други доказ који би указивао да је оптужени извршио ово кривично дело, како му је то оптужницом стављено на терет.

Дакле, без обзира што је Вуков Александар био присутан у близини места егзекуције, по оцени суда нема чврстих и несумњивих доказа да је на начин описан у оптужници, или било који други начин, учествовао у извршењу предметног кривичног дела, због чега га је на основу члана 355 тач.3 ЗКП ослободио од оптужбе.

Трошкови поступка у овом делу падају на терет буџетских средстава суда, у смислу одредаба члана 197 ст.1 ЗКП-а.

Приликом доношења одлуке суд је имао у виду и остале доказе који су изведени на главном претресу, али налази да су исти без утицаја на другачију одлуку у овој кривичној правној ствари, па их у пресуди није посебно ни образлагао.

На основу свега напред изнетог одлучено је као у изреци ове пресуде.

ЗАПИСНИЧАР

Наташа Арсић

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

Мр Гордана Божиловић-Петровић

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

**Против ове пресуде дозвољена је жалба
Врховном суду Србије, у року од 15 дана
од дана пријема писменог отправака, а преко
овог суда.**